

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

A5.2 Identificarea și promovarea bunelor practici ADȘ

Ghid de bune practici „STAR – Școală atractivă pentru toți”

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Materialul a fost realizat cu contribuția următorilor experți:

Bonciu Ecaterina-Carmen, Coordonator Județean Program ADȘ Brăila

Hoha Nicoleta, Coordonator Județean Program ADȘ Vaslui

Dincă Nicoleta, Expert grup țintă Brăila

Stoide Rodica, Expert grup țintă Vaslui

Cârstea Aurora, Coordonator campanie promovare

Nemțanu Dorina, Expert campanie promovare

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

CUPRINS

I. Programul „A doua șansă”	5
II. Grupul țintă vizat	7
Județul Brăila	7
Județul Vaslui	10
III. Bune practici centrate pe elevi și părinți	13
Povești de viață ale cursanților ADȘ – modalitate inspirațională de promovare a importanței școlii	13
Școala Gimnazială Stăncuța, județul Brăila - Povestea Corinei	13
Școala Gimnazială Tichilești, județul Brăila - Școala – o poartă către un viitor mai bun	13
Școala Gimnazială „Costache Grigore Șutu” Șuțești, județul Brăila – A doua șansă, calea către succes	14
Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești, județul Vaslui – Drumul spre succes	14
Școala Gimnazială nr. 1 Voinești, județul Vaslui – „Fără școală, nu ai nimic”	14
Centrul „A Doua Șansă” înființat în proiect la Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești	15
Perspectiva cursanților din Centrul ADȘ Draxeni, județul Vaslui asupra programului ADȘ STAR	17
IV. Bune practici centrate pe cadre didactice	18
Metode de predare inovative	18
Școala Gimnazială Stăncuța, județul Brăila – Arborele conflictelor	18
V. Bune practici premiate în cadrul concursurilor ADȘ	21
Județul Brăila	21
Ionescu Aliana, Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Brăila – Kamishibai, arta de a crea și a spune povești	21
Cuzmin Nicoleta-Otilia, Școala Gimnazială Râmnicelu - Utilizarea metodei Modelarea în învățarea și evaluarea la geografie	25
Drăghici Daniela, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Brăila - Metoda fonetică, analitico-sintetică, metodă activă în învățarea citit-scrisului	31
Măcreanu Laura-Loredana, Școala Gimnazială „Bordei Verde” - Metoda ciorchinului și organizatorii grafici	34
Codrescu Mariana, Colegiul Național „Ana Aslan” Brăila - Biblioteca Vie, o metodă nonformală pentru stimularea lecturii la elevi	38
Leocă Violeta, Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Brăila – Mozaic, potențial valorificat ..	43
Tănase Maria, Școala Gimnazială „Ecaterina Teodorescu” Brăila - Educație prin publicitate ..	46

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Gheorghe Luminița, Colegiul Național „Ana Aslan” Brăila - Metoda ROLL, dispozitiv modern pentru prevenirea analbabetismului funcțional.....	48
Județul Vaslui.....	55
Gogoșe Mihaela, Școala Gimnazială nr. 1 Stănițești - Metoda Puzzle (Locul natal prin curcubeul disciplinelor)	55
Pruteanu Claudia, Școala Gimnazială „Ion Murgeanu” Zorleni - Stațiile de lectură	58
Cozma Geta, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui - Strategii didactice interactive cu utilizarea Tehnologiilor Informaționale și de Comunicare (TIC)	61
Andor Elena, Școala Gimnazială „Mihai David” Negrești - Metoda Explozia stelară răspunde nevoii de rezolvare a problemei de analfabetism funcțional pentru orice tip de grup țintă de elevi”	65
Drăghici Tatiana, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui - Cadrul ERR în predarea unor teme de Consiliere și orientare la elevii din programele ADȘ	69
Leuștean Dorina, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui - Proiectul tematic Pentru tine, primăvară!, instrument de evaluare/învățare.....	76
Roman Gabriela, Școala Gimnazială nr. 1 Draxeni - Metoda brainstorming	84
Solomon Margareta, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui - Utilizarea metodei ciorchinului în procesul de predare-învățare la elevii cu CES.....	86

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

I. Programul „A doua șansă”

Programul „A doua șansă” reprezintă o inițiativă a Ministerului Educației care vine în întâmpinarea unei probleme des întâlnită în comunitățile defavorizate: existența unui număr mare de persoane care au depășit vârsta legală de școlarizare, fără însă a fi reușit să participe complet sau deloc la propria lor educație, la nivelul învățământului obligatoriu. În acest context, programul „A doua șansă” oferă posibilitatea continuării și finalizării studiilor obligatorii fără a fi necesară întreruperea activității profesionale sau familiale.

Programul este structurat pe două niveluri: „A doua șansă” – învățământ primar și „A doua șansă” – învățământ secundar inferior, acesta din urmă având și o componentă de pregătire profesională.

Programul „A doua șansă - învățământ primar” are drept scop sprijinirea copiilor/tinerilor/aduților pentru recuperarea învățământului primar, fiind deschis tuturor celor care nu au finalizat acest nivel de studii și care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta de școlarizare corespunzătoare clasei.

Programul „A doua șansă - învățământ secundar inferior” are drept scop sprijinirea persoanelor cu vârsta de peste 14 ani care nu au finalizat învățământul gimnazial, astfel încât acestea să își poată completa și finaliza educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu, precum și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu.

Nu există limită superioară de vârstă pentru cei care doresc să se înscrie în acest program. Condiția este ca aceștia să fi depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și să se afle în următoarele situații:

pentru programul „A doua șansă” - învățământ primar:

- nu au participat deloc la educația formală - școlară;
- au fost înscriși, dar au abandonat învățământul primar indiferent de momentul și motivele abandonului;
- nu au absolvit, până la vârsta de 14 ani, învățământul primar.

pentru programul „A doua șansă” - învățământ secundar inferior:

- au absolvit învățământul primar obligatoriu (inclusiv în sistemul „A doua șansă”) dar nu și-au continuat educația mai departe;
- au absolvit o parte din clasele corespunzătoare învățământului gimnazial (V, VI sau VII), dar au abandonat școala pe parcursul acestui ciclu de învățământ indiferent de momentul și motivele abandonului.

În proiectul STAR, programul educațional ADȘ s-a implementat în 18 unități școlare partenere în care s-au constituit centre ADȘ.

Județul Brăila

1. Școala Gimnazială Dudești
2. Școala Gimnazială Stăncuța
3. Școala Gimnazială Șutești
4. Școala Gimnazială Râmnicelu
5. Liceul Tehnologic „Nicolae Titulescu” Însurăței
6. Școala Gimnazială Tichilești
7. Școala Gimnazială Ciocile
8. Școala Gimnazială Jirlău
9. Școala Gimnazială „Petre Carp” Tufești

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Județul Vaslui

10. Școala Gimnazială nr. 1, sat Rădeni
11. Școala Gimnazială nr 1, sat Drăxeni
12. Școala Gimnazială nr.1, sat Voinești
13. Școala Gimnazială „Andone Cumpătescu” Rafaila
14. Școala Gimnazială „Ion Murgeanu” Zorleni
15. Școala Gimnazială nr.1, sat Pădureni
16. Școala Gimnazială nr. 1, sat Gherghești
17. Liceul Tehnologic „Ghenuță Coman” Murgeni
18. CSEI „Constantin Pufan” - Penitenciarul Vaslui

Clasele au fost formate în urma înscrierii elevilor în grupul țintă și a stabilirii nevoilor de intervenție, respectându-se particularitățile de vârstă și individuale ale participanților. Elevii au fost repartizați pe cele două componente ale programului ADȘ: învățământ primar, respectiv învățământ secundar inferior.

Elevii grupului țintă au fost menținuți în activitățile proiectului până la finalizarea programelor care li se adresează, printr-un ansamblu de măsuri concrete, ținute pe fiecare persoană în parte, care țin, pe de o parte, de sprijinul financiar și material individual oferit, iar pe de altă parte, de atractivitatea programului educațional ADȘ și de acțiunile nonformale (atelieri și concursuri tematice) din campania de promovare. De asemenea, aceștia au fost menținuți prin acțiuni de monitorizare, feedback și adaptare, precum și prin întregul proces de comunicare pentru stimularea participării la activitățile propuse. Fiecare elev din grupul țintă a beneficiat de sprijin direct de la experții din proiect, a învățat conform unei fișe individuale de intervenție, a fost consiliat pe toată durata activității cu grupa sa, monitorizat în mod constant și susținut, evitându-se astfel riscul de abandon al școlii pentru el, respectiv riscul de părăsire a grupului țintă, pentru proiect. Astfel, copiii și tinerii/adulții reintegrați în sistem au fost asistați în permanență de către experții consilieri din proiect, au beneficiat de cadre didactice perfecționate pentru a susține servicii educaționale de calitate, de resurse educaționale specifice și adaptate la particularitățile individuale și de vârstă, au participat la activități educaționale extrașcolare împreună cu alți elevi, aceste măsuri având un impact direct asupra facilitării accesului la educație și prevenirii/reducerii părăsirii timpurii a școlii.

Pe lângă curriculum-ul de bază, curriculum-ul opțional a vizat și formarea și dezvoltarea competențelor sociale și civice, a celor antreprenoriale și a celor digitale. În acest sens, s-au elaborat materiale și metode relevante și alternative de predare/învățare, adaptate profilului elevilor ADȘ, diferite față de cele utilizate în clasele tradiționale din învățământul de masă, care răspund nevoilor particulare ale elevilor, dar care respectă, în același timp, curriculum-ul de bază.

Experții ADȘ care au lucrat cu elevii au fost selectați în baza unei Metodologii de selecție specifice conform prevederilor legale în vigoare.

Pe perioada de implementare a activităților proiectului, fiecare elev din grupul țintă a beneficiat de:

- activități atractive oferite prin programul de educație desfășurat prin proiect (activități de învățare de tip joc, activități recreative, activități cu conținut video, activități IT);
- servicii de consiliere și orientare profesională;
- școlarizare în sistem „A doua șansă” - absolvirea unui nivel de studiu, completarea și finalizarea educației de bază din cadrul învățământului obligatoriu;
- participare la un proces de educație ce utilizează tehnologie modernă;

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- calificare profesională la finalizarea studiilor cu șanse crescute de inserție pe piața muncii pentru elevii înscriși în programul ADȘ învățământ secundar inferior;
- subvenție de 600 lei pentru nivel absolvit;
- kit – rucsac cu rechizite;
- kit - articole de îmbrăcăminte pentru participanții la ateliere tematice;
- kit produse îngrijire personală;

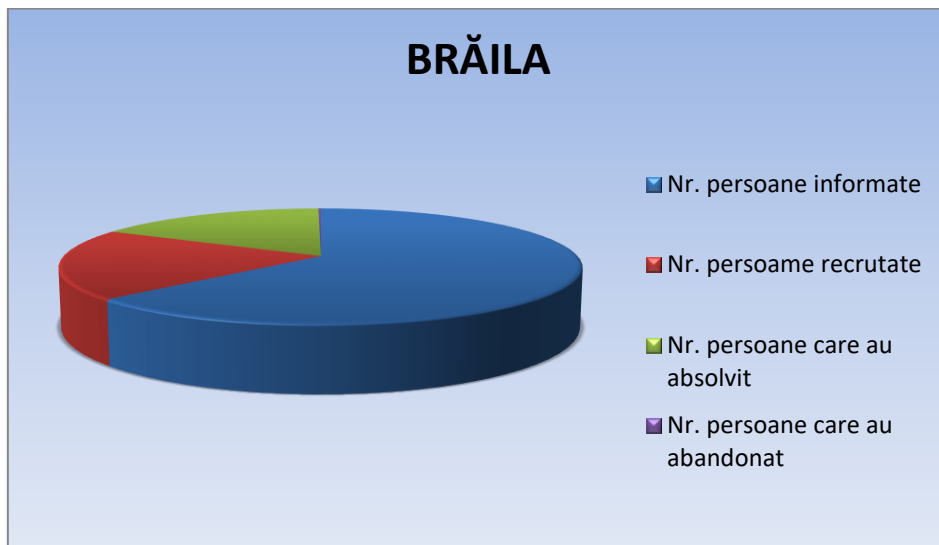
Activitățile educaționale au fost coordonate și monitorizate de o echipă de experți formată din 2 Coordonatori Județeni Program ADȘ (Brăila și Vaslui), sprijiniți de Coordonator Activități Partener, Coordonator Grup Țintă și 2 Experți Grup Țintă (Brăila și Vaslui). Activitatea educațională a fost susținută de Experții ADȘ, sprijiniți metodologic și logistic de către Responsabilii de centre ADȘ.

II. Grupul țintă vizat

Județul Brăila

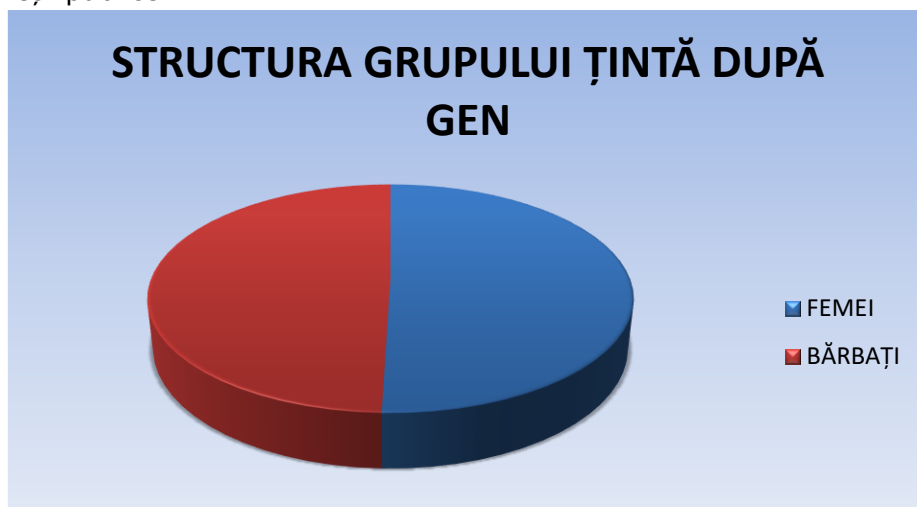
Grupul țintă la nivelul județului Brăila a fost format din persoane aparținând următoarelor categorii: GT1 format din persoane care au părăsit timpuriu școala și nu au absolvit învățământul obligatoriu și GT2 format din cadre didactice din învățământul preuniversitar și echipa managerială la nivelul școlii. GT1 a fost format din copii, tineri și adulți cu domiciliul sau reședința în nouă comunități dezavantajate (Stăncuța, Tichilești, Tufești, Însurăței, Dudești, Ciocile, Jirlău, Șuțești și Râmnicelu), unde problemele socio-economice au generat de-a lungul timpului un deficit educațional la nivelul populației, în general, și al copiilor și tinerilor în special. Persoanele din GT2 au provenit din unitățile de învățământ de unde a fost selectat GT1 al proiectului, respectiv cadre didactice din alte unități școlare cu nevoi de formare pentru programul ADȘ, unități școlare din comunități dezavantajate unde s-a intervenit mai rar prin programul ADȘ, comunități unde fenomenul de părăsire timpurie a școlii și neintegrare este mai accentuat. Procesul de recrutare s-a desfășurat fără dificultăți majore pentru toate cele nouă școli partenere din județul Brăila. Au fost informate persoane din comunitățile Stăncuța, Tufești, Tichilești, Însurăței, Dudești, Ciocile, Râmnicelu, Șuțești și Jirlău, în total aproximativ 1000, din toate categoriile de vârstă, despre oportunitatea de a participa la activitățile propuse prin proiectul STAR. Dintre acestea, 313 și-au manifestat intenția de a lua parte la activități și au fost recrutate. 270 persoane au absolvit învățământul primar, 40 persoane au absolvit învățământul obligatoriu și 3 persoane au abandonat.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

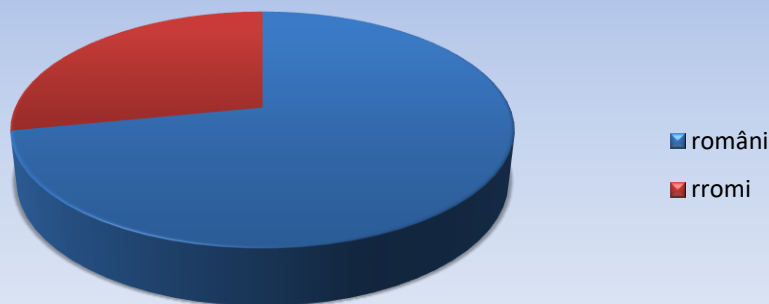
Astfel, în primele luni de implementare, în fiecare unitate școlară de unde a fost selectat grupul țintă GT1 au fost analizate situațiile concrete ale persoanelor care au părăsit timpuriu școala, au fost identificate situațiile problematice, au fost analizate nevoile reale ale elevilor aflați în abandon și au fost selectați participanții la programul ADS, respectându-se principiul egalității de șanse. Selecția persoanelor care au abandonat școala s-a făcut în baza unei Metodologii de recrutare și selecție transparente și nediscriminatorii, conform unor criterii clar definite și în acord cu Ghidul solicitantului și legislația în vigoare. În grupul țintă GT1 se regăsesc persoane din ambele medii de reședință (urban și rural), bărbați și femei, respectând principiul egalității de șanse.

Selecția participanților a avut la bază principiul fundamental al egalității de șanse și de gen, fără să existe posibilitatea de a realiza deosebiri, excluderi, preferințe, restricții pe criterii gen : naționalitate, rasă, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

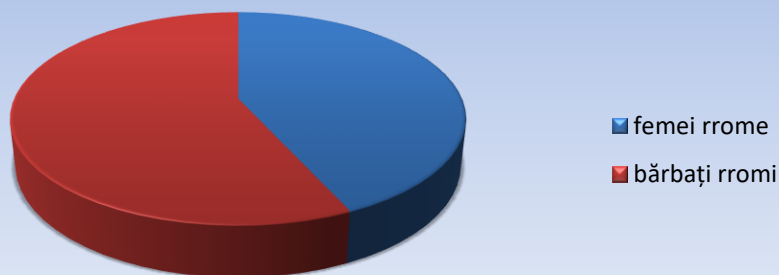

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

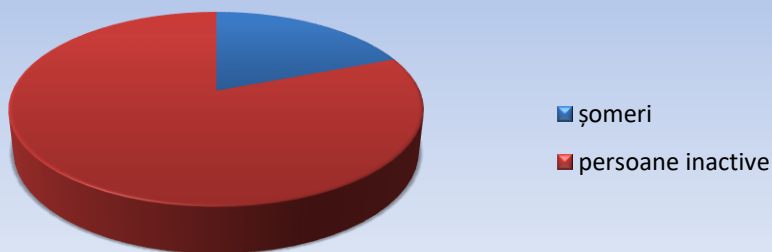
STRUCTURA GRUPULUI ȚINTĂ DUPĂ ETNIE

STRUCTURA GRUPULUI ȚINTĂ PERSOANE RROMI DUPĂ GEN

Structura grupul țintă după statutul pe piața muncii

În funcție de vârstă, au fost selectate persoane cu vârsta între 12-16 ani, care au părăsit timpuriu școala și au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite (2 persoane); tineri de 16-24 de ani care au un loc de muncă, dar nu au absolvit învățământul obligatoriu (40 persoane); adulți între 25-64 de ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu (271 persoane).

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Având în vedere situațiile de abandon a grupului țintă GT1 (3 persoane), din diverse motive (sociale, financiare etc.), selecția și înscrierea elevilor în GT1 s-a realizat în mai multe etape, în funcție de structura acestuia.

Membrii grupului țintă GT1 au fost menținuți în activitățile proiectului până la finalizarea programelor, printr-un mix de măsuri concrete, ținute pe fiecare persoană în parte, care țin, pe de o parte, de sprijinul financiar și material individual oferit, iar pe de altă parte, de atractivitatea programului educațional ADȘ și de acțiunile, de concursurile și atelierele din campania de promovare.

Județul Vaslui

Grupul țintă al proiectului STAR - „Școala atractivă pentru toți”, la nivelul județului Vaslui, este format din persoane aparținând următoarelor categorii:

- copii/tineri/adulți care au părăsit timpuriu școala și/sau nu au absolvit învățământul obligatoriu (GT1);
- cadre didactice din învățământul preuniversitar și echipa managerială la nivelul școlii (GT2).

GT1 a fost format din persoane cu domiciliul sau reședința în comunitățile dezavantajate Rădeni, Draxeni, Voinești, Rafaila, Zorleni, Pădureni, Gherghești, Murgeni și municipiile Bârlad și Vaslui. În aceste comunități problemele socio-economice au generat de-a lungul timpului un deficit educațional la nivelul populației, în general, și al copiilor și tinerilor în special.

De asemenea, în grupul țintă GT1 al proiectului au fost implicate și persoane aflate în detenție la Penitenciarul Vaslui, care din diferite motive nu au absolvit învățământul primar și au domiciliul în județe din regiunea Nord-Est (Iași, Bacău, Neamț, Vaslui). Penitenciarul Vaslui este arondat ca structură Centrului Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” din Vaslui.

Persoanele din grupul țintă GT2, respectiv cadrele didactice, au provenit din unitățile de învățământ de unde a fost selectat GT1 al proiectului și din alte unități școlare cu nevoi de formare pentru programul ADȘ, unități școlare din comunități dezavantajate unde s-a intervenit mai rar prin programul ADȘ, comunități unde fenomenul de părăsire timpurie a școlii și de neintegrare este mai accentuat.

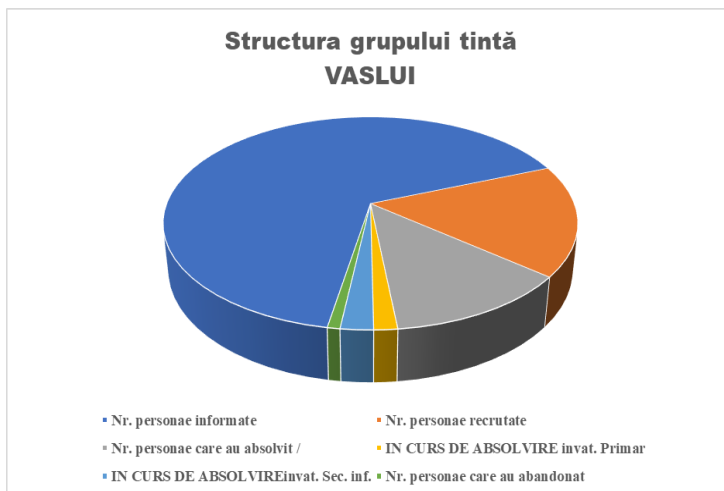
Procesul de recrutare s-a desfășurat fără dificultăți majore în toate școlile partenere din județul Vaslui, inclusiv Penitenciarul Vaslui.

Au fost informate aproximativ 1200 persoane din comunitățile Rădeni, Draxeni, Voinești, Rafaila, Zorleni, Pădureni, Gherghești, Murgeni și municipiile Bârlad și Vaslui, din toate categoriile de vârstă, despre oportunitatea de a participa la activitățile propuse prin proiectul STAR. Dintre acestea și-au manifestat intenția de a lua parte la activitățile proiectului și au intrat în etapa de selecție și recrutare un număr de 306 persoane. Au absolvit 291 persoane, dintre care 252 învățământul primar și 39 învățământul secundar inferior.

La nivelul județului Vaslui s-au constituit 16 de grupe cu un număr de elevi cuprins între 11 și 24 pe grupă.

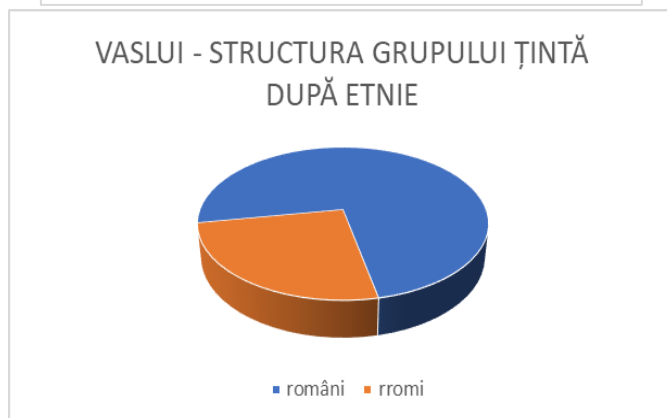
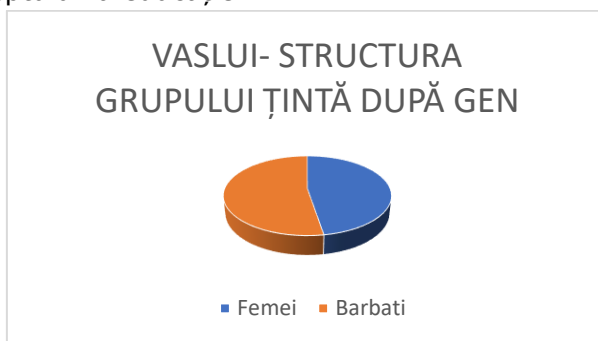

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

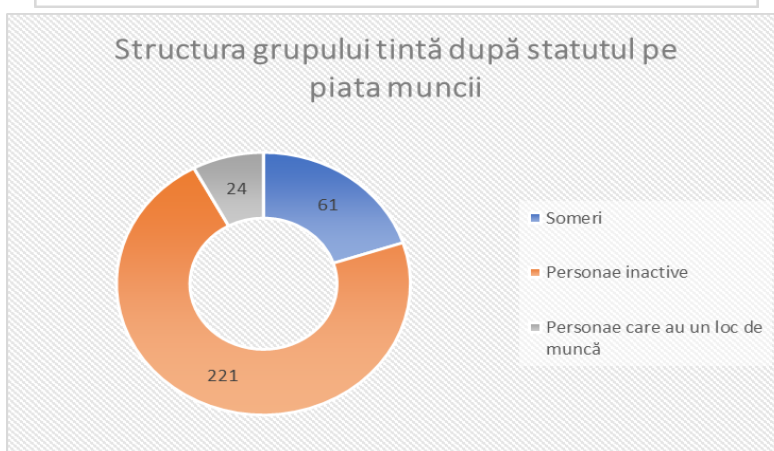
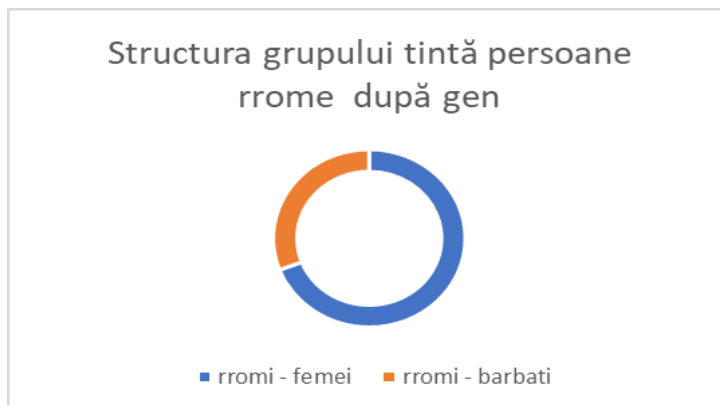

Înscrierea participanților în proiect, respectiv în programul ADȘ, s-a realizat cu respectarea tuturor prevederilor legale. În primele luni de implementare, în fiecare unitate școlară de unde a fost selectat grupul țintă GT1, denumită în continuare centru ADȘ, au fost analizate situațiile concrete ale persoanelor care au părăsit timpuriu școala, au fost identificate situațiile problematice, au fost analizate nevoile reale ale cursanților aflați în abandon și au fost selectați participanții la programul ADȘ, respectându-se principiul egalității de șanse.

Selecția participanților a avut la bază principiul fundamental al egalității de șanse și de gen, fără să existe posibilitatea de a realiza deosebiri, excluderi, preferințe, restricții pe criterii de : naționalitate, rasă, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, boală, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care ar avea ca efect restrângerea dreptului la educație.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

În funcție de vârstă, au fost selectate:

- persoane cu vârsta între 12-16 ani, care au părăsit timpuriu școala și au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite (2 persoane);
- tineri de 16-24 de ani care au un loc de muncă, dar nu au absolvit învățământul obligatoriu (18 persoane);
- adulți între 25-64 de ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu (286 persoane).

Având în vedere situațiile de abandon apărute în grupul țintă GT1 (15 persoane) din diverse motive (sociale, financiare etc.), selecția și înscrierea elevilor în GT1 s-a realizat în mai multe etape, în funcție de structura acestuia.

Fiecare membru din GT1 a beneficiat de sprijin direct de la experții din proiect, a învățat conform unei fișe individuale de intervenție, a fost consiliat pe toată durata proiectului, inclusiv împreună cu familia, a fost monitorizat în mod constant și susținut, scăzând astfel riscul de abandon, respectiv riscul de părăsire a grupului țintă.

Și resursele financiare alocate în proiect au fost orientate cu precădere spre acțiuni ce vizează direct grupul țintă (activități ADȘ, respectiv activități educaționale extrașcolare și de consiliere, acțiuni de informare și promovare pe toată durata de implementare a proiectului), respectiv intervenții directe asupra GT1: subvenții de 600 lei pentru fiecare nivel de studiu promovat, kit rechizite, kit produse de îngrijire personală, ateliere unde participanții au primit articole de îmbrăcăminte și concursuri tematice unde cei mai buni elevi au fost premiați.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

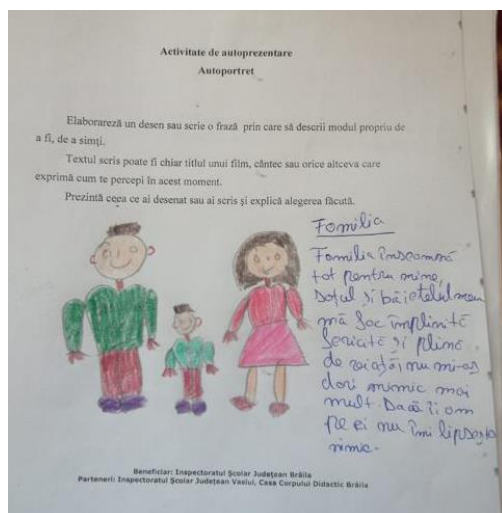
III. Bune practici centrate pe elevi și părinți

Povești de viață ale cursanților ADS – modalitate inspirațională de promovare a importanței școlii

Școala Gimnazială Stăncuța, județul Brăila - Povestea Corinei

În urmă cu 6 ani, eram diriginta Corinei, una dintre elevele clasei a VII-a de la Școala Gimnazială Cuza Vodă. Stătea în ultima bancă și nu se arăta încântată de statutul de elevă.

Mai puțin receptivă la lecții și la sugestiile profesorilor, Corina se străduia, totuși, să obțină rezultate satisfăcătoare la majoritatea disciplinelor de studiu. Familia nu i-a călăuzit pașii spre calea învățaturii, așa că fetița de 13 ani, fără supravegherea atentă a mamei, și-a găsit mult prea devreme perechea. Fără îndrumare și susținere, Corina a renunțat să continue școala la finalul clasei a VII-a.

După câțiva ani, a dat naștere unui băiețel, și pare împlinită ca soție și ca mamă.

În anul 2021, în viața Corinei s-a ivit a doua șansă la educație. Maturizarea și experiența de viață au făcut-o să răspundă provocării de a-și continua studiile în cadrul programului STAR, conștientizând această oportunitate. Din nou sunt diriginta Corinei, pe care o pot caracteriza ca pe un cursant implicat și receptiv, care se dorește absolventă, de această dată, realizându-și un frumos autoportret alături de o familie frumoasă, sperând la un viitor frumos, prin EDUCAȚIE.

Școala Gimnazială Tichilești, județul Brăila - Școala – o poartă către un viitor mai bun

Apropiindu-te, un zâmbet profund de sincer, din inima rămasă încă a unui copil necăjit, cu ochii resemnați, te face să te bucuri de tot ce ai... „Vin de la muncă, doamnă... Am o lucrare cu Costel în sat, aici...” Este V.D., un bărbat în vârstă de 36 de ani, tată a trei copii, pentru care timpul a pregătit un scenariu trist. Născut într-o familie numeroasă, rămasă mult prea devreme fără tatăl care a pierit în bazinele termocentralei Tichilești, V. și frații săi au fost nevoiți să abandoneze școala și să muncească de mici pentru a supraviețui. Soarta a fost și încă este grea... dar ambiția l-a făcut să revină în băncile școlii, cu dorința de a învăța.

A conștientizat rolul școlii când a văzut că nu-și poate ajuta fetița la teme. „Vreau să învețe carte, doamnă... să nu ajungă ca mine, că e greu tare să muncești cu ziua, să alergi de dimineață până seara, să nu poți să-i cumperi ceva când îți cere!” relatează V., împovărat. Munca în construcții îi place și încet, încet, fură meserie. Se pricepe și e mulțumit când la sfârșitul zilei au ce împărți la masă... Dar, parcă, nu e suficient... Și-ar dori un loc de muncă stabil, și-ar dori să aibă permis de conducere, să aibă o mașină care să-i ușureze munca în construcții.

Convins de utilitatea școlii în viața omului, V. și-a convins fratele și soția să participe la cursurile proiectului STAR - „Școala atractivă pentru toți”, pentru a se descurca mai bine în viață. Se simte elev din nou și îi place această postură. Vine cu interes la școală, mândrindu-se cu orice realizare și orice progres pe care le face. A participat la toate activitățile proiectului, cursuri,

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

ateliere, iar la concurs a obținut mențiune. Optimismul și abilitățile practice îi dau curajul să urmeze și cursurile ADȘ secundar inferior pentru a-și putea crește copiii.

În mâinile bătrânilor și ușor prăfuite de neputință, V. ține pixul și scrie ușor litere – aripi către o viață mai bună. Școala înseamnă o viață mai bună acum, pentru el. Simte că are viitorul în mâini și că poate mai mult decât a făcut până acum...

Școala Gimnazială „Costache Grigore Șutu” Șutești, județul Brăila – A doua șansă, calea către succes

M.R.C. are 36 ani și este înscris în învățământul secundar inferior. L-a adus la „A doua șansă” soția sa, la insistențele domnului învățător al copilului lor. Soția este cursant în cadrul aceluiași program, cei 2 fiind colegi de clasă. *„Problema e că nu mă trezeam dimineața și n-am făcut decât patru clase. Ziceam – «Mă, mami, nu mai mă duc deloc la școală!»; «Dacă vrei te duci, dacă nu, nu!»”, a povestit M. Chiar dacă era cel mai mic din familie, a fost nevoit să meargă la muncă de mic, provenind dintr-o familie cu 12 frați și surori, care se descurcau destul de greu din punct de vedere financiar.*

Acum e altfel, scrie și citește și chiar e foarte nemulțumit când nu reușește să înțeleagă anumite informații. Deja se întreabă *„Ce mai faci astăzi doar cu opt clase?”* și visează la mai mult. E mândru de ceea ce a realizat până acum. *„Am un băiat, are 14 ani, a terminat șapte clase și îmi doresc ca acesta să poată continua studiile și să ajungă un medic renumit. Băiatul meu are medii peste 9. Învăță foarte bine!”*

După programul de curs merge la muncă pentru a-și întreține familia. Profesorii apreciază faptul că M. dorește să-și continue studiile, acesta afirmând că ar vrea să meargă la liceu, forma de învățământ seral, să susțină și să promoveze examenul de bacalaureat. Dorește să-i dea fiului său un exemplu bun de urmat.

Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești, județul Vaslui – Drumul spre succes

D.A.M. este de etnie romă și provine dintr-o familie modestă din Galați cu 5 membri.

A absolvit clasele primare la Galați, iar din ciclul gimnazial doar clasele V-VI. A renunțat la școală deoarece în familia ei erau foarte multe certuri. Decizia a fost surprinzătoare chiar și pentru profesorii de școală, deoarece A. era un copil model, învățând foarte bine. La 14 ani a plecat în vacanță la țară, în Gherghești, la niște rude. Aici și-a cunoscut soțul, au întemeiat o familie și au împreună o fată care este acum în clasa a VIII-a la Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești.

A. s-a înscris în programul ADȘ pentru fata ei, care îi tot cerea ajutor la teme dar ea nu o putea ajuta. Acest motiv, precum și de dorința de a se putea angaja în domeniul comercial și a continua cursurile liceale au făcut-o să revină la școală. Are o voință extraordinară de a-și continua studiile ca să aibă un nivel de viață mai bun, să-și depășească condiția socială și să-i poată oferi fiicei sale condiții optime de dezvoltare și educație.

Acum A. lucrează cu jumătate de normă la școala din localitate. Înainte nu a avut un loc de muncă stabil, lucrând cu ziua la diverse persoane din localitate. Soțul ei lucrează cu ziua, iar salariul pe care A. îl câștigă îl strânge pentru a-și renova locuința. A. ne-a spus că în lipsa acestei șanse de a se înscrie în programul ADȘ, ar fi plecat în străinătate. Dacă ar fi fost așa, fiica ei, în lipsa susținerii maternale, inevitabil ar fi abandonat școala. Programul ADȘ i-a oferit A. dubla șansă de a-și continua studiile și a rămâne alături de familia sa.

Școala Gimnazială nr. 1 Voinesti, județul Vaslui – „Fără școală, nu ai nimic”

Fiecare persoană are dreptul la o a doua șansă în viață, iar cursanta I.D. este una din beneficiare.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Până în urmă cu câțiva ani, când fata ei a mers în clasa I, ea nu știa să-și scrie nici măcar numele. Asta pentru că I. a mers un singur an la școală, pe când avea șapte ani, apoi i-a murit tatăl, iar mama nu a mai lăsat-o la școală. *„Nu am mai avut posibilitatea să învăț măcar patru clase. Provin dintr-o familie săracă, suntem opt frați și mama nu a mai vrut să mă dea la școală după ce a murit tata, m-a oprit acasă să am grijă de frații mai mici. La vârsta de 9 ani lucram cu ziua alături de o soră mai mare”,* povestește I.

La vârsta de 15 ani s-a căsătorit, dar a rămas cu gândul că trebuie să urmeze o școală, cel puțin patru clase.

I. spune că a învățat să scrie și să citească alături de fiica ei, în primii ani de școală. Dar nu a fost suficient. A încercat să se angajeze cu carte de muncă, dar în zadar. Peste tot a primit același răspuns: *„Aveți nevoie de cel puțin patru sau opt clase”*. Așa că a lucrat ca zilier în diferite locuri, pentru perioade scurte de timp.

A aflat de programul ADȘ STAR și s-a înscris. I. este o elevă conștiincioasă, nelipsind de la cursuri, cu toate că familia a crescut și deci și responsabilitățile ei. Are acasă cinci copii de crescut, dintre care doi sunt cu nevoi speciale. Dar merge la școală cu gândul la ei. Este conștientă de importanța pe care o are educația pentru a le putea oferi copiilor un trai mai bun. De asemenea, este conștientă că fără studii corespunzătoare nu se poate angaja. În prezent este înscrisă la nivel IV și își dorește să finalizeze studiile gimnaziale. Este foarte mândră că mai are un pic și termină clasele primare și își propune ca în anul următor să se înscrie în clasa a V-a.

Visul ei este să devină bucătăreasă. De mică i-a plăcut această meserie și își dorește nespun să învețe tainele acestei profesii. *„Vă spun sincer, mi-a fost rușine de fata mea să afle că nu știu să scriu și să citesc, dar și de lume, pentru că oamenii te judecă. De nu știu câte ori mi s-a spus când am mers să mă angajez că sunt analfabetă, m-am simțit inutilă, pentru că nu am școală. Pur și simplu nu te bagă nimeni în seamă dacă nu ai școală și vrei să te angajezi undeva. Acum pot să ies și eu cu fruntea sus în societate, să fiu și eu om ca toți ceilalți, să nu mai fiu umilită că nu am carte. Acum pot să spun că am școală. Fără școală, nu ai nimic, nu poți să-ți faci un drum în viață. Vreau să-mi caut de lucru, poate o să mă angajeze cineva cu patru clase, la o bucătărie, acolo unde mi-am dorit mereu”,* a povestit I.

Centrul „A Doua Șansă” înființat în proiect la Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești

Școala Gimnazială nr. 1 Gherghești este una dintre cele 18 locații de implementare a Proiectului „STAR – Școala atractivă pentru toți”. Comuna Gherghești, ca și județul Vaslui, sunt parte integrantă a regiunii

Nord-Est, regiune în care problemele socio-economice au generat de-a lungul timpului un deficit educațional la nivelul populației, în general, și al copiilor și tinerilor, în special. Multe familii au venituri reduse, susținând cu greutate, din punct de vedere financiar, educația copiilor. Astfel, în comuna Gherghești, 228 de familii sunt beneficiare ale venitului minim garantat, 195 persoane sunt beneficiare de ajutor social familial, 137 persoane beneficiază de tichete sociale - mese calde pentru pensionarii cu pensie până în 800 lei pensie/lună. Veniturile modeste ale familiilor și izolarea comunității în care locuiesc și familiile rrom, analfabetismul sau educația deficitară a persoanelor adulte, a familiilor, limitează opțiunile educaționale, de dezvoltare personală pentru copiii care învață aici, mulți dintre ei părăsind timpuriu sistemul de educație.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Dacă la nivelul învățământului primar nu ne confruntăm cu această problemă, trecerea de la ciclul primar la cel gimnazial reprezintă un obstacol greu de depășit pentru o parte dintre copii. Ei se adaptează greu sau aproape deloc, acumulează lacune la nivelul achizițiilor cognitive, încep să absenteze nemotivat și ușor, ușor se îndepărtează de școală.

Pentru 21 astfel de tineri, care nu și-au finalizat educația obligatorie, Programul „A Doua Șansă”, nivel secundar inferior din cadrul proiectului a reprezentat oportunitatea reintegrării școlare, pentru ei implementându-se acțiuni de sprijin și susținere educațională, psihologică, socială. Aceste persoane au fost identificate, consiliate și sprijinite să revină la școală, să-și finalizeze educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu și să se pregătească pentru obținerea calificării de nivel III „comerciant=vânzător”, crescându-le astfel șansele

de inserție pe piața muncii și a gradului de ocupare, atât pe perioada derulării proiectului, cât și după finalizarea acestuia.

În acest sens s-a încheiat un parteneriat cu Liceul Tehnologic „Alexandru Ioan Cuza” Bârlad, prin care două cadre didactice în echipa de experți ADS au susținut orele de cultură de specialitate și instruirea practică săptămânală, pachetul de discipline opționale și stagiile de pregătire practică.

Corpul de specialiști din școală, format în cadrul proiectului, cuprinde 9 cadre didactice, experți ADS, care au asigurat atât derularea activităților integrate pe perioada acordării finanțării dar o vor asigura și după finalizarea acestora, creându-se la nivelul comunității premisele pentru o practică incluzivă continuă.

Baza materială primită prin proiect și rețeaua de specialiști formată vor putea susține pe termen lung programe dedicate sprijinirii tinerilor pentru finalizarea studiilor. O încredere mai mare în școală și în valorile comunității incluzive pot genera pe termen lung o creștere a nivelului de dezvoltare a comunității.

Celor 21 de cursanți le-au fost oferite servicii educaționale de calitate, adaptate și orientate spre nevoile lor. În cadrul orelor de curs, au fost folosite strategii interactive, specifice lucrului cu persoanele adulte care au înregistrat un prim

eșec în propriul traseu educațional și cărora li s-a mai acordat o „a doua șansă”. Echipa de experți ADS din școală a decis încă din primele săptămâni de derulare a programului să acorde pregătire individualizată duminicală fiecărui cursant care nu a putut participa din motive obiective la anumite cursuri săptămânale sau care a înregistrat obstacole în calea învățării. În cadrul proiectului, cursanții au beneficiat de kit-uri de igienă, rechizite și îmbrăcăminte, extrem de utile pentru participarea la activități.

De asemenea, cursanții au beneficiat de servicii de asistență, consiliere și orientare a carierei pentru participarea la programe de educație. Temele vizate în cadrul activităților de consiliere au fost: „Stima de sine”, „Piramida scopului” și „planul personal de acțiune”. În 25 mai 2022 a

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

fost organizat atelierul de dezvoltare personală „Jocurile copilăriei. Copiii de ieri, copiii de azi”, activitate la care au participat atât cursanții cât și membri din familiile acestora.

În 14 iulie 2022, 12 cursanți ADȘ au participat la concursul tematic „Știu, pentru că sunt STAR”. Concursul a constat în 2 probe: o probă de cultură generală și o probă de aptitudini practice. Cursanții au participat cu interes la concurs, mai ales că la proba practică ei au avut posibilitatea să-și aleagă domeniul pentru a se pune în valoare cât mai bine. Șase dintre ei au fost premiați. Derularea programului „A Doua Șansă” în cadrul Școlii Gimnaziale nr. 1 Gherghești a adus beneficii și comunității locale prin activitățile de informare și conștientizare privind beneficiile reîntoarcerii în sistemul de educație și formare pentru copiii, tinerii și adulții care nu și-au finalizat educația obligatorie.

Beneficiile derulării programului „A Doua Șansă” în școală s-au reflectat nu doar la nivelul echipei de implementare a proiectului, ci și la nivelul echipei manageriale și a celorlalte cadre didactice, care au acumulat experiență în lucrul cu elevi care prezintă risc ridicat de abandon școlar, în lucrul în echipă și în derularea proiectelor cu finanțare europeană.

Perspectiva cursanților din Centrul ADȘ Draxeni, județul Vaslui asupra programului ADȘ STAR

Pentru a înțelege mai bine perspectiva cursanților din Centrul ADȘ Școala Gimnazială nr. 1 Draxeni asupra programului ADȘ STAR, responsabilul de Centru ADȘ Draxeni, prof. Sandu Daniela, a expus câteva din motivele înscrierii cursanților în program:

- cea mai importantă rațiune a înscrierii în program menționată de beneficiari a fost „Speranța că vor obține un loc de muncă”;
- conștientizarea faptului că educația este importantă pentru a reuși în viață;
- după părerea de rău resimțită în urma faptului că au abandonat școala, organizarea și desfășurarea programului ADȘ „STAR – Școală atractivă pentru toți” a fost considerată o oportunitate de a finaliza învățământul obligatoriu,
- ideea de a merge din nou la școală a fost susținută și prin încurajările venite din partea familiilor și ale prietenilor acestora.

Întrebați la modul general, ce părere au despre programul ADȘ, beneficiarii care au urmat programul au oferit un feedback pozitiv, considerând că este mai degrabă un lucru bun.

În ceea ce privește gradul de utilitate al programului pentru beneficiari, răspunsurile au fost că se confruntau cu problema analfabetismului, prin urmare programul le-a fost de mare folos pentru a învăța să scrie și să citească.

„M-a ajutat deoarece nu știam să-mi scriu nici numele bine, nici nu puteam să citesc cursiv, însă după ce am absolvit 1-4, pot să spun că înțeleg mai bine, pot să scriu, să socotesc, este o binecuvântare” - beneficiară Vaslui, 45 ani.

Pentru beneficiarii care au copii în întreținere și care merg la școală, programul a reprezentat de asemenea o oportunitate de a înțelege ce se predă la școală și de a comunica cu propriii copii despre școală. Acest lucru este esențial și pentru că de multe ori cazurile de abandon școlar au loc ca urmare a „diferențelor între ceea ce se promovează la școală și ce se promovează acasă”.

„M-a ajutat acest lucru pentru că pot să-mi ajut și eu acum copiii.” - beneficiar Vaslui, 30 ani.

„Pentru că învăț și nu mai râd copiii de mine, știu să-i ajut și pe ei unde nu știu prea multe.” - beneficiară Vaslui, 32 ani.

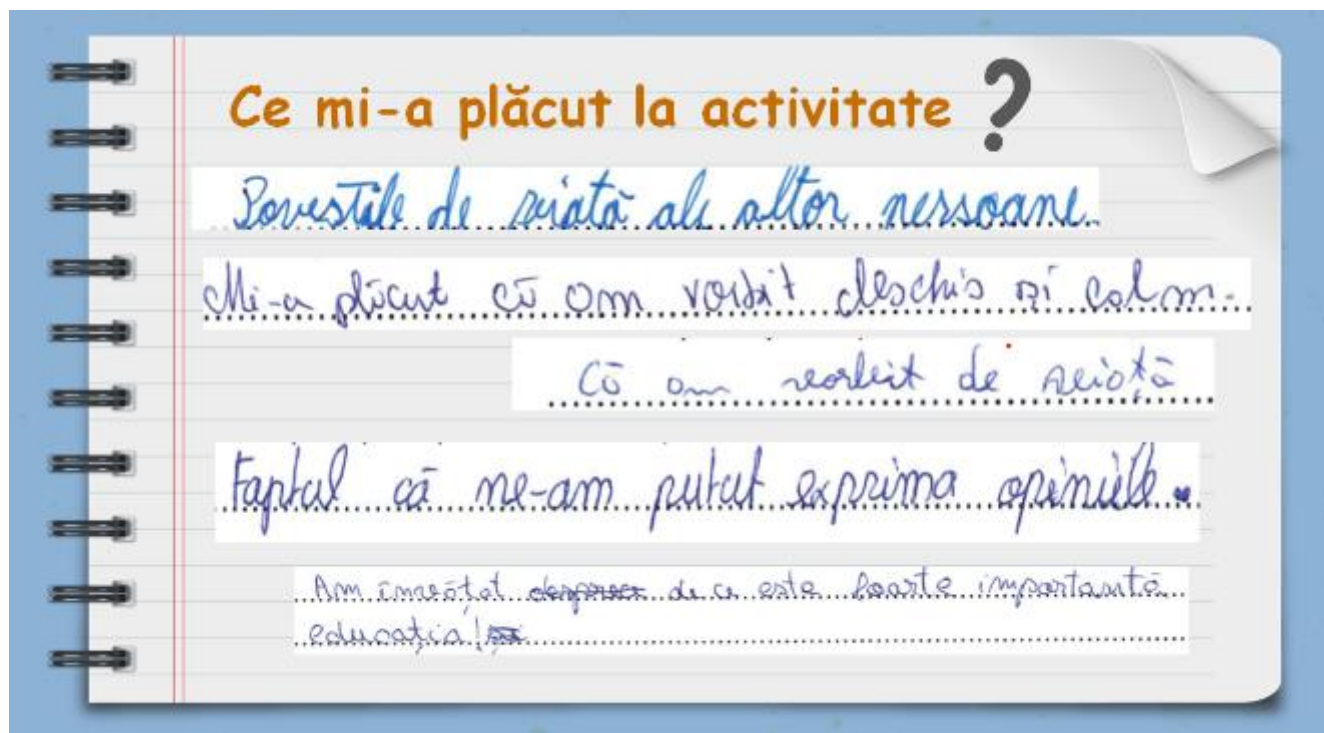
„Am participat la cursurile din programul A doua şansă și mă bucur că am reușit să termin. Am învățat să scriu mai bine, să citesc și să obțin certificatul de IV clase. Participarea la aceste

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

cursuri mi-a arătat că pot să fac lucrurile pe care mi le doresc și chiar vreau să caut un loc de muncă stabil și să îmi ajut familia.” - beneficiară nivel IV, 35 ani.

„Îmi pare bine că am putut participa la cursurile din programul „A doua șansă”, pentru că astfel am învățat să citesc și să scriu mai bine. Sunt bucuroasă că pot să îmi ajut fetița de la clasa pregătitoare la teme și că e mândră de mine. Pentru mine, participarea la cursuri nu a însemnat doar obținerea unui certificat de clasa a IV-a, ci și posibilitatea de a face ceva pentru mine, în afară de treburile casnice. Am socializat, am învățat lucruri noi și mi-am amintit foarte mult din copilărie. M-am întors la școală cu drag și am avut surpriza să întâlnesc o școală frumoasă, oameni dragi și calzi. Doamnele învățătoare au fost drăguțe cu noi, răbdătoare și cu zâmbetul pe buze mereu. Felicitări pentru proiect!” - beneficiară nivel IV, 35 ani.

Consilierii care au derulat programului de consiliere în cadrul programului ADȘ „STAR – Școală atractivă pentru toți” la nivelul județului Vaslui au identificat în rândul beneficiarilor direcți ai programului o serie de motive pentru care cursurile la care au participat au fost plăcute lor, motivându-i să nu le abandoneze.

IV. Bune practici centrate pe cadre didactice

Metode de predare inovative

Scoala Gimnazială Stăncuța, județul Brăila – Arborele conflictelor

Una dintre metodele care îmbină procedee didactice tradiționale cu cele moderne este „Arborele lui Sapiro”. Această metodă analizează din punct de vedere ideatic un text literar, dar este folosită și pentru identificarea și conștientizarea unui conflict, cât și pentru găsirea de soluții pentru rezolvarea acestuia.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Conflictul în viziunea lui Daniel Sapiro este asociat cu un arbore. Fiecare parte a lui reprezintă o parte componentă a conflictului:

- solul - mediul social în care izbucnește conflictul (familia, colectivul, școala);
- rădăcina - cauzele multiple ale conflictului;
- tulpina - părțile implicate în conflict;
- scorbură - problema clară definită a conflictului;
- florile - emoțiile proprii pozitive și negative ale celor implicați în conflict;
- frunzele - acțiunile concrete ale celor implicați în conflict;
- fructul - soluția rezolvării conflictului.

Surse ale conflictelor:

Cele mai multe conflicte sunt legate de 6 surse:

1. **Nevoi fundamentale.** Ele sunt satisfăcute de acele lucruri de care avem nevoie ca să supraviețuim, precum alimentele, apa și aerul.
2. **Valori diferite.** Ele există când oamenii au credințe diferite. De exemplu, oamenii aparținând unor religii diferite pot avea valori diferite.
3. **Percepții diferite.** Există atunci când oamenii văd sau gândesc diferit un anumit lucru. De exemplu, doi oameni se pot certa pentru că nu se pot pune de acord ce fel de culoare are cămașa cuiva. În fapt, se poate întâmpla ca ei să perceapă culoarea diferit.
4. **Interese diferite.** Acestea apar când oamenii au preocupări diferite. De exemplu, doi elevi s-ar putea certa pentru că nu se pot hotărî dacă să meargă la un film sau la o petrecere.
5. **Resurse limitate.** Se referă la cantitatea limitată în care se găsesc diferite lucruri. Nu toți oamenii din lume sunt bogați deoarece banii sunt o resursă limitată.
6. **Nevoi psihologice.** Ele sunt satisfăcute când avem stări precum: ne simțim capabili, responsabili, acceptați, importanți și sănătoși. De exemplu, cu toții avem nevoie de a fi iubiți.

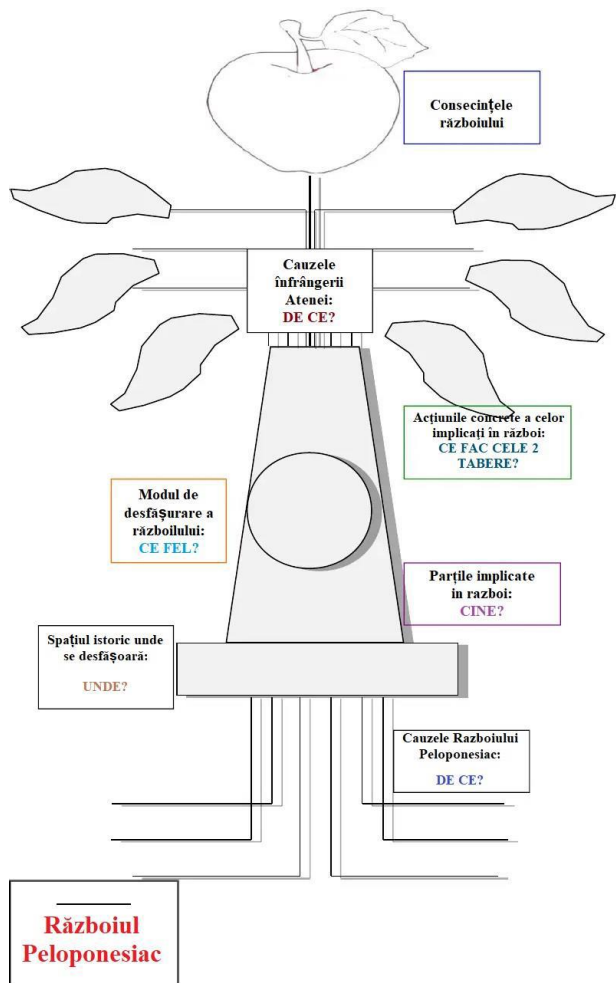
Identificarea rapidă a conflictelor este importantă, pentru a evita dezvoltarea situațiilor tensionante între indivizi.

CONCLUZIA:

„Din ciocnirea a două pietre nu se naște o piatră, ci o scânteie.” (Lucian Blaga)

Metoda a fost aplicată în cadrul lecției Războiul Peloponesiac, în scopul fixării cunoștințelor.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Competențe specifice:

1. Localizarea în timp și spațiu a faptelor și/sau proceselor istorice.
2. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric.
3. Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru.

Obiective operaționale: informaționale și formative:

- să localizeze în timp și spațiu Războiul Peloponesiac;
- să identifice cauzele războiului;
- să evidențieze urmările Războiului Peloponesiac asupra lumii grecești;
- să-și dezvolte capacitatea de a rezolva sarcini de lucru.

Forme de organizare a activității: frontală, pe grupe.

Descrierea activității:

Moment de spargere a gheții

Se cere cursanților să dea exemple, foarte pe scurt, de situații conflictuale în care au fost implicați; se identifică elementele comune fiecărui conflict (fiecare conflict are cauze, factori implicați, acțiuni, sentimente...).

Aplicarea fișelor de lucru

Pe o coală de flipchart, profesorul desenează un arbore și înmânează cursanților fișe de lucru, în vederea fixării cunoștințelor despre Războiul Peloponesiac. Prin metoda arborelui se solicită cursanților să asocieze componentele copacului cu cele ale Războiului Peloponesiac, astfel încât să rezulte următoarele:

Radăcinile: cauzele Razboiului Peloponesiac

Solul: spațiul istoric unde s-a desfășurat

Tulpina: părțile implicate în război

Scorbura: modul de desfășurare a războiului

Frunzele: acțiunile concrete ale celor implicați în război - BĂTĂLII

Ramurile: cauzele înfrângerii Atenei

Fructele: consecințele războiului

În echipe de 5, cursanții rezolvă cerințele de pe fișele de lucru primite; fiecare echipă va prezenta arborele realizat în 2-3 minute, iar un reprezentant al fiecărei echipe va completa informațiile pe foaia de flipchart.

Discuții

Se discută frontal, cu toți cursanții, despre eficacitatea acestei metode, se compară arborii prezentați și se pune accentul pe principalele cunoștințe care trebuie dobândite. Se „construiesc” concluziile pornind de la afirmațiile cursanților.

Concluzii:

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Metoda arborelui a fost realizată de Daniel Sapiro pentru a fi utilizată în lecțiile de educație civică, însă am adaptat această metodă la lecția de istorie referitoare la un conflict și anume războiul dintre Atena și Sparta din Grecia Antică, în vederea consolidării noțiunilor istorice, dar și pentru înțelegerea noțiunii de conflict și a modului de rezolvare a acestuia în viața de zi cu zi.

V. Bune practici premiate în cadrul concursurilor ADȘ

Județul Brăila

Ionescu Aliana, Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Brăila – Kamishibai, arta de a crea și a spune povești

Kamishibai, teatrul japonez de hârtie, este o formă de a spune povești copiilor, în care povestitorul se folosește de un set de ilustrații care sunt introduse și derulate într-o scenă mică de lemn. Această metodă de povestire își are originea în templele budiste japoneze din secolul al XII-lea, când călugării foloseau ilustrații pentru a prezenta povești cu conținut moral copiilor sau unei audiențe analfabete. Kamishibai-ul a supraviețuit secolelor, iar din anul 1920 a rămas în forma pe care o cunoaștem astăzi. Această modalitate de a povesti sprijină formarea competențelor cheie.

Odată cu deschiderea educației spre metode interactive și creative și datorită potențialului formativ pe care îl are, Kamishibai-ul a început să fie folosit pentru a spune poveștile create și ilustrate chiar de către copii. Micii creatori sunt stimulați emoțional și intelectual să asculte activ, să participe la dialog într-un grup, să creeze o poveste, să illustreze imagini prin diverse tehnici (imprimare, desen și pictură, colaj), să povestească și să dramatizeze. Astfel, copiii organizează elementele artistice într-un demers creativ și apoi prezintă rezultatul celorlalți sub forma unui spectacol de teatru. Kamishibai-ul oferă o multitudine de aplicații didactice prin care pot fi dezvoltate competențele de comunicare orală și scrisă (tehnicile de povestire orală, modalități de redactare a unui text, exersarea rolului de ascultător; interacțiunea cu colegii; negocierea și asumarea unor sarcini de lucru în grup), precum și valențele atitudinale (motivația pentru lectură, dorința de a crea ceva, perseverența de a duce la bun sfârșit o sarcină etc.). Din

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

perspectivă educativă, utilizarea Kamishibai-ului oferă un context propice pentru abordarea integratoare a domeniilor de competențe cheie recomandate în documentele oficiale actuale.

Am aplicat această metodă la clasa a-II-a, la disciplina opțională „Popas în lumea cărților”. Subiectul lecției, desfășurate în 6 ore, a fost „Călător în România”.

Obiective cognitive:

OC1 - să stabilească trăsăturile fizice și morale ale unor personaje, folosind „tehnica personajului”;

OC2 - să creeze o poveste după un subiect dat, înlănțuind logic evenimentele;

OC3 - să interpreteze o poveste creată, utilizând metoda Kamishibai;

Obiective afective:

OA - să manifeste un interes crescut pentru lectură, participând activ la rezolvarea sarcinilor colaborative;

Obiective psiho-motrice:

OM1 - să illustreze prin desene elocvente conținutul unei povești create, acordând atenție sporită detaliilor;

OM2 - să deruleze într-un ritm lent imagini din povestea creată, utilizând scena din lemn specifică Kamishibai-ului.

Pentru a crea povestea am apelat la „tehnica personajului”, tehnică prin care copiii au inventat mai întâi personajul: un băiețel pe nume Thomas.

Am procedat astfel: o foaie albă de hârtie a trecut de la un copil la altul, fiecare dintre aceștia desenând câte o trăsătură caracteristică (figura, ochii, gura, expresia, hainele, culorile hainelor, accesorii etc.). În timp ce desenau, copiii au încercat să descrie personajul și în cuvinte. Am scris ideile asupra cărora s-au pus de acord. Apoi copiii au ales patru întâmplări prin care personajul a trecut, în funcție de tema aleasă, „Călător prin România”. Thomas a călătorit într-un balon la câmpie, la deal, la munte și în Delta Dunării, unde a observat forme de relief, flora, fauna, obiective turistice etc.

În scrierea poveștii s-au avut în vedere următoarele etape:

- începutul poveștii: formulă de început; cine?; unde?; când?;
- intriga: un conflict ce se declanșează și trebuie rezolvat în finalul poveștii;
- capitolul I, II, III și IV: ce se întâmplă?; cui?; cum?; de ce?; unde?; când?; punct de ancorare a următorului capitol;
- finalul poveștii: punct de ancorare din capitolul precedent;
- concluzia poveștii; rezolvarea conflictului; cine?; unde?; când?

După scrierea poveștii, s-a realizat un story-board, adică un organizator grafic cu imagini din poveste, cu scopul de a o vizualiza mai bine și a face trecerea către atelierul de ilustrații. Pentru realizarea ilustrațiilor, cei 16 elevi au fost împărțiți în patru grupe, primind fiecare câte un episod de ilustrat. Mai întâi s-au realizat schițe ale desenelor, s-au adăugat detalii ale locurilor și personajelor, apoi s-au colorat imaginile în culori tari, pentru a fi vizibile publicului. S-a realizat și o pagină cu titlul care a conținut o imagine reprezentativă pentru întreaga poveste.

După ce copiii au terminat de realizat ilustrațiile, acestea au fost așezate una lângă cealaltă și au fost analizate. S-au făcut retușuri, s-au întors și s-au numerotat. Episoadele textului s-au tipărit separat, s-au decupat și au fost lipite pe spatele imaginilor: pe spatele paginii cu titlul poveștii s-a scris textul corespunzător primului episod, pe spatele ilustrației primului episod s-a scris textul corespunzător celui de-al doilea etc.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Prezentarea poveștii unui auditoriu s-a realizat astfel: interpretul a citit textul de pe spatele fiecărei ilustrații, făcând o scurtă pauză după fiecare dintre ele pentru a-și privi în ochi publicul și a mări suspansul.

Concluzii

Programele școlare cuprind, în cadrul capitolului referitor la sugestiile metodologice, trimiteri la metode alternative de evaluare, pentru care Kamishibai-ul creează contexte favorizante. Astfel, am putut utiliza inter-evaluarea pentru a obține informații despre cum a fost apreciată piesa de către grupul-public. Din discuțiile purtate, au rezultat anumite observații asupra conținutului și elevii au primit sugestii de schimbări privind punerea în scenă. De asemenea, elevii evaluatori au reușit să utilizeze în mod adecvat anumite criterii de apreciere a unei piese de teatru, trecând peste pornirile subiective specifice vârstei sau relațiilor intrageneraționale. Produsul unui grup poate deveni valoare asumată de o clasă întreagă.

O altă metodă alternativă utilizată a fost autoevaluarea. Prin intermediul acesteia, elevii au avut ocazia de a reflecta la propria învățare și de a se cunoaște mai bine. Această metodă mi-a oferit ocazia de a surprinde mai multe aspecte ale procesului de învățare, cum ar fi gradul de satisfacție al participanților la activități (prin intermediul unor discuții asupra importanței timpului petrecut în grup și al proiectelor la care ar dori să participe în viitor).

Înainte de folosirea metodei Kamishibai la clasă, am observat comportamentul celor 16 elevi de clasa a II-a în cadrul activităților care presupuneau munca în echipă. Am avut în vedere următorii indicatori comportamentali: I1-elevul își spune părerea; I2-elevul aduce mai multe argumente; I3-elevul respectă rândul la discuție; I4-elevul își ascultă colegii; I5-elevul intră în dialog cu ceilalți. Cele observate au fost consemnate în grile de observație. Am apelat la aceeași metodă și după familiarizarea elevilor cu Kamishibai-ul și am constatat o creștere evidentă a frecvenței comportamentelor observate.

FIȘĂ DE OBSERVAȚIE - ETAPA INIȚIALĂ

Indicatori comportamentali	B.D.	D.B.	G.I.	I.A.	T.S.	M.K.	M.D.	C.Ș	F.T.	V.A.	G.I.	M.D.	N.D.	C.D.	N.Ș.	I.M.
I1	X					X				X				X		
I2				X		X				X						
I3	X			X		X				X				X	X	
I4	X		X	X		X		X		X				X		X
I5		X	X	X		X		X			X				X	

I1-elevul își spune părerea;
 I2-elevul aduce mai multe argumente;
 I3-elevul respectă rândul la discuție;
 I4-elevul își ascultă colegii;
 I5-elevul intră în dialog cu ceilalți.

FIȘĂ DE OBSERVAȚIE - ETAPA FINALĂ

Indicatori comportamentali	B.D.	D.B.	G.I.	I.A.	T.S.	M.K.	M.D.	C.Ș	F.T.	V.A.	G.I.	M.D.	N.D.	C.D.	N.Ș.	I.M.
I1	X	X		X	X	X	X			X	X		X	X		
I2	X		X	X	X	X		X	X	X			X	X		X

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

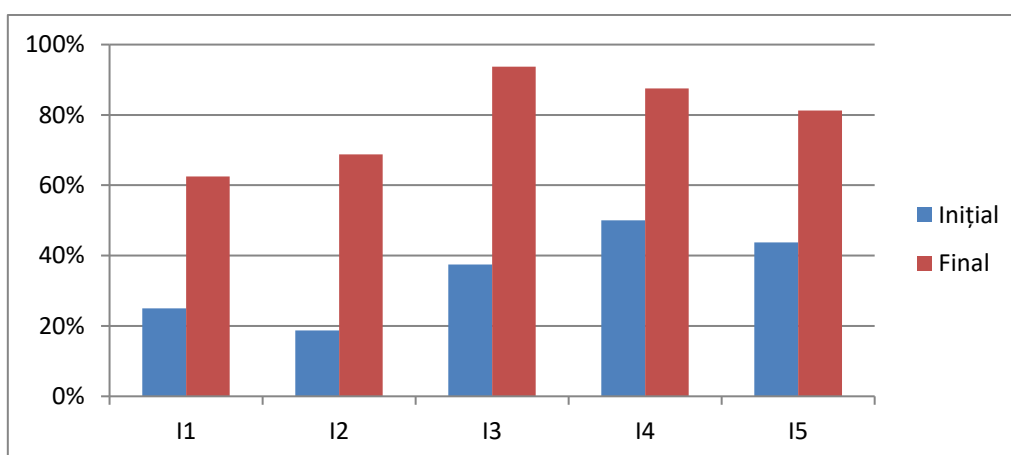
Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

I3	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
I4	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X
I5		X	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X

- I1-elevul își spune părerea;
 I2-elevul aduce mai multe argumente;
 I3-elevul respectă rândul la discuție;
 I4-elevul își ascultă colegii;
 I5-elevul intră în dialog cu ceilalți.

ANALIZA COMPARATIVĂ - ETAPA INIȚIALĂ-ETAPA FINALĂ

GRILĂ DE AUTOEVALUARE

Cred că știu, ce cred că pot să fac	Da	Pot să dau un exemplu
Cunosc cuvinte noi în legătură cu tema abordată.		
Știu de unde aș putea obține alte informații legate de subiectul pe care îl transformăm în poveste.		
Pot să colorez și să desenez anumite ilustrații.		
Pot să descriu cum am făcut Kamishibai și pot să fac și eu cu altă ocazie.		
Pot să fac o prezentare pe scurt a poveștii pe care am creat-o cu colegii.		
Pot să vorbesc despre acest subiect la întâlnirea cu colegii/la școală/cu familia.		

Metoda Kamishibai poate fi adaptată și aplicată și altor grupuri de elevi (din medii dezavantajate sau ADȘ) deoarece poate contribui la atingerea scopului oricărui învățător, acela de a-i ajuta pe elevi să scrie și să citească.

În ceea ce privește utilizarea teatrului Kamishibai, simplitatea narațiunii precum și derularea sa lineară îi ajută pe elevi să-și creeze propriile povestiri, recuperând cu această ocazie întâmplări povestite în familie, subiecte transmise din generație în generație copiilor, în comunitatea

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

respectivă. Asumarea rolului de ascultător este stimulată nu doar prin subiectul prezentat, ci și prin modalitatea de adecvare a ilustrației la temă. Experiențele privind utilizarea Kamishibai pot însemna un câștig incontestabil al copilului sau al adultului privind interesul său față de lectură de plăcere.

Cuzmin Nicoleta-Otilia, Școala Gimnazială Râmnicelu - Utilizarea metodei Modelarea în învățarea și evaluarea la geografie

Elevii din clasele de gimnaziu sunt încă puternic ancorați în planul gândirii concrete, necesitând un divers material intuitiv pentru înțelegerea termenilor geografici.

Metoda Modelarea este o metodă de cercetare, înrudită cu experimentul, dar și o metodă didactică cu potențial mare de activizare, cu funcția principală de mediere a trecerii de la domeniul cunoașterii senzoriale a realității obiective, la domeniul cunoașterii raționale prin teorii. Modelul obiectual este o construcție materială, de mici dimensiuni, prin care se reprezintă obiecte, procese, sisteme geografice complexe, greu accesibile sau imposibil de abordat în mod direct.

Am propus metoda Modelarea pentru a-i ajuta pe elevii care se confruntă cu analfabetismul funcțional, disfuncții ale procesualității gândirii, motivație scăzută și atitudine nefavorabilă față de învățare, să depășească anumite dificultăți de învățare și comportamente de neimplicare, inhibiție și refuz de comunicare. Scopul modelării este asimilarea și înțelegerea eficientă a cunoștințelor de către elevi, prin acțiuni practice, implicare fizică și efort personal. Modelarea mizează pe un stil de învățare tactil-kinestezic cu avantaje evidente: trăirea experienței personale, participare activă la activitățile practice, formarea memoriei motrice și îmbunătățirea coordonării motrice. Componenta ludică evidentă, posibilitatea lucrului în echipă, cu scăderea presiunii pe elev, învățarea prin receptare și descoperire conduc la o învățare aducătoare de satisfacție, încredere și autonomie. Metoda propusă poate fi folosită cu elevii din medii dezavantajate sau ADȘ, demotivați, lipsiți de curiozitate și nesiguri, pentru că produce învățare accesibilă și succes școlar. Îndeplinirea sarcinilor școlare este un predictor pentru îndeplinirea sarcinilor vieții.

Bazinul hidrografic-clasa a V-a

Competențe specifice, conform programei școlare în vigoare:

C.S.1.1. - Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite;

C.S.2.3. - Citirea reprezentărilor grafice și cartografice simple;

Obiective operaționale:

O1 - să folosească termenii geografici în contexte noi, pentru a demonstra cunoașterea sensului lor;

O2 - să identifice poziția relativă și relațiile funcționale dintre elementele componente, pe baza observației directe a reprezentărilor bazinului hidrografic.

Metode și procedee: conversația, observația directă, modelarea.

Resurse materiale: fișe de lucru, aluat modelator culori convenționale, folie de laminare, șnur colorat, piuneze cu cap colorat, teste de evaluare.

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual.

Metode și instrumente de evaluare: observarea sistematică a elevilor, aprecieri verbale, grila de evaluare a proiectului, test scris, evaluare intercolegială.

Într-o proiectare a lecției, în trei etape, după modelul gândirii critice, metoda *Modelarea* ar putea fi folosită în etapa a doua - Realizarea sensului.

1. *Evocarea* - o scurtă recapitulare orală și aplicarea testului inițial.
2. *Realizarea sensului* - metoda Modelarea.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Pasul 1 - Se împarte clasa în grupuri de 3 elevi. Fiecare grup are un elev-tutore.

Pasul 2 - Fiecare grup va primi materialele (borcănele cu aluat modelator, piuneze cu cap colorat, o bucată de șnur colorat, o folie de laminare și o fișă de instrucțiuni).

Pasul 3 - Prin colaborare elevii vor construi prin modelare bazinul hidrografic.

Pasul 4 - Fiecare grup analizează macheta altui grup, având posibilitate de completare sau de corectare.

Pasul 5 - Se evaluează modelele. Se evidențiază corectitudinea, numărul de elemente, analogia modelului cu originalul. Se notează munca fiecărei echipe după o grilă.

3. *Reflecția* - Se aplică testul final, identic cu testul inițial, pentru măsurarea și evidențierea progresului școlar. Pentru consolidare și dacă există resurse de timp se propune ca exercițiu suplimentar execuția schiței bazinului hidrografic pe tablă de către un elev.

Metoda Modelarea permite identificarea și valorificarea unor oportunități educaționale variate precum: învățarea în grup, exemplul colegilor, implicarea activă, organizarea situațiilor de exprimare publică prin care să fie exprimat vocabularul, fără sancționare prin notă. Acest tip de activități contribuie la scăderea anxietății și ajută la dezvoltarea și menținerea motivației și schimbarea atitudinii față de disciplina geografie. De asemenea, folosirea metodei *Modelarea* la ora de geografie contribuie la o abordare integrată a învățării și la o evaluare combinată, mai avantajoasă pentru elev.

Astfel, însușirea de cunoștințe și formarea de competențe cu baze senzoriale se produc ca urmare a unor experiențe de învățare personale, și nu ca urmare a memorării mecanice a informației. Demersul tradițional centrat pe cunoașterea terminologiei și localizarea faptelor geografice devine mai aplicat, prin înțelegerea proceselor și a relațiilor dintre procese. Accentul se mută de la reproducerea conceptului operațional la recunoașterea, analiza, aplicarea și integrarea conceptului în contexte variate. De asemenea, evaluarea devine mai puțin stresantă, deoarece îmbină evaluarea ca urmare a muncii de echipă cu evaluarea individuală. Nota obținută în cadrul echipei contribuie cu 50% la nota finală a fiecărui elev, după aplicarea testului scris final. Se iau în considerare doar notele de la proiect de cel puțin 6, pentru a motiva elevii și a facilita obținerea notei finale de minim 5.

Concluzii

Metoda Modelarea folosită la ora de geografie și-a demonstrat potențialul de învățare, de activare și de motivare a elevilor. Intercalată între cele două probe de evaluare, concepute tradițional dar identice, pentru a permite măsurarea progresului școlar al fiecărui elev, a produs creșterea procentului de promovare (de la 16,67% la 83,3%) și respectiv a mediei clasei (de la 3,58 la 6,82). A crescut și gradul de formare a competențelor specifice testate: de la 25% la 83,3% (C.S.1.1) și respectiv de la 25% la 91,6% (C.S.2.3.). Distribuția notelor la testarea finală este mai echilibrată și mai apropiată de curba lui Gauss, decât în cazul testării inițiale.

Activitatea practică a avut două etape: activitatea de modelare efectivă, pe echipe, și cea de evaluare a produsului, realizată atât de profesor, pe baza unei grile de evaluare a proiectului, cât și de elevi. Aceștia au avut oportunitatea de a-și manifesta simțul de observație și spiritul de inițiativă și de-și exprima opinia, sub forma unei critici constructive. De altfel, grila de evaluare a proiectului a avut în vedere nu doar execuția tehnică a produsului, adică cunoștințe și deprinderi, ci și atitudini (de implicare, de comunicare, colaborare, gândire critică, exprimarea opiniei etc). Astfel, prin mobilizare generală, toate echipele au obținut note de peste 6, condiție pentru mărirea notelor de la testarea finală. Notele finale, care iau în considerare și nota obținută din efortul colectiv, au permis astfel atingerea procentului de promovare de 100% și au crescut media clasei la aproape 8 (7,91).

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Ca o observație generală, cei mai avantajați au fost elevii cu dificultăți de învățare care au beneficiat de o învățare mai plăcută și mai consistentă și de o evaluare mai puțin stresantă. Însă toți elevii au avut ocazia, datorită provocărilor sarcinii de lucru, să se organizeze liber, să colaboreze și să comunice eficient, pentru a finaliza proiectul cu beneficii maxime.

Elevii din mediile dezavantajate sau ADȘ ar putea fi atrași spre școală dacă învățarea ar fi mai accesibilă, mai puțin formală și mai concretă iar evaluarea ar fi orientată mai mult pe proces, decât pe rezultat. Satisfacerea nevoilor acestor elevi de a se simți în siguranță și de a avea încredere în ei le-ar permite să experimenteze curiozitate și să manifeste interes. Metoda Modelarea asigură o atmosferă destinsă, cu activități practice, cu libertate orientată spre organizare, inițiativă și responsabilitate. Se pot modela forme de relief, sisteme hidrografice, sistemul solar, vulcani, hărți diverse etc. Evaluarea ar trebui să fie combinată, folosind atât metode tradiționale (probe de evaluare) cât și alternative (proiectul de grup), pentru creșterea gradului de responsabilizare personală. În plus, evaluarea realizată de către colegi nu este percepută ca o critică invalidantă, deoarece toți o practică, în mod egal, și devine o ocazie suplimentară de învățare. Învăță împreună, unii de la alții, devin mai responsabili de propria învățare și mai conștienți de sine.

Anexe

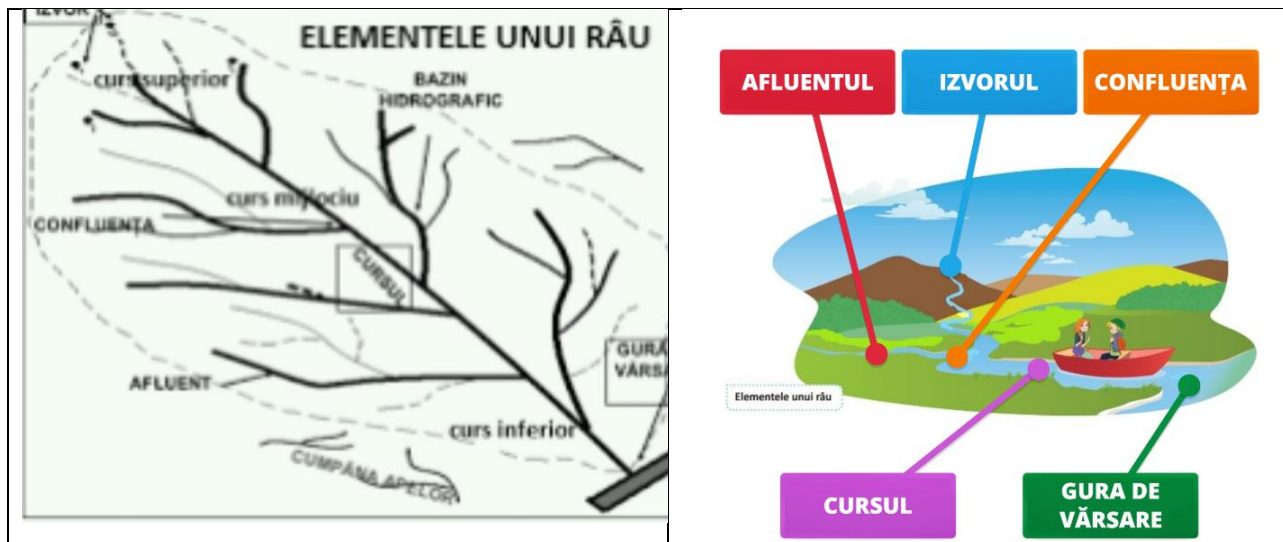
Fișa de lucru - Modelarea bazinului hidrografic

Obiectivele de evaluare

- O1 - să folosească corect minim o culoare convențională pentru a diferența o treaptă de relief sau apele;
 - O2 - să marcheze corespunzător minim un element al bazinului hidrografic, respectând indicațiile din fișa de lucru;
 - O3 - să modeleze corespunzător minim o formă de relief, râul, un afluent sau colectorul, respectând extensia spațială, forma și panta;
 - O4 - să identifice minim un element al bazinului hidrografic din cele 4 solicitate, folosind ca reper cartoschema bazinului hidrografic;
 - O5 - să se implice activ în rezolvarea sarcinilor de echipă;
 - O6 - să-și formeze capacitatea de evaluare colegială prin aprecierea lucrării colegilor după criterii precum: corectitudine, grad de finalizare, structură și funcționare;
- Sarcina de lucru în echipă - 15 minute.

Analizați cele 2 schițe ale bazinului hidrografic de mai jos. În echipe de câte 3 modelați din aluat modelator, micșorat la scară, bazinul hidrografic complex al unui râu cu 3 afluenți, bazinul fiind situat pe un relief variat (munți, dealuri, câmpie).

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Modelați în așa fel încât dacă stropiți cu apă în bazinul superior, apa să se scurgă în râul principal și apoi în colector.
- Marcați următoarele elemente componente ale bazinului:
 - izvorul cu bold/piuneză albă;
 - confluențele cu bolduri/piuneze roșii;
 - gura de vărsare cu bold/piuneză galbenă;
 - cumpăna de ape cu șnur colorat și piuneze albastre/argintii.

Grilă de evaluare a modelului bazinului hidrografic

Echipa nr.					
Numele și prenumele elevilor					
1.					
2.					
3.					
Evaluator al echipei					
Criteriul de evaluare					
		Slab	Bine	Foarte bine	Excelent
A. Transfer pe suportul de modelare	Utilizarea materialelor puse la dispoziție	Folosește greșit culorile convenționale pentru a diferenția treptele de relief sau apele.	Folosește corect o culoare convențională pentru a diferenția o treaptă de relief sau apele.	Folosește corect 2-3 culori convenționale pentru a diferenția 2 trepte de relief și apele.	Folosește corect cele 4 culori convenționale pentru a diferenția cele 3 trepte de relief și apele.
		Nu marchează corespunzător niciun element din cele 4 solicitate.	Marchează corespunzător oricare element din cele 4 solicitate.	Marchează corespunzător oricare 2-3 din cele 4 elementele solicitate	Marchează corespunzător cele 4 elemente solicitate.
	Modelarea treptelor de relief și a apelor,	Nu modelează niciun element.	Modelează corespunzător o	Modelează corespunzător	Modelează corespunzător cele

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

	respectând extensia spațială, forma, panta etc.		formă de relief, râul, un afluent sau colectorul.	2 forme de relief, râul, un afluent și colectorul.	3 forme de relief, râul, afluenții și colectorul.
B. Identificarea elementelor solicitate	Identificarea elementelor solicitate, folosind ca reper cartoschema.	Identifică greșit sau nu identifică niciun element din cele 4 solicitate.	Identifică corect oricare element din cele 4 solicitate.	Identifică corect oricare 2-3 elemente din cele 4 solicitate.	Identifică corect cele 4 elemente solicitate.
C. Atitudini	Implicare activă în rezolvarea sarcinilor de echipă.	Nu se implică activ.	Se implică activ 1 membru al echipei.	Se implică activ 2 membri.	Toți cei 3 membri ai echipei se implică activ.
	Capacitatea de evaluare intercolegială (diferența de evaluare proprie și evaluarea profesorului).	Nu-și exprimă opinia.	Apreciază lucrarea colegilor aducând argumente (corectitudine, finalizare, structură și funcționare).	Apreciază lucrarea colegilor aducând argumente (corectitudine, finalizare, structură și funcționare). Aduce completări, intervenind pe lucrare.	Apreciază lucrarea colegilor aducând argumente (corectitudine, finalizare, structură și funcționare). Aduce completări, intervenind pe lucrare. Corectează.
Total					
Calificativ		Slab	Bine	Foarte bine	Excelent
Nota		4	6	8	10

Testul de evaluare Bazinul hidrografic - clasa a V-a

Competențe specifice (programa școlară de geografie în vigoare)

C.S.1.1 - Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite

O1 - să folosească termenii geografici în contexte noi, pentru a demonstra cunoașterea sensului lor;

C.S.2.3 - Citirea reprezentărilor grafice și cartografice simple

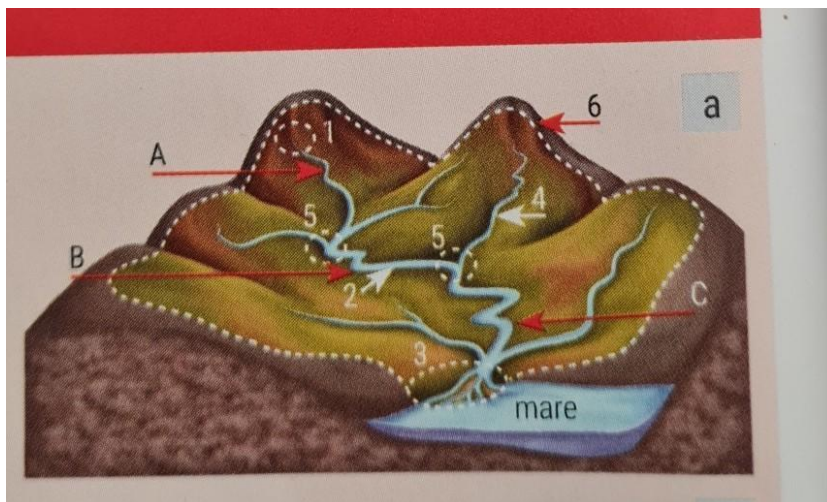
O2 - să identifice poziția relativă și relațiile funcționale dintre elementele componente, pe baza observației directe a reprezentărilor bazinului hidrografic.

Testul de evaluare inițial Bazinul hidrografic

- I. 4,50 p - Analizează schița bazinului hidrografic și scrie denumirea elementelor componente notate cu cifre de la 1 la 6.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- 1=.....
 2=.....
 3=.....
 4=.....
 5=.....
 6=.....

II. 4.50 p - Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect din următoarele afirmații:

1. Elementul bazinului hidrografic denumit pe schița de mai sus cu termenul de *mare* reprezintă:
 - a) colectorul; b) cursul; c) izvorul;
2. Izvorul se găsește:
 - a) în cursul inferior; b) în cursul mijlociu; c) în cursul superior;
3. Viteza de curgere a râului este maximă:
 - a) în cursul superior; b) în cursul mijlociu; c) în cursul inferior;
4. Aspectul de meandru, șerpuit al râului apare atunci când râul străbate:
 - a) o zonă de câmpie; b) o zonă de deal; c) o zonă de munte;
5. Râul transportă cea mai mare cantitate de apă în:
 - a) în cursul inferior; b) în cursul mijlociu; c) în cursul superior.

Din oficiu 1 p

Timp de lucru -10 minute

Barem de corectare

I 4,50 p 6*0,75 p

1=izvor

2=curs

3=gura de vărsare

4=afluent

5=confluență

6=cumpăna de ape

II 4,50 p 5*90 p

1a

2c

3a

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

4a

5a

Din oficiu 1 p

Total subiectul I+subiectul II+1 p din oficiu =4,50 p+4,50 p +1 p =10 p

Drăghici Daniela, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Brăila - Metoda fonetică, analitico-sintetică, metodă activă în învățarea citit-scrisului

Metoda pe care o folosim în familiarizarea cursanților cu citit-scrisul trebuie să țină seama, pe de o parte, de faptul că scrierea concordă, aproape exact, cu pronunțarea, deci metoda trebuie să fie fonetică, iar, pe de altă parte, că trebuie să pornească de la desprinderea unei propoziții din vorbire, să se realizeze delimitarea cuvintelor în silabe și apoi fiecare silabă în sunete, după care să se parcurgă drumul invers, de la sunet la silabă, cuvânt și propoziție, ceea ce denotă că metoda trebuie să fie și analitico-sintetică.

A analiza înseamnă a împărți un întreg, în cazul nostru propoziția, respectiv cuvintele, în părțile lor componente, până la nivelul sunetelor, iar **sinteza** este operația inversă, de îmbinare, reunire a acestor părți în întregul lor. Prin urmare, stabilirea metodei folosite în scopul familiarizării cursanților cu cititul și scrisul nu se face arbitrar. Alegerea metodei are la bază rațiuni desprinse, în primul rând, din particularitățile limbii române, precum și din particularitățile psihologice ale începătorilor în ceea ce privește cititul și scrisul, prin aceasta dovedind superioritatea față de vechile metode de predare.

Metoda fonetică, analitico-sintetică presupune o strânsă legătură între procesul însușirii citirii și cel al scrierii. Însușirea literelor de mână și formarea deprinderilor de scriere se face în paralel cu însușirea literelor de tipar. Folosirea metodei fonetice, analitico-sintetice permite învingerea unor dificultăți și prevenirea unor greșeli care constau în omisiuni, inversiuni, substituirii sau adăugiri de litere ca urmare a nediferențierii în vorbire a sunetelor respective. Totodată va avea loc o schimbare în percepția elevilor, aceștia venind cu drag la școală, pentru că nu mai întâmpină dificultăți la citire și scriere și nu vor mai fi ridiculizați de ceilalți.

Înainte de învățarea citit-scrisului este indicat să se aloce o oră sau două unei teme prin care să urmărim conștientizarea cursanților asupra necesității însușirii deprinderilor de scriere, citire și exprimare corectă. Se poartă discuții despre mijloacele de comunicare (radio, televiziune, internet, telefon, reviste, ziare).

Obiectivele urmărite prin aplicarea metodei sunt:

- O1 – să recunoască litera nouă în diverse cuvinte;
- O2 – să citească, în ritm propriu, cuvinte și propoziții;
- O3 – să scrie corect litere, cuvinte și propoziții;
- O4 – să participe cu interes la activitățile din cadrul orei.

Pentru sublinierea importanței exprimării scrise se pot folosi etichete ale diverselor produse, reviste, ziare, formulare tipizate. Prin întrebări deschise oferim elevilor posibilitate de a identifica în viața reală situații în care trebuie să citească ori să scrie.

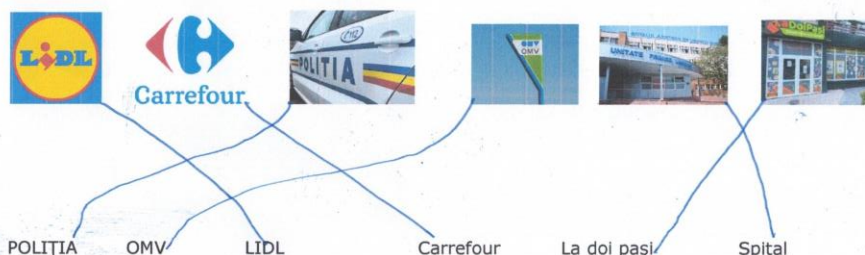
Tot în această perioadă se desfășoară activități prin care se verifică în ce măsură elevii cunosc anumite litere sau au capacitatea de a citi **global** cuvinte.

Exercițiu pentru verificarea gradului în care elevii cunosc anumite litere sau au capacitatea de a citi global cuvinte

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Fișă de lucru

Realizați corespondența între simbol și cuvântul potrivit:

În complementaritate cu **metoda globală**, în învățarea citit-scrisului se folosește **metoda fonetică, analitico-sintetică**.

Ne vom referi în continuare la **Predarea sunetului și literei „P”**

Se pornește de la un jeton cu o imagine familiară copiilor. Li se cere să alcătuiască un enunț.

Pâinea este feliată.

Se respectă etapele predării unei litere.

○ **I etapă** – *schema propoziției*

_____ propoziția
 _____ cuvintele

○ Sunetul urmărit este în cuvântul *Pâinea*.

○ **a II-a etapă** – *se desparte în silabe cuvântul*.

_____ cuvântul
 _____ silabele

○ **a III-a etapă** – *se descoperă sunetul de predat cu ajutorul schemei. Se desparte cuvântul în silabe și se analizează componența sonoră a fiecăreia.*

_____ cuvântul
 _____ silabele

sunetele

Se observă că sunetul de predat este la începutul primei silabe.

○ **Sarcini didactice:**

- învățătorul pronunță sunetul nou;
- cursanții repetă după model;

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- se pronunță cuvinte în care se află sunetul predat și se descoperă poziția sunetului în cuvânt (început, interior, sfârșitul cuvântului);
- se prezintă propoziții și se descoperă cuvinte ce conțin sunetul nou;

Toate aceste exerciții îi ajută pe elevi să observe componența sonoră a cuvintelor.

- o **a IV – a etapă** – prezentarea literei de tipar corespunzătoare sunetului nou învățat.
 - recunoașterea literei noi de tipar (în manual, în reviste). Prin exerciții diverse, se observă folosirea literei noi în cuvinte.

Se folosesc instrumente utile pentru motivarea elevilor și dinamizarea activității didactice, cum ar fi alfabetarul individual și alfabetarul clasei. Se compun cuvinte la tablă, elevii în bănci. Este recomandat să se aleagă cuvinte care nu conțin aglomerări de consoane, diftongi, triftongi și care să fie din sfera lor de interes.

Se trece la scrierea literei de mână, nu înainte de a face exercițiile pentru încălzirea mușchilor fini ai mâinilor. Pentru a crea o atmosferă plăcută, această activitate poate fi realizată cu ajutorul unor poezii sau cântecele care verbalizează mișcările realizate.

Se scrie litera, apoi se scriu câteva cuvinte, o propoziție-două, apoi elevii vor realiza alte activități de învățare. Se lucrează fișa intitulată „Detectorul de litere”. Sarcina elevilor este să descopere literele „p” și „P” și să le coloreze.

În continuare pot exersa cititul pe o fișă dată de învățător.

NUME _____

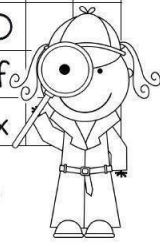
DETECTIVUL DE LITERE

J	A	D	M	a	P	g	a	Z	P
I	B	A	E	p	A	K	h	r	Y
a	P	I	T	A	o	u	q	A	p
z	J	a	P	w	g	p	H	C	p
Q	P	e	F	O	v	p	A	z	L
u	X	B	P	f	w	N	U	I	s
A	a	V	W	d	P	p	E	a	T
A	P	a	x	S	O	A	D		
C	G	I	A	n	V	R	f		
K	R	y	p	H	P	a	x		

Am gasit _____ P

Am gasit _____ p

P p

păr pat prun porc parc

pa-tru | peș-te | pic-tor

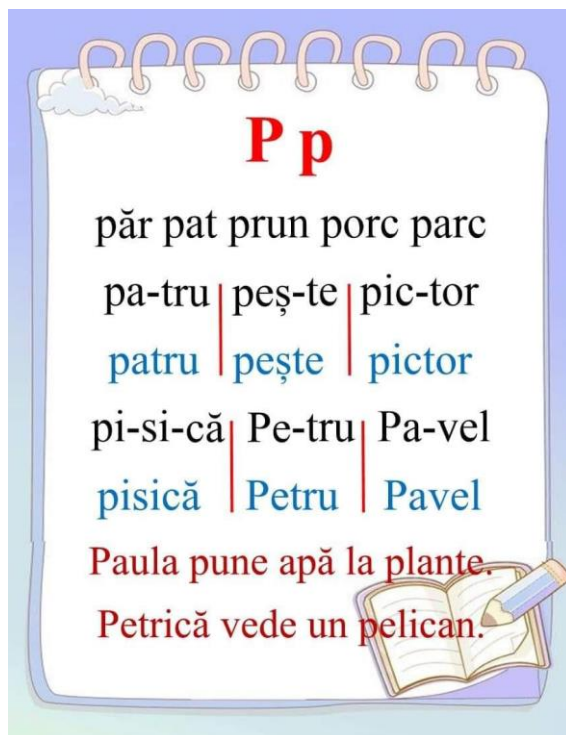
patru | pește | pictor

pi-si-că | Pe-tru | Pa-vel

pisică | Petru | Pavel

Paula pune apă la plante.

Petrică vede un pelican.

Concluzii

La începutul orei, înainte de predarea literei noi, învățătorul verifică nivelul de cunoștințe al elevilor. Ca evaluare inițială dă o fișă în care cerința este să sublinieze literele învățate.

În urma evaluării, 25% dintre elevi au obținut calificativul *Foarte bine*, 60% calificativul *Bine* și 25% au obținut calificativul *Suficient*.

Pe parcursul întregului modul II, în învățarea citit-scrisului, metoda globală se folosește în complementaritate cu metoda fonetică, analitico-sintetică.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Pentru evaluare se folosesc metode tradiționale (probe orale, scrise), cât și metode alternative (observarea sistematică, autoevaluarea).

Metodele folosite au ca scop furnizarea de informații precise cu privire la activitatea și comportamentul elevilor, informații utile pentru un management al clasei eficient, pentru reconsiderarea relațiilor profesor–elev și pentru ameliorarea procesului învățării.

În urma aplicării metodei fonetică, analitico–sintetică s-a dat o fișă de evaluare pentru a verifica modul în care elevii și-au însușit litera predată. Această fișă cuprinde item de dictare și item de transcriere a unor enunțuri.

S-a observat o îmbunătățire a rezultatelor după cum urmează: 70% au obținut calificativul *Foarte bine*, 28% au obținut calificativul *Bine* și 2% au obținut calificativul *Suficient*.

Metoda fonetică, analitico–sintetică, alături de metoda globală poate fi adaptată și aplicată altor grupuri de elevi (din medii dezavantajate sau ADȘ). În cazul elevilor de la ADȘ, aceste metode se folosesc la nivel I primar la disciplina Comunicare în Limba Română.

Avantajele metodei sunt:

- însușirea citit–scrisului;
- rezolvarea cu ușurință a sarcinilor didactice;
- asimilarea cunoștințelor necesare în activitatea profesională și activitatea zilnică;
- creșterea stimei de sine prin schimbarea statutului în societate;
- formarea unor aptitudini, a unor convingeri ca urmare a studiului consecvent.

Pentru a le stârni interesul, se vor căuta poezii atrăgătoare pentru fiecare literă în parte. În cazul de față se va citi „Povestea literei P”.

Măcreanu Laura-Loredana, Școala Gimnazială „Bordei Verde” - Metoda ciorchinelui și organizatorii grafici

Metoda ciorchinelui este menită să încurajeze elevii să gândească liber și să stimuleze conexiuni de idei. Este o tehnică de căutare a drumului spre propriile cunoștințe, evidențiind propria înțelegere a unui conținut.

Etape:

- se scrie un cuvânt/o idee;
- elevii vor scrie toate ideile care le vin în minte în legătură cu tema propusă;
- ideile vor fi legate prin linii de noțiunea centrală;
- se lucrează pe grupe, fiecare grupă prezintă „ciorchinele” propriu;
- se analizează fiecare „ciorchine” și se efectuează unul comun, dirijat de profesor.

Prin acest exercițiu se încurajează participarea întregii clase, fiind o metodă antrenantă care dă posibilitatea fiecărui elev să participe individual, în perechi sau grup. Prin întrebări, profesorul dirijează gândirea elevilor, notează și schematizează cunoștințele teoretice.

Organizatorii grafici sunt un tip de instrument vizual care poate ajuta elevii să organizeze, să proceseze și să înțeleagă informațiile într-un mod mai eficient.

Metoda ține cont de particularitățile claselor la care am aplicat-o, deoarece nu se critică ideile, se încurajează participarea întregii clase, în condițiile în care elevii au exersat puțin până în acest an învățarea colaborativă, existând o pondere mare a sarcinilor algoritmice. Majoritatea elevilor au un stil vizual de învățare, de aceea utilizarea organizatorilor grafici, în complementaritate cu metodele moderne, îi ajută în organizarea și sistematizarea informației.

Metoda ciorchinelui produce schimbări în percepția elevilor privind școala, pentru că, prin aplicarea ei se stimulează încrederea în forțele proprii, elevii acceptă mai ușor ideile celorlalți și înțeleg că pot realiza împreună lucruri frumoase, se pot ajuta între ei, iar școala poate deveni

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

mai atractivă. Sistematizarea informațiilor cu ajutorul organizatorilor grafici, respectiv utilizarea formelor geometrice și a culorilor în redactarea lor, fac ca sarcinile de lucru să pară mai atractive și mai ușor de realizat, sporind motivația pentru învățare.

Am utilizat această metodă la disciplina limba și literatura română, la toate clasele de gimnaziu. Am folosit metoda atât în faza de evocare cât și în cea de reflecție, ca mijloc de a rezuma ceea ce s-a studiat sau ca modalitate de a construi asociații.

Exemplul 1

Clasa a VII-a. Recapitulare: *Sintaxa propoziției și a frazei*

Obiective:

- să alcătuiască enunțuri cu funcții sintactice ale unui cuvânt dat;
- să menționeze ce sunt ca părți de vorbire cuvintele date;
- să colaboreze în rezolvarea sarcinilor, implicându-se efectiv și afectiv.

Sarcină de lucru: Se dă cuvântul *bucătărie*. Se cere:

1. Dați exemple de patru cuvinte care denumesc obiecte ce se găsesc în bucătărie.
2. Alcătuiți patru propoziții în care aceste cuvinte să fie subiect, nume predicativ, atribut și complement.
3. Faceți expansiunea celor patru părți de propoziție în propoziții subordonate corespunzătoare. Prin întrebări, profesorul dirijează gândirea elevilor, notează și schematizează cunoștințele teoretice.

Exemplul 2

Clasa a VIII-a. Textul liric/lectură suplimentară – poezia „Plumb” (G. Bacovia)

Obiective:

- receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse;
- implicarea elevilor în rezolvarea unei sarcini prin colaborare/cooperare;
- motivarea elevilor pentru citirea și decodarea textului literar.

Sarcină de lucru:

După prima lectură a poeziei se solicită elevilor să scrie pe caiet un element la care se gândesc atunci când aud cuvântul „plumb”. Profesorul se va folosi de toate detaliile primite de la elevi și va nota în ciorchine fiecare trăsătură menționată:

Culoare *gri* închis; *densitate* mare; *maleabilitate* prin încălzire.

Profesorul completează aceste informații primite de la elevi cu o serie de curiozități care îi vor ajuta să înțeleagă mai bine semnificațiile titlului, privind densitatea, duritatea greutatea plumbului, utilizările lui etc. Se realizează un ciorchine.

- gri → monotonie; apăsare → durere;
- toxicitate → moarte;
- greutate → suferință sufletească;
- împietrire → captivitate;
- răceală → singurătate;
- izolare → limitare, imposibilitatea evadării;
- densitate → greutatea unui suflet inadapdat;
- duritate → absența sentimentelor, dezumanizare;
- sonoritate → țipătul surd, căderea grea, cu sau fără ecou.

Exemplul 3

Utilizarea metodei ciorchinului și a utilizatorilor grafici în rezolvarea temelor pentru acasă

Obiective:

- motivarea elevilor privind efectuarea temelor pentru acasă;

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- implicarea efectivă a elevilor în rezolvarea sarcinilor de lucru.

La clasa a VII-a am aplicat un scurt chestionar pentru a cunoaște care este părerea elevilor în ceea ce privește tema pentru acasă.

Deși, teoretic, elevii știu că tema pentru acasă este importantă și trebuie făcută cu simțul răspunderii, în urma răspunsurilor primite am remarcat faptul că o parte dintre elevi nu acordă importanță temei, copiind-o înaintea orei, iar alții sunt ajutați la efectuarea acesteia.

În urma acestui feedback oferit de elevi, am conceput teme utile, cu sarcini precise, care să vizeze aprofundarea unor cunoștințe, dar am recurs și la exerciții care vizează creativitatea, prin care elevii își nuanțează exprimarea, își dezvoltă gândirea și limbajul – teme în care utilizează metoda ciorchinului, varianta individuală (Exemplu: a. Pornind de la cuvântul legendă, scrie cât mai multe cuvinte pe care le asociezi, apoi compară răspunsul cu definiția legendei din manual. b. Organizează informațiile privind categoriile gramaticale ale verbului, utilizând un organizator grafic.) și organizatorii grafici, care fac mai ușoară sistematizarea informațiilor și sunt în sprijinul elevilor care au stilul vizual de învățare.

Instrumentele eficiente de motivare a elevilor folosite prin aplicarea metodei sunt: organizatorii grafici (necesari pentru prezentarea grafică a răspunsurilor), soft educațional/CD/DVD pentru audiție, care poate înlocui prima lectură a poeziei/textului în proză, biblioteca virtuală, chestionarul.

Concluzii

Ciorchinele este o tehnică flexibilă care poate fi utilizată atât individual cât și ca activitate în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuție trebuie să fie familiară elevilor care nu mai pot culege informații și află idei de la colegi. În acest caz utilizarea ciorchinului dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și de asociațiile dintre acestea realizate de colegii săi.

Această metodă valorifică activitatea comună și cooperarea în rezolvarea unor sarcini de instruire, îmbină învățarea individuală cu cea în grup, urmărind dezvoltarea comportamentului social al elevului.

Deși am aplicat această metodă la toate clasele din ciclul gimnazial, am urmărit evoluția elevilor în mod special la clasa a VII-a, în intervalul septembrie–decembrie 2022, clasă la care am utilizat metoda ciorchinului și organizatorii grafici în formularea temelor pentru acasă; am ales această clasă, având în vedere că am sesizat la generațiile anterioare faptul că lipsa examenelor naționale, respectiv a simulărilor examenelor naționale face ca elevii de clasa a VII-a să acorde o mai mică importanță temelor.

Aplicarea chestionarului în luna septembrie (inițial) și decembrie 2022 (final) a arătat că s-a micșorat numărul elevilor care:

- aveau nevoie de ajutor în rezolvarea temei pentru acasă;
- copiau temele de la colegi;
- considerau că sunt obositoare temele la limba și literatura română.

De asemenea, un număr mai mare de elevi consideră că este necesară tema pentru acasă și că, rezolvând temele, vor obține rezultate mai bune.

Din observația dirijată sau observația sistematizată a comportamentului elevilor rezultă că aceștia colaborează mai bine în activitățile colaborative, persistă în rezolvarea sarcinilor și sunt mai atrași pentru disciplina limba română, inclusiv în activitățile extracurriculare.

Practica pedagogică prezentată poate fi adaptată și aplicată altor grupuri de elevi din medii dezavantajate sau cursanților din programul ADȘ, deoarece pot să citească și să se documenteze pe aceste teme.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Experiența personală este importantă pentru activitățile de instruire a cursanților ADS și, respectiv, este inclusă în procesul de instruire; prin metoda ciorchinului se poate identifica eficient această experiență, pe orice temă relevantă categoriei de vârstă (obiceiuri, job-uri, călătorii, cumpărături, rețete culinare, amenajarea gospodăriei, sport etc.), stimulându-i apoi să citească și să se documenteze pe aceste teme.

- Utilizarea materialelor vizuale contribuie la perceperea și, respectiv, la înțelegerea corectă a informației prezentate. Implicarea mai multor canale de percepere a informației contribuie la sporirea gradului de asimilare a acesteia. Ținând cont de acest fapt, profesorul trebuie să utilizeze modalități de reprezentare vizuală a informației oferite. Organizatorii grafici răspund cu succes la această cerință.

- Cursanții ADS au nevoie de activități prin care să fie încurajați să confrunte experiența lor anterioară cu cea nouă, oferite de formator, și să dețină un control asupra procesului prin care se desfășoară instruirea. Prin combinarea celor două tehnici (ciorchinele și organizatorii grafici) se poate realiza acest lucru (brainstorming pentru ceea ce știe cursantul, respectiv organizarea informației noi cu ajutorul organizatorilor grafici).

- Informația și cunoștințele noi sunt consolidate prin exersarea lor în activitățile practice. În cazul în care nu oferim cursanților posibilitatea de a exersa aplicarea noilor cunoștințe în practică este foarte probabil ca această informație, deși importantă și valoroasă, să fie uitată, fără a putea fi utilizată ulterior în activitatea profesională.

Adulții care se întorc în sistemul de educație își pun de multe ori întrebări și își reevaluează motivația și presupunerile inițiale despre obiectivele procesului de educație în care se implică și modalitatea în care se creează viața lor. De aceea, metodele și tehnicile noi, pe care aceștia nu le-au exersat în timpul școlarizării lor inițiale, pot să îi motiveze și să îi atragă spre școală.

Exemplific o modalitate de aplicare pentru cursanții ADS, secundar inferior, a acestei practici pedagogice.

Scrisoarea de intenție

Sarcini de lucru:

1. Metoda Ciorchinului – Lucrați în perechi și notați, sub forma unui ciorchine, „Ce nu trebuie să scrii în scrisoarea de intenție”

2. Prezentarea răspunsurilor

După prezentarea răspunsurilor, conduc discuția spre faptul că în motivația pentru care un candidat dorește un post, de multe ori se întâlnesc formulări de genul „Am nevoie de bani”; „Mi se pare destul de interesant acest post”; „De mic copil îmi doream să lucrez pentru această companie”; „Am nevoie de experiență în acest domeniu”; „Un job în cadrul companiei dumneavoastră mi-ar ajuta în carieră, deoarece sunteți cei mai buni în acest domeniu”.

3. Citește textul următor

„Scrisoarea de intenție este primul lucru pe care angajatorii îl văd atunci când deschid dosarul tău, de aceea prima impresie despre tine trebuie să fie una bună, și de lungă durată. Angajatorii citează mii de CV-uri pe parcursul carierei lor. La un moment dat, toate par să semene între ele. De aceea, misiunea ta este să îți creezi un CV deosebit, introdus de o Scrisoare de intenție eficientă. Mulți candidați petrec ore întregi pentru crearea fiecărei secțiuni a unui CV, iar apoi atașează acestuia o Scrisoare de intenție compusă în grabă și plină de greșeli, fără să realizeze că, de fapt, aceasta este la fel de importantă ca și CV-ul.

Înainte de a face redactarea, verifică informațiile din anunțul jobului, cu privire la cerințele acestuia, iar apoi, în Scrisoarea de intenție discută punctual aceste cerințe, și, în special, care

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

sunt competențele tale pentru a le face față. În acest fel, îi vei convinge că au nevoie de tine pentru jobul respectiv.

Încearcă să descrii cum poți contribui la reușitele companiei, păstrând o notă încrezătoare și modestă în același timp. Dă dovadă de entuziasm și de o atitudine pozitivă. Nu uita să menționezi cele mai importante calități ale tale. O scrisoare de intenție este o scrisoare de vânzare, care te vinde pe tine drept candidat. De aceea, trebuie să oferi principalele motive pentru care tu ar trebui să fii chemat la interviu.

Strategia unei scrisori de intenție de succes include și accentuarea celor mai importante realizări ale tale. Este recomandat ca scrisoarea de intenție să mulțumească cititorului pentru timpul și atenția acordate.”

4. Prezintă, cu ajutorul unui desen, structura/organizarea grafică a scrisorii de intenție.

Paragraful	Conținutul
Primul paragraf	Menționezi pentru ce post candidezi și de ce consideri că ești cel mai bun candidat pentru postul respectiv.
Al doilea paragraf	Oferi detalii despre contribuția pe care poți să o aduci în cadrul companiei și care sunt calitățile personale care te fac potrivit pentru postul respectiv.
Al treilea paragraf	Scii despre țelurile tale, legându-le de domeniul companiei și de postul vizat. Solicită un interviu cititorului, atunci când dorește și comunică că vei păstra legătura.

Este foarte important ca toate cadrele didactice implicate în program să înțeleagă motivația din spatele participării cursanților la clasă, să-i facă să se simtă în largul lor, să creeze un climat bazat pe încredere și respect. În același timp însă, trebuie să nu se piardă din vedere faptul că mulți dintre ei sunt adulți, și nu vor să fie tratați ca niște copii. Practic este vorba de un contact virtual între școală și cursant, și acest lucru trebuie tratat cu maximă seriozitate. O atitudine fermă, dar în același timp încurajatoare reprezintă cheia succesului în relația cu cursanții înscriși în program.

Codrescu Mariana, Colegiul Național „Ana Aslan” Brăila - Biblioteca Vie, o metodă nonformală pentru stimularea lecturii la elevi

Din multitudinea de metode de educație nonformală care se pot utiliza pentru lectură, am optat să descriu **metoda Biblioteca Vie/Human Library/Living Library**. Metoda construiește un cadru pozitiv pentru conversații provocatoare care pot schimba stereotipuri și prejudecăți prin dialog. Biblioteca vie este locul în care oamenii sunt cărțile „de închiriat”; ei sunt povestea. Creează, de asemenea, oportunitatea de a promova și încuraja relațiile interpersonale între grupuri și persoane care nu interacționau în mod normal. Concret, este vorba despre un grup al cititorilor și unul al oamenilor-cărți.

Biblioteca vie este o metodă de educație nonformală care își propune să promoveze diversitatea umană și să încurajeze dialogul între oameni. Biblioteca vie funcționează ca o bibliotecă normală. Pășești într-un asemenea loc, îți iei un permis de intrare, găsești rafturi cu volume pe care să le răsfoiești, bibliotecari care îți recomandă cărți ce îți pot schimba viața. Aici poți să fii doar tu și

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

cartea aleasă. Între o bibliotecă adevărată și una vie, există o singură diferență - CĂRȚILE sunt OAMENI care intră în dialog cu cititorii. Aceștia împrumută cărțile pe o perioadă limitată de timp, le citesc și le returnează bibliotecarului, pentru a fi răsfoite și de alți cititori.

Biblioteca vie dezvoltă empatia și în același timp abilitatea de a recunoaște și înțelege propriile sentimente, emoții, păreri, motivații, precum și efectele acestora asupra celorlalți. Metoda dezvoltă abilitățile de comunicare și relaționare cu cei din jur și încurajează atitudinile deschise, non-discriminatorii și dialogul intercultural prin faptul că valorifică diferențele și particularitățile oamenilor. Aceștia din urmă vor spune o poveste, iar cititorii o vor asculta, putând să adreseze întrebări dacă doresc. La final, cititorii pot relata povestea ascultată, pe scurt, celorlalți cititori.

Scopul Bibliotecii Vii este acela de a promova respectul pentru drepturile omului și demnitatea umană prin provocarea dialogului pe tematica prejudecăților și stereotipurilor.

Obiective de învățare:

- O1. Atragerea atenției asupra diversității;
- O2. Stimularea dialogului între oameni;
- O3. Eliminarea unor stereotipuri și prejudecăți asupra unor categorii sociale ce se confruntă cu discriminarea;
- O4. Urmărește producerea unei schimbări în percepția elevilor privind importanța educației în școală.

În cadrul a două module din anul școlar 2022-2023, am adaptat această metodă și, astfel, împreună cu elevii mei din clasa a II-a B, am organizat proiectul „Altfel de bibliotecă, altfel de cărți!”, care a avut ca **obiectiv principal** stimularea lecturii de plăcere în afara școlii.

Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie și importanța ei este dată de aspectele educative implicate:

- **aspectul cognitiv:** prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;
- **aspectul educativ:** lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;
- **aspectul formativ** constă în faptul că lectura are drept consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Obiectivele urmărite prin particularizarea metodei la clasă au fost:

- Să conștientizeze importanța cărții în formarea culturii generale și a personalității;
- Să înțeleagă lectura ca mijloc de petrecere minunată a timpului liber;
- Să dobândească informațiile necesare despre criteriile de alegere a cărții și despre „arta de a citi”;
- Să utilizeze în mod adecvat informațiile din cărțile citite;
- Să dorească să-și formeze o bibliotecă personală.

Anterior activității, s-au parcurs etapele pregătitoare. S-a prezentat metoda de educație nonformală, s-au parcurs etapele de desfășurare ale acesteia, s-au selectat elevii-cărți, elevii-bibliotecari, s-au ales cărțile ce vor fi prezentate. Fiecare a citit cartea preferată! Elevii-bibliotecari au realizat catalogul pentru bibliotecă. Elevii-cărți s-au pregătit pentru acest rol. Ei trebuiau să fie „convinși” de cartea pe care o reprezintă, să povestească clar. Elevii-bibliotecari au parcurs instrucțiunile referitoare la sarcinile bibliotecarului. Activitatea s-a desfășurat în biblioteca școlii. Cărțile au fost amplasate în sala de împrumut a bibliotecii. Cititorii au parcurs

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

catalogul bibliotecii și au ales cartea pe care doreau să o citească. Bibliotecarii au adus cartea solicitată și au condus cititorii în sala de lectură. Elevii-cărți s-au prezentat, au răspuns la întrebările cititorilor, au oferit informații. Cărțile care nu erau solicitate, așteptau în sala de împrumut a bibliotecii, dialogând între ele. În urma desfășurării activității, participanții s-au arătat încântați. Elevii-cărți au reușit să expună cartea prezentată, au dialogat cu cititorii. Elevii-bibliotecari au fost încântați să afle mai multe despre munca de bibliotecar. Cititorii-copii ce au vizitat biblioteca în ziua respectivă, au fost uimiți de „cărțile” citite, precizând că nu au mai participat la o astfel de activitate.

În aplicarea acestei metode am folosit **instrumente** utile și eficiente de motivare a elevilor, cum ar fi: chestionare inițiale, organizatoare grafice, prezentări PPT, filme tematice, agenda de lectură a cărților.

Concluzii

Metoda Biblioteca Vie și-a dovedit aplicabilitatea prin faptul că oferă oamenilor oportunitatea de a discuta la nivel personal cu cineva considerat „străin” într-un mod structurat, protejat, într-un spațiu limitat de timp, dar fără alte angajamente următoare. Acest cadru creat al Bibliotecii Vie este probabil unul dintre motivele pentru care Biblioteca Vie a fost atât de populară oriunde în lume unde a fost organizată, și în special în România. Metodă creativă și inovatoare, ea provoacă dialogul interpersonal între oameni care în mod normal nu ar avea șansa să intre în dialog într-un cadru organizat.

Biblioteca Vie își propune să atragă atenția asupra acceptării diversității pentru că, de multe ori, diferențele dintre oameni nu sunt valorificate ca fiind resurse. De cele mai multe ori aceste diferențe duc la *punerea de etichete*, crearea de prejudecăți, care în cele din urmă conduc la *discriminare, suspiciune și excludere*.

Transpunând metoda la clasele primare, pentru a ști ce activități urmează a fi proiectate, astfel încât aceasta să-și atingă scopul, pot fi date diverse chestionare inițiale pentru a stabili prioritățile și activitățile ce se vor derula.

Evaluarea metodei poate fi realizată la finalul unei lecții sau al unui modul.

Evaluarea realizată în urma aplicării acestei metode se poate face la sfârșitul fiecărei activități, elevii putând fi recompensați cu o insignă, o diplomă sau cu organizarea unui panou de onoare pe care să se regăsească fotografiile din timpul activității, eventual copertele realizate de elevi sau orice material care le poate recunoaște efortul de a se implica într-o activitate nonformală. Elevii-cărți pot fi evaluați cu ajutorul unei grile de evaluare a lecturii cu voce tare. De asemenea, cei mici pot fi evaluați cu ajutorul unor fișe-tip cărți de vizită, în care dau informații despre cartea audiată sau în ateliere de creație în cadrul cărora realizează în spațiul dat un desen în care reprezintă fragmente ce i-au frapat, își imaginează că sunt regizori de cinema și vor să realizeze un film artistic în baza cărții audiate, își imaginează că sunt jurnaliști, iar în clasa lor a venit personajul principal din textul citit în cadrul Bibliotecii Vie și trebuie să-i adreseze întrebări, ș.a. De asemenea, pot fi evaluați și elevii-cititori, spre a putea cuantifica cât au reținut din cele audiate.

Anexe

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Atelier de lectură nr. 8

Citește un text din cartea de lectură.
Completează cu multă dragoste spațiile de mai jos.

Titlul textului citit _____

Autorul _____

Știu ceva despre autor: _____

M-am întâlnit cu personajele _____

M-a impresionat momentul când _____

Am trăit sentimente de _____

Textul mă învață să _____

Aș vrea să am un prieten ca personajul _____, deoarece _____

Expresii frumoase, cuvinte magice _____

Am găsit și un proverb, o maximă la text _____

Atelier de creație nr. 8

Scrie o compunere în spațiul de mai jos în care îți vei exprima părerea despre un personaj din text, utilizând expresiile ajutătoare.

Cel mai mult mi-a plăcut personajul _____ deoarece _____

Mărturisesc că _____

Ne asemănăm prin _____

M-au impresionat calitățile lui de a _____

El știe _____

Personajul m-a uimit prin _____

Aș vrea să fiu ca el, căci _____

În fine, aș vrea să menționez că _____

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

4. Elevii exersează ascultarea activă și discursul;
5. Copiii-cititori văd o anumită poveste cu alți ochi și prin alți ochi, ai partenerului de dialog.

Aceste concluzii le-am emis în urma aplicării unor întrebări sumative, adaptate particularităților elevilor, aici fiind sub forma lor inițială:

Întrebări de reflecție:

- Care era prima voastră părere despre bibliotecă atunci când ați auzit de ea?
- Cum v-ați simțit prima dată când ați fost imprumutat?
- Care a fost teama cea mai mare?
- Care a fost momentul cel mai bun ca și carte?
- Care a fost momentul cel mai de jos al experienței ca și carte?
- La ce vă gândeați când urma să fiți imprumutat?
- Cum ați reușit să găsiți calea cea mai bună de dialog cu cititorii?
- Care au fost cele mai dificile întrebări?
- Cu care cititor ați avut cea mai plină de semnificații experiență?
- Ați reușit să citiți și alte cărți?
- Ce v-a impresionat cel mai mult?

Întrebări de generalizare:

- Ce ați descoperit despre voi prin această experiență?
- Ce ați descoperit despre cititori?
- Cum v-a afectat această experiență?
- Ce ați învățat în urma acestei experiențe?
- Ați mai trăit aceleași sentimente și în alte contexte?

Întrebări de transfer:

- Cum veți folosi această experiență mai departe, în viața de zi cu zi?
- Dacă ar fi să repetați această experiență ca și carte ce ați face diferit?

Consider că promovarea metodei în școală, dar și în afara acesteia va fi benefică pentru elevi, aceștia primind validare din partea mai multor persoane, din diverse medii, cum că tot ceea ce fac ei este bine, fapt ce le dezvoltă creativitatea și imaginația.

Această metodă se poate constitui într-o bună practică ce poate fi multiplicată și la grupurile vulnerabile, dezavantajate sau ADS, atât la nivel I-II, III-IV-ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, cât și la nivelul V-VI, VII-VIII, SECUNDAR INFERIOR pentru că îi stimulează pe elevi să citească și să își dezvolte competențele de comunicare, aduce îmbunătățiri sferei cognitive, prin sporirea cunoștințelor, sferei educative, prin educarea etică și estetică ce o propune, precum și sferei formative, prin dezvoltarea gândirii și imaginației creative, astfel încât membrii acestor grupuri pot verbaliza, povesti, participa la diferite jocuri de rol, vin la școală de plăcere, pot deveni ei înșiși cărți-vii, care vor putea împărtăși și altor persoane, din aceste grupuri, din experiența personală, cum și-au depășit limitele, cum și-au îndeplinit dorințele, devenind modele de realizare profesională și pentru alte persoane, iar activitățile de educație informală și nonformală derulate conduc la formarea și dezvoltarea unor deprinderi, aptitudini și comportamente pentru o viață independentă.

[Leocă Violeta, Colegiul Tehnic „Costin D. Nenitescu” Brăila – Mozaic, potențial valorificat](#)

Strategia mozaicului este focalizată pe dezvoltarea capacităților de ascultare, vorbire, cooperare, reflectare, gândire creativă și rezolvare de probleme. Astfel, elevii trebuie să asculte activ

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

comunicările colegilor, să fie capabili să expună ceea ce au învățat, să coopereze în realizarea sarcinilor, să găsească cea mai potrivită cale pentru a-i învăța și pe colegii lor ceea ce au studiat. Elevii prezintă particularități psihoindividuale, astfel încât utilizarea metodei mozaicului în predare le valorifică potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care sunt folosite. Educația folosind strategia mozaicului îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul studiat, astfel că pot deveni co-participanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor.

Specific metodei mozaic este faptul că promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Obiectivele urmărite prin aplicarea metodei mozaic:

- evidențierea felului în care metodica comunicării absoarbe cunoștințe din alte discipline studiate;
- evidențierea valorificării metodei mozaic în lecțiile de la disciplina Calitatea în turism și alimentație, la clasa a IX-a liceu, Tema activității: Verificarea organoleptică a principalelor produselor alimentare;
- identificarea potențialului formelor de comunicare asupra elevilor și stabilirea performanței școlare individuale;
- folosirea principalelor componente ale comunicării (emitter, receptor, mesaj, canal, context) și identificarea oportunităților asupra comunicării;
- observarea progresului elevilor permițând evaluarea precisă a evoluției elevilor.

Etape și faze

1. Pregătirea materialului de studiu

Tema de studiu: Verificarea organoleptică a principalelor produse alimentare

Subteme:

1. Proprietățile organoleptice ale pâinii
2. Proprietățile organoleptice ale biscuiților
3. Proprietățile organoleptice ale laptelui de consum
4. Proprietățile organoleptice ale smântânei

Fișa expert cuprinde cele 4 subteme și va fi oferită fiecărui grup.

Model fișă expert subteme 1-4

Proprietățile organoleptice ale alimentelor și ale preparatelor culinare/produse de patiserie-cofetărie se referă la aspectul exterior, consistență, miros, gust și se stabilesc cu ajutorul celor cinci simțuri: văz, simț tactil, miros, auz și gust.

Calitatea alimentelor, a preparatelor și a preparatelor culinare/produse de patiserie-cofetărie este stabilită prin verificarea proprietăților organoleptice, determinând reacția consumatorului față de alimente, respective acceptarea sau respingerea acestora.

2. Organizarea colectivului în echipe de învățare de câte 4-5 elevi (în funcție de numărul lor în clasă)

- Fiecare elev din echipă primește un număr de la 1 la 4-5 și are ca sarcină să studieze în mod independent, subtema corespunzătoare numărului său.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- El trebuie să devină expert în problema dată. De exemplu, elevii cu numărul 1 din toate echipele de învățare formate, vor aprofunda subtema cu numărul 1. Cei cu numărul 2 vor studia subtema numărul 2 etc.
- Faza independentă: fiecare elev studiază subtema lui, citește textul corespunzător. Acest studiu independent poate fi făcut în clasă sau poate constitui o temă de casă, realizată înaintea organizării mozaicului.

3. Constituirea grupurilor de experți

După ce au parcurs faza de lucru independent, experții cu același număr se reunesc, constituind grupe de experți pentru a dezbate problema împreună. Astfel, elevii cu numărul 1 părăsesc echipele de învățare inițiale și se adună la o masă pentru a aprofunda subtema cu numărul 1. La fel procedează și ceilalți elevi cu numerele 2, 3, 4 sau 5. Dacă grupul de experți are mai mult de 6 membri, acesta se divizează în două grupe mai mici.

Faza discuțiilor în grupul de experți: elevii prezintă un raport individual asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuții pe baza datelor și a materialelor avute la dispoziție, se adaugă elemente noi și se stabilește modalitatea în care noile cunoștințe vor fi transmise și celorlalți membrii din echipa inițială. Fiecare elev este membru într-un grup de experți și face parte dintr-o echipă de învățare. Din punct de vedere al aranjamentului fizic, mesele de lucru ale grupurilor de experți trebuie plasate în diferite locuri ale sălii de clasă, pentru a nu se deranja reciproc. Scopul comun al fiecărui grup de experți este să se instruiască cât mai bine, având responsabilitatea propriei învățări și a predării și învățării colegilor din echipa inițială.

4. Reîntoarcerea în echipa inițială de învățare

Faza raportului de echipă: experții transmit cunoștințele asimilate, reținând la rândul lor cunoștințele pe care le transmit colegii lor, experți în alte subteme. Modalitatea de transmitere trebuie să fie scurtă, concisă, atractivă, putând fi însoțită de suporturi audio-vizuale, diverse materiale. Specialiștii într-o subtemă pot demonstra o idee, citi un raport, folosi computerul, pot ilustra ideile cu ajutorul diagramelor, desenelor, fotografiilor. Membrii sunt stimulați să discute, să pună întrebări și să-și noteze, fiecare realizându-și propriul plan de idei.

5. Evaluarea - Faza demonstrației

Grupele prezintă rezultatele întregii clase. În acest moment elevii sunt gata să demonstreze ce au învățat. Profesorul poate pune întrebări, poate cere un raport sau un eseu ori poate da spre rezolvare fiecărui elev un chestionar online. Dacă se recurge la evaluarea orală, atunci fiecărui elev i se va adresa o întrebare la care trebuie să răspundă fără ajutorul echipei.

În acest caz s-a folosit test online prin completarea unui chestionar creat cu Google Forms/Quiz Assignment din Classroom/Quiz-uri prin Kahoot/Quizizz/Kidibot.ro.

Concluzii

Formarea intelectuală a elevului în procesul didactic este determinată nu numai de conținuturile transmise ci, îndeosebi, de caracterul metodei de învățare.

Am pornit de la ipoteza că **metoda mozaic** folosită în predarea disciplinelor tehnice conduce la obținerea de către elevi a unor performanțe înalte, la stimularea motivației și interesului pentru învățarea meseriilor specifice domeniului Turism și Alimentație. Necesitatea pregătirii elevilor pentru a deveni viitorii profesioniști în domeniul Turism și alimentație în direcția dezvoltării unor elemente pozitive legate de comunicare și abilităților de integrare în grupuri.

În urma cercetării prin metode mozaic folosită s-a dorit producerea unor schimbări favorabile cum ar fi:

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Explorarea comunicărilor prin încurajarea unor exprimări mai facile pentru elevi. Profesorul activează clasa de elevi, stimulează curiozitatea și dorința de implicare în activități didactice;
- Creșterea performanței în sarcinile date de profesor. Profesorul să vină în sprijinul formării competențelor de cunoaștere și execuție prin diferite forme de comunicare în toate formele de activități didactice.

Îmbinarea acestora încă din faza de proiectare a unităților de învățare conduce la o mai bună desfășurare a demersului didactic.

Am urmărit creșterea atractivității și aplicabilității metodei mozaic prin utilizarea cât mai eficientă a tuturor elementelor implicate în comunicare.

Lecția organizată în mod activ, centrată pe elev, a favorizat obținerea de către elevi a unor cunoștințe solide, durabile, bine integrate în sistemul lecțiilor din domeniul Turism și Alimentație. Prin lecțiile la care folosim metoda mozaic elevii au posibilitatea de a-și folosi cunoștințele în situații noi, își formează un stil de lucru propriu, organizat, învață să se autoevalueze.

Potențialul pedagogic prin metoda mozaic:

- Dezvoltă capacitățile individuale de planificare și organizare;
- Formează algoritmi de lucru și automatizează deprinderi;
- Stimulează spiritul de inițiativă și capacitățile individuale de activitate nederijată de profesor;
- Sporește încrederea în forțele proprii;
- Asigură formarea capabilității interdisciplinare și stimulează transferul informațional în diverse limbaje.

Metoda mozaic poate fi utilă și altor grupuri de elevi. Metodele mozaic promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Activitatea de grup este stimulativă. Rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obținerea soluției corecte sunt facilitate de emiterea de ipoteze multiple și variate. Interacțiunea stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități.

Tănase Maria, Școala Gimnazială „Ecaterina Teodorescu” Brăila - Educație prin publicitate

Publicitatea face parte din viața și divertismentul celor mai mulți dintre noi. Publicitatea are o mare influență și asupra elevilor, deoarece încearcă să le influențeze atitudinile, comportamentele și să vândă produse, stiluri de viață, atitudini și valori.

Am utilizat elemente de publicitate pentru a diversifica activitățile didactice dar și pentru a promova valorile pozitive în ceea ce privește viața cotidiană.

Metoda în sine a fost utilizată la clasa a III-a și apoi la clasa a IV-a, în perioada 2020-2021 (pe durata pandemiei) și a constat în organizarea de activități diverse, curriculare sau extracurriculare, folosind elemente de publicitate: atelier de creație artistică în cadrul activităților prilejuite de diferite proiecte, lecții de AVAP, întâlniri în cadrul Clubului de lectură, momente de reflecție construite ca sarcini didactice în lecțiile de *educație civică, limba și literatura română, educație muzicală*, prezentări orale în cadrul lecțiilor de *limba și literatura română*, căutare de informații în lecții de *științe și limba și literatura română*, organizarea expozițiilor virtuale (AVAP, *limba și literatura română*).

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Elementele de publicitate au fost identificate sau create împreună cu elevii. Unele elemente au avut rol de suport (video, texte, imagini, cântece) iar altele au avut rol de produs pentru evaluarea elevilor (postere, desene, sloganuri).

Una dintre activități a fost Monumente locale.

Obiective:

1. Cunoașterea monumentelor locale.
2. Valorizarea publicității ca instrument de publicitate a patrimoniului cultural.
3. Cunoașterea elementelor care alcătuiesc o reclamă.
4. Evaluarea reacțiilor pe care le produce publicitatea.

Clasa: a IV-a

Disciplina: Istorie

Dezvoltare:

- Fiecare elev a selectat anunțuri despre monumente locale - au fost încărcate în cadrul platformei classroom (la disciplina Istorie) și astfel au putut fi vizualizate de către ceilalți elevi.
- Am formulat următoarele întrebări:
 - Ce monument este prezentat?
 - Ce dorești să îi înveți pe colegii tăi despre acest monument?
 - Ce metode și instrumente publicitare sunt folosite pentru a transmite informațiile (televizor, radio, presă, Internet, poștă tradițională și electronică, broșuri, afișe)?
 - Ce elemente sunt implicate în reclame? Strategii pe care le folosește publicitatea: culori, muzică, personaje familiare, slogan, atmosferă pe care o prezintă.
 - Reacții pe care le provoacă prezentarea acestui monument: tristețe, bucurie, nevoie, furie etc.
 - Cine ar putea fi interesat de această prezentare?
- Am solicitat elevilor să prezinte monumentele, urmărind planul de întrebări.
- Am utilizat aplicația *Jigsaw Planet* pentru a crea puzzle-uri digitale.

Alte activități derulate cu ajutorul publicității: *Tradiții de Crăciun* (clasa a III-a, AVAP), *Monumente Europene* (clasa a IV a, Istorie), *Interviuri despre tradiții* (clasa a IV-a, limba și literatura română), *Cartea preferată* (clasa a III-a, Clubul de lectură), *Hai la teatru* (clasa a III-a, educație civică).

Concluzii

Pentru a ne adapta la noua situație rezultată în urma pandemiei, am identificat utilizarea publicității în organizarea activității didactice ca o oportunitate pentru a menține la cote bune motivația elevilor pentru învățarea școlară. A fost o practică bine primită de către elevi. Folosind și publicitatea ca axă motivantă, am reușit să am o participare bună din partea elevilor la activitățile virtuale și consider că am realizat în cea mai mare parte obiectivele programei școlare pentru clasa a III-a și apoi și pentru clasa a IV-a. Utilizarea elementelor de publicitate m-a ajutat și să implementez valori precum empatia, respectul reciproc dar și să contribui la dezvoltarea tehnicilor de comunicare virtuală și la dezvoltarea muncii în echipă. Colectivul de elevi cu care am utilizat această practică este un colectiv unit, cu bune rezultate școlare în clasele gimnaziale care au urmat. Cei mai mulți dintre acești elevi abordează corect publicitatea, fapt dovedit prin consum selectiv al imaginii propuse de media, atât la școală cât și acasă, după opiniile formulate de către părinți, cu diferite prilejuri.

Rezultatele cuantificabile ale practicii se regăsesc în calitatea produselor pe care le-au realizat și prezentat elevii în cadrul proiectului ERASMUS+AD DICTED TO EDUCATION, în cadrul reuniunilor internaționale virtuale.

Consider că această practică poate fi utilizată și în activitățile cu elevii ADȘ deoarece:

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- publicitatea este peste tot în zilele noastre și, ca urmare, este la îndemâna cadrelor didactice ca un potențial mijloc didactic, gratis și ușor de accesat;
- orice poate fi un produs care are nevoie de publicitate (lucruri, evenimente, servicii...);
- mesajele publicitare sunt scurte, concise, suficient de clare pentru a fi la îndemâna oricărui individ;
- combinația de imagini, imagini în mișcare, sunete, culori menține la cote bune interesul elevilor cu care lucrăm, indiferent de nivelul educației realizate anterior;
- elementele de publicitate pot fi suport bun în cazul cursurilor virtuale, sincron sau asincron;
- elevii sunt familiarizați cu publicitatea și asta îi poate ajuta să se integreze mai mult în comunitate – publicitatea este despre ceea ce îi înconjoară.

Gheorghe Luminița, Colegiul Național „Ana Aslan” Brăila - Metoda ROLL, dispozitiv modern pentru prevenirea analbabetismului funcțional

Dacă ești analfabet funcțional înseamnă că știi să citești, știi literele, dar nu înțelegi ceea ce ai citit. Analfabetul funcțional poate să reproducă verbal sau în scris un text, dar nu îl înțelege suficient pentru a-l folosi în alt context. Semnele grafice sunt recunoscute, dar conținutul de idei nu este înțeles decât, cel mult, la un nivel foarte superficial.

Persoanele cu probleme de analfabetism funcțional sunt cele care au urmat școala, și care fie au obținut o diplomă corespunzătoare unui nivel de educație, fie au părăsit școala înainte de a obține o diplomă (abandon școlar), dar care, în ambele situații, nu dețin suficiente competențe de bază. Știi să citească, dar nu le folosește la nimic.

Pentru comprehensiunea textelor epice mi-am propus metoda Roll promovată în Franța și introdusă în România, respectiv Brăila, printr-un proiect ERASMUS+ al Inspectoratului Școlar Județean Brăila, la a cărui diseminare am participat. Metoda propune o pedagogie a înțelegerii și o dezvoltare individualizată a competențelor de citire, o abordare meta-cognitivă de înțelegere a textelor ce vizează 9 aptitudini: înțelegerea generală, sensul literal, inferențele, caracterele-texte narative, spațiu și timp, logica textului, sintaxa, lexic.

În fiecare an școlar am desfășurat ore de pregătire suplimentară cu elevii din medii defavorizate sau cu dificultăți de învățare, folosind metoda Roll. Textele alese au fost în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, în conținutul lor regăsindu-se cuvinte uzuale,

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

texte din care elevii puteau desprinde o învățătură, iar chestionarul avea ca sarcină să identifice răspunsul adevărat, precum și pe cel fals, renunțându-se la cel parțial adevărat și parțial fals. Scopul aplicării acestei metode a fost formarea capacității de lectură, formarea capacității de comunicare, precum și dezvoltarea achizițiilor lingvistice și folosirea acestora în mod corect și conștient.

Pe tot parcursul aplicării metodei am urmărit următoarele obiective:

1. Promovarea lecturii textului în contexte cât mai variate.
2. Stimularea însușirii de cuvinte noi (neologizarea limbajului curent).
3. Impunerea ca act fundamental de învățare a gândirii logice și diminuarea concomitentă a învățării reproductive.
4. Sporirea gradului de aplicabilitate a achizițiilor didactice pentru o mai bună funcționalitate practică.
5. Conștientizarea elevilor în legătură cu utilitatea imediată și pe termen lung a achizițiilor informaționale, transferul imediat în sistemul anterior de cunoștințe și reactivarea informației la intervale regulate, dar nu mai mari de două săptămâni.
6. Predarea anumitor concepte în fața colegilor și explicarea într-un mod în care aceștia să înțeleagă.

Elevii primesc un text (vezi anexa Legenda plopului) și au ca sarcină ca, într-un interval de 10-15 minute să citească textul, să rețină cât mai multe informații legate de timpul, locul, personajele și acțiunile în ordinea în care se desfășoară.

Textul are numerotate rândurile din loc, în loc - 1, 5, 8, 10...

După expirarea minutelor stabilite pentru lectură, textele „se ascund”. Prin conversații cu elevii profesorul formulează întrebări completate într-un tabel după modelul:

Întrebare	Suntem de acord	Nu suntem de acord	Nu știm
1. Care era cel mai mare păcat al băiatului?			
2. Ce simțea băiatul în timp ce fugea prin curtea bisericii?			
3. Cum se numea băiatul?			*numele băiatului
4. Cu ce era copilul îmbrăcat?			
5.			

Numărul întrebărilor variază în funcție de nivelul de înțelegere al fiecărei grupe la care este aplicată metoda – 10-15 întrebări. Dacă apar divergențe, notați în rubricile Nu suntem de acord/Nu știm.

Se reia lectura textului, de această dată o lectură model, a cadrului didactic, specificând rândul pe care este scrisă informația corectă.

Lectura este urmată de completarea unui chestionar cu întrebări.

Chestionarul are un număr variabil de întrebări, cu patru variante de răspuns. Elementul de noutate îl constituie faptul că elevul nu are de ales doar varianta corectă, ci trebuie să identifice enunțul adevărat, cel fals, parțial adevărat sau parțial fals.

A: adevărat, răspuns corect.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

PA: parțial adevărat, răspuns bazat pe o indicație absentă din text însă acceptată sau pe o informație parțială însă corectă.

PF: parțial fals, răspuns bazat pe o informație luată din text dar falsă, sau pe interpretarea unei informații care lipsește și este incoerentă.

F: fals, răspuns strict fals.

Concluzii

Pe parcursul mai multor ani școlari, am observat unele manifestări ale analfabetismului funcțional:

- Copiii reușesc să citească un text destul de dificil, dar nu sunt capabili să extragă înțelesul unor cuvinte pe care le întâlnesc, dând răspunsuri care nu au legătură cu textul, ci cu ceea ce ei cred că înseamnă.
- Nu răspund corect la întrebări referitoare la mesajul textului citit.
- Când li se cere să reformuleze ce au învățat, fie le este imposibil, fie oferă variante incorecte ale mesajului textului.

Folosind de-a lungul timpului metoda ROLL – dispozitiv modern de măsurare a analfabetismului funcțional, am observat progrese înregistrate de toți elevii grupului țintă.

Fiecare elev a deprins următoarele competențe:

- Înțelege sensul unei comunicări verbale format din cuvinte uzuale, accesibile nivelului de înțelegere individual.
- Înțelege întrebările și dă răspunsurile așteptate.
- Cere lămuriri când nu înțelege un mesaj audiat.
- Cunoaște sensul cuvintelor pe care le utilizează.
- Pronunță articulat cuvintele.
- Face acordul între subiect și predicat în comunicare (exprimare).
- Vorbește, utilizând corect timpul verbului.
- Relatează experiențe personale.

Creșterea stimei de sine a fost cel mai mare câștig pentru elevi, dar este de menționat și satisfacția cadrului didactic.

Am aplicat această metodă în cadrul unor ore de Limbă și literatură română, atunci când aveam conținuturi noi, în orele de pregătire suplimentară cu elevi din medii dezavantajate sau cu dificultăți de învățare și consider că este o metodă care se poate aplica și în Programul „A doua șansă”. Pentru aceștia textele să fie de o întindere mai mică, literare și nonliterare, având cuvinte uzuale, din mediul lor apropiat, texte din care putem desprinde o morală, iar chestionarul să solicite identificarea răspunsului adevărat, precum și pe cel fals, renunțându-se la cel parțial adevărat și parțial fals.

Anexe

Legenda plopului

1. A fost odată un băiat tare rău. Cât era ziulica de mare, colinda prin sat și se ținea doar de rele. Căuta cuiburile păsărilor și le spărgea ouăle, chinuia bieții câini care nu-i făceau niciun rău, legându-le câte o tinichea de coadă și apoi luându-i la goană. Dar cel mai mare păcat al său era că își bătea joc de oamenii bătrâni.

5. Bunul Dumnezeu era foarte mâhnit de purtarea băiatului, dar se hotărî să încerce să-l schimbe și o trimise pe pământ pe Sfânta Duminică. Aceasta se preschimbă într-o bătrână sărmană și gârbovită de ani și se așază la ușa bisericii în zi de sărbătoare, când tot satul era strâns la slujbă.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

8. Ca să-i încerce inima, bătrâna i-a cerut băiatului un măr sau un colac, dar acesta nu doar că nu s-a îndurat să facă pomană cu un om sărman, dar i-a și răspuns urât bieteii femei.

10. Văzând atâta răutate, Sfânta Duminică se preschimbă la loc, înconjurată într-un nor luminos. Toți sătenii au căzut în genunchi, închinându-se în fața unei asemenea minuni și bucurându-se de prezența sfintei în mijlocul lor. Speriat, băiatul obraznic a rupt-o la fugă, dar în urma sa a mai auzit vorbele sfintei:

14. – Stai pe loc, copil rău ce ești! Coborâsem pe pământ pentru mântuirea ta, dar văd că răutatea ta n-are leac. Nu meriți să trăiești în chip de om, căci nu cunoști ce-s mila și îndurarea. Să te prefaci într-un copac rece și nesimțitor, iar bucuria florilor și a fructelor să n-o cunoști!

17. Chiar în timp ce fugea prin curtea bisericii, copilul simți cum inima îi îngheață, trupul i se prefăcea în trunchi, brațele în ramuri, iar picioarele în rădăcini adânci.

19. Așa a apărut plopul care și astăzi crește cât mai sus, spre înaltul cerului, să ceară iertare lui Dumnezeu și Sfintei Duminici, iar ca semn al părerii sale de rău își mișcă neîncetat frunzele, tremurând chiar și atunci când nu bate nicio boare de vânt. Plopul nu face nici flori și nici fructe, iar păsările nu-și fac cuib printre ramurile sale.

23. Oamenii nu-l sădesc în apropierea caselor, căci la vreme de furtună, plopul este primul trăznit de fulger, amintindu-ne astfel de pedeapsa pe care cei răi și nechibzuți o vor primi.

CHESTIONAR ELEVI

1. În fiecare zi,

- a). băiatul colinda prin sat.
- b). băiatul colinda prin sat și se ținea doar de rele.
- c). căuta cuiburile pentru a omorî puișorii.
- d). bătea copii pe ulița satului.

2. Băiatul:

- a). nu s-a îndurat să facă pomană Sfintei Duminici pentru că nu o cunoștea.
- b). a observat bătrâna sărmană și gârbovită cerșind la poarta lui.
- c). nu s-a îndurat să-i facă pomană și i-a răspuns urât Sfintei Duminici.
- d). i-a vorbit frumos bieteii femei.

3. Cât era ziulica de mare:

- a). Băiatul colinda prin sat și se ținea numai de rele.
- b). Băiatul colinda prin sat și se juca cu câinii.
- c). Băiatul mergea să se scalde.
- d). Băiatul chinuia bieții câini lovindu-i cu pietre.

4. Chiar în timp ce fugea:

- a). Băiatul simțea cum inima îi îngheață.
- b). Băiatul simțea cum inima îi sparge pieptul de frică.
- c). Băiatul simțea cum inima îi îngheață și răsuflarea i se taie.
- d). Băiatul simțea cum inima îi îngheață și nu-i mai bate în piept.

5. „Răutatea n-are leac” se referă:

- a). Băiatul nu-și poate schimba comportamentul urât.
- b). Boala băiatului nu cunoaște vindecare.

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- c). Răutatea băiatului nu se poate vindeca atâta timp cât nu are milă de animale.
- d). Băiatul nu poate scăpa de vechile năravuri, dacă nu-și mărturisește greșelile.

6. Comportându-se zi de zi urât el nu a înțeles că:

- a). Se va prefăce într-un copac rece, nesimțitor, lipsit de flori și fructe.
- b). Va fi transformat într-un pom fructifer.
- c). Părinții se vor supăra pe el.
- d). Lipsa de milă și de îndurare este un păcat.

7. Întâmplarea are loc.

- a). Cândva într-un sat.
- b). Ieri, într-un sat.
- c). Iarna, la marginea pădurii.
- d). Demult, într-un sat de munte cu oameni gospodari.

8. Textul explică:

- a). Cum a apărut plopul pe pământ.
- b). Povestea florii-soarelui.
- c). Apariția unui copac înalt.
- d). Pedepșa primită pentru faptele rele.

9. Sfânta Duminică îl pedepsește pe băiat pentru că:

- a). este un copil rău.
- b). nu mergea la slujbă.
- c). nu merita să trăiască în chip de om deoarece nu-și asculta părinții.
- d). era milos cu bătrânii dar chinuia bieții câini.

10. În această legendă băiatul cel rău devine:

- a). un stejar înalt care nu face flori și fructe.
- b). un plop cu flori și fructe.
- c). un plop înalt care crește și azi spre înaltul cerului
- d). un copil bun.

11. În această poveste Sfânta Duminică:

- a). se preschimbă într-o bătrână sărmană și gârbovită.
- b). se așază la ușa bisericii în zi de lucru.
- c). se așază în poarta cimitirului când tot satul era acolo.
- d). se preschimbă într-o femeie tânără și frumoasă.

12. Dumnezeu o trimite pe Sfânta Duminică ca:

- a). să-i încerce credința.
- b). să-l schimbe în bine pe băiat.
- c). să-l răsplătească pentru bunătatea sa.
- d). să-l mântuiască de minciună.

13. „Colinda prin sat” înseamnă:

- a). mergea cu uratul.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- b). hoinărea cât era ziua de mare.
c). cutreiera ulițele satului alergând.
d). bătătoarea pământul uliței.
14. Plopul este un copac:
a). fără flori și fără fructe și păsări printre ramurile sale.
b). pe care oamenii îl sădesc în preajma caselor.
c). nu face flori și fructe deoarece crește la umbră.
d). care crește în sus căutând lumina.
15. Sfânta Duminică se afla:
a). într-o zi de sărbătoare la ușa bisericii.
b). într-o zi de lucru la ușa bisericii.
c). într-o zi de lucru la ușa cimitirului.
d). într-o zi de sărbătoare la șezătoare.
16. Învățătura textului este:
a). După faptă și răsplată.
b). Bine faci, bine găsești.
c). Uneori e mai ușor să faci rău, decât bine.
d). Năravul din fire poate avea lecuire.

BAREM DE CORECTARE

A: adevărat, răspuns corect (boldat și subliniat)

PA: parțial adevărat, răspuns bazat pe o indicație absentă din text însă acceptată sau pe o informație parțială însă corectă.

PF: parțial fals, răspuns bazat pe o informație luată din text dar falsă, sau pe interpretarea unei informații care lipsește și este incoerentă.

F: fals, răspuns strict fals.

1. În fiecare zi,
a). băiatul colinda prin sat. **PA**
b). **băiatul colinda prin sat și se ținea doar de rele.** **A**
c). căuta cuiburile pentru a omorî puișorii. **PF**
d). bătea copii pe ulița satului. **F**
2. Băiatul:
a). nu s-a îndurat să facă pomană Sfintei Duminici pentru că nu o cunoștea. **PA**
b). a observat bătrâna sărmană și gârbovită cerșind la poarta lui. **PF**
c). **nu s-a îndurat să-i facă pomană și i-a răspuns urât Sfintei Duminici.** **A**
d). i-a vorbit frumos bieteii femeii. **F**
3. Cât era ziua de mare:
a). **Băiatul colinda prin sat și se ținea numai de rele.** **A**
b). Băiatul colinda prin sat și se juca cu câinii. **PA**
c). Băiatul mergea să se scalde. **F**

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- d). Băiatul chinuia bieții câini lovindu-i cu pietre. **PF**
4. Chiar în timp ce fugea:
- a). **Băiatul simțea cum inima îi îngheață.** **A**
 - b). Băiatul simțea cum inima îi sparge pieptul de frică. **F**
 - c). Băiatul simțea cum inima îi îngheață și răsuflarea i se taie. **PA**
 - d). Băiatul simțea cum inima îi îngheață și nu-i mai bate în piept. **PF**
5. „Răutatea n-are leac” se referă:
- a). **Băiatul nu-și poate schimba comportamentul urât.** **A**
 - b). Boala băiatului nu cunoaște vindecare. **F**
 - c). Răutatea băiatului nu se poate vindeca atâta timp cât nu are milă de animale. **PA**
 - d). Băiatul nu poate scăpa de vechile năravuri, dacă nu-și mărturisește greșelile. **PF**
6. Comportându-se zi de zi urât el nu a înțeles că:
- a). **Se va preface într-un copac rece, nesimțitor, lipsit de flori și fructe.** **A**
 - b). Va fi transformat într-un pom fructifer. **PF**
 - c). Părinții se vor supăra pe el. **F**
 - d). Lipsa de milă și de îndurare este un păcat. **PA**
7. Întâmplarea are loc.
- a). **Cândva într-un sat.** **A**
 - b). Ieri, într-un sat. **PF**
 - c). Iarna, la marginea pădurii. **F**
 - d). Demult, într-un sat de munte cu oameni gospodari. **PA**
8. Textul explică:
- a). **Cum a apărut plopul pe pământ.** **A**
 - b). Povestea florii-soarelui. **F**
 - c). Apariția unui copac înalt. **PF**
 - d). Pedepsa primită pentru faptele rele. **PA**
9. Sfânta Duminică îl pedepsește pe băiat pentru că:
- a). **este un copil rău.** **A**
 - b). nu mergea la slujbă. **F**
 - c). nu merita să trăiască în chip de om deoarece nu-si asculta părinții. **PA**
 - d). era milos cu bătrânii dar chinuia bieții câini. **PF**
10. În această legendă băiatul cel rău devine:
- a). un stejar înalt care nu face flori și fructe. **PF**
 - b). un plop cu flori și fructe. **PA**
 - c). **un plop înalt care crește și azi spre înaltul cerului** **A**
 - d). un copil bun. **F**
11. În această poveste Sfânta Duminică:
- a). **se preschimbă într-o bătrână sărmană și gârbovită.** **A**
 - b). se așază la ușa bisericii în zi de lucru. **PA**

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- c). se așază în poarta cimitirului când tot satul era acolo. **PF**
d). se preschimbă într-o femeie tânără și frumoasă. **F**

12. Dumnezeu o trimite pe Sfânta Duminică ca:

- a). să-i încerce credința. **PA**
b). **să-l schimbe în bine pe băiat.** **A**
c). să-l răsplătească pentru bunătatea sa. **F**
d). să-l mântuiască de minciună. **PF**

13. „Colinda prin sat” înseamnă:

- a). mergea cu uratul **F**
b). **hoinărea cât era ziua de mare** **A**
c). cutreiera ulițele satului alergând. **PF**
d). băătorea pământul uliței. **PA**

14. Plopul este un copac:

- a). **fără flori și fără fructe și păsări printre ramurile sale.** **A**
b). pe care oamenii îl sădesc în preajma caselor. **F**
c). nu face flori și fructe deoarece crește la umbră. **PA**
d). care crește în sus căutând lumina. **PF**

15. Sfânta Duminică se afla:

- a). **într-o zi de sărbătoare la ușa bisericii.** **A**
b). într-o zi de lucru la ușa bisericii. **PA**
c). într-o zi de lucru la ușa cimitirului. **F**
d). într-o zi de sărbătoare la șezătoare. **PF**

16. Învățătura textului este:

- a). **După faptă și răsplată.** **A**
b). Bine faci, bine găsești. **F**
c). Uneori e mai ușor să faci rău, decât bine. **PA**
d). Năravul din fire poate avea lecuire. **PF**

Județul Vaslui

Gogoășe Mihaela, Școala Gimnazială nr. 1 Stăniilești - Metoda Puzzle (Locul natal prin curcubeul disciplinelor)

Pornind de la cuvântul *Puzzle* (un joc-exercițiu ce constă în reconstituirea unei imagini din forme, figuri/piese, a unei propoziții din cuvinte, a unui cuvânt din silabe/litere), *metoda Puzzle* este un exercițiu care necesită munca în grup. Verbul definitoriu al metodei este *a reconstitui*. Imaginea reconstituită conține tematici cunoscute de copii, preferate de ei: peisaje, portrete, obiecte, scene dintr-o poveste, ființe fantastice, personaje din desene animate etc. Devine interesant exercițiul stimulând curiozitatea copiilor, atunci când imaginea reconstituită conține și elemente noi pentru ei. Ea, imaginea este fragmentată în diferite forme care de altfel constituie piesele jocului *Puzzle*.

Dacă se lucrează în mai multe grupuri tematica imaginii diferă, însă mărimea pieselor, forma lor și numărul sunt la fel, identice. Fragmentarea imaginii se face pe linii drepte sau curbe.

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Utilizarea puzzle-ului este posibilă în orice moment al activității didactice:

- în timpul jocurilor libere, creative în zona *bibliotecă*, când obiectivul vizat este comunicarea;
- în cadrul activităților matematice, când obiectivul este acela de a reconstitui din părți întregul;
- în cadrul activităților frontale, când devine un exercițiu care antrenează copiii, îi regroupează și îi activează totodată.

În cadrul unui concurs între grupe, puzzle-ul poate constitui probă de întrecere.

Este o activitate integrată cu rol de aprofundare a cunoștințelor acumulate anterior.

Pe parcursul desfășurării activității, elevii își vor îmbogăți cunoștințele privind trecutul istoric și prezentul localității natale cu ajutorul disciplinelor studiate.

Obiective urmărite prin aplicarea metodei:

- să ordoneze cronologic evenimente istorice;
- să reprezinte în plan elemente ale spațiului apropiat și ale orizontului local;
- să localizeze într-un context dat evenimente istorice și elemente ale spațiului geografic;
- să exerseze folosirea unei surse documentare;
- să identifice componentele specifice orizontului apropiat, local;
- să precizeze caracteristici ale realității înconjurătoare;
- să exprime în cuvinte proprii legătura dintre mediul geografic și viața oamenilor;
- să se identifice cu familia, cu grupul social de apartenență, cu comunitatea locală;
- să identifice relația dintre învățarea școlară și activitățile cotidiene/economice.

Propun elevilor rezolvarea **Puzzle-ului misterios**:

- prezintă la tablă o hartă mută numerotată de la 1 la 6.
- explică copiilor că harta este realizată cu ajutorul pieselor de puzzle și că fiecare din cele 6 cartonașe conține câte o denumire de localitate. Acestea vor fi descoperite pe verso la fiecare piesă de pe catedră.
- elevii descoperă localitățile și vor forma harta comunei Stăniilești.
- cei numiți vor citi fișele de pe catedră ce conțin informații despre trecutul și prezentul comunei.
- solicită apoi să privească din nou harta; copiii observă că fiecare localitate este numerotată cu cifre romane (de la I la VI). Prin întoarcerea pieselor de puzzle vor descoperi figura unui domnitor al Moldovei care a dus o bătălie pe meleagurile comunei lor.
- pentru a afla mai multe despre viața și activitatea domnitorului, le propun să urmărească un scurt documentar.
- în continuare cer să observe piesele de puzzle din care a fost obținută imaginea; pe acestea se regăsesc inserate figuri și corpuri geometrice; cursanții numiți vor căuta jetoanele cu figurile și corpurile geometrice; pe fiecare jeton în parte se află câte o sarcină de lucru.
- elevii vor rezolva la tablă:
 - găsește pluralul pentru GURA VĂII;
 - stabilește vocalele și consoanele cuvântului POGĂNEȘTI;
 - află sensul opus cuvântului SĂRAT;
 - alcătuiește o propoziție cu ajutorul cuvântului CHERSĂCOSU;
 - află numărul total de silabe al cuvintelor BOGDANA-VOLOSENI;
 - stabilește ce sunt ca parte de vorbire cuvintele BUDU, CANTEMIR.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Substantivele proprii reprezintă satele componente ale comunei Stănileşti. Solicit elevilor care provin din aceste sate să prezinte oral activități ale oamenilor specifice zonei.

Concluzii

Prin folosirea metodei *Puzzle*, activitatea capătă noi valențe formative, sunt îmbinate metodele tradiționale cu cele activizante.

Modalitățile de evaluare sunt: observarea dirijată, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, lectura ghidată a unui text, brainstorming, fișe de lucru, jocul didactic.

În urma utilizării fișelor de lucru, premergătoare testelor, aplicate pe discipline, respectiv limba și literatura română, matematică, istorie, geografie am constatat că majoritatea elevilor au obținut calificative cuprinse între *Suficient și Bine*.

Plecând de la ideea că jocurile didactice sunt agreate de copii, am aplicat metoda *Puzzle* la tot grupul de elevi, implicându-i activ în desfășurarea activității. După explicarea jocului didactic, elevii au fost impresionați și dornici să participe la rezolvarea puzzle-ului misterios.

Prin aplicarea *Puzzle-ului* sub formă de joc didactic am vrut să aduc o îmbunătățire a rezultatelor obținute de elevi la diverse discipline, învățarea prin joc devenind mai ușoară, accesibilă lor.

După aplicarea metodei *Puzzle*, am dat câte un test la fiecare din cele patru discipline. Am realizat o comparație între stadiul inițial și stadiul final și am constatat că rezultatele elevilor s-au îmbunătățit și că aceștia acumulează mai ușor noile cunoștințe.

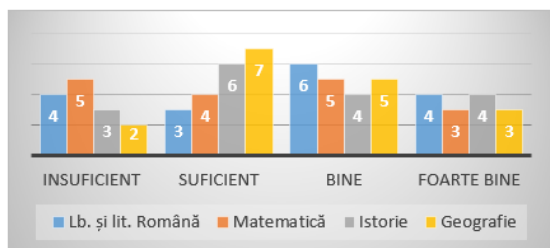
Beneficiile metodei *Puzzle* constau în faptul că îi activează pe copii, îi antrenează, îi învață să formuleze enunțuri precise și diverse, îi învață să-și exerseze operațiile gândirii, îi învață să-și exerseze îndemânarea (strategia de lucru), le dezvoltă atenția voluntară, stimulează competiția. Metoda *Puzzle* poate fi adaptată, aplicată și altor grupuri de elevi cum ar fi cei din medii dezavantajate sau cei care urmează cursurile prin programul ADȘ.

Anexe

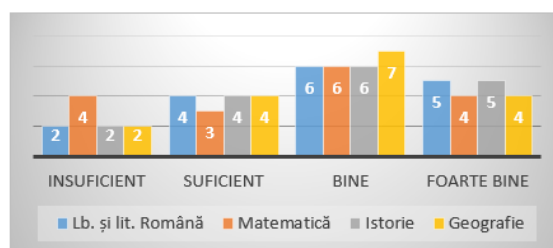
Compararea între stadiul inițial și stadiul final după aplicarea metodei *Puzzle* la un număr de 17 elevi

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

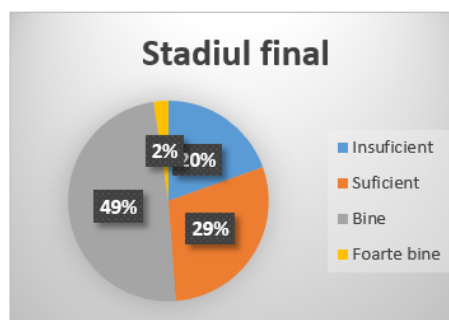
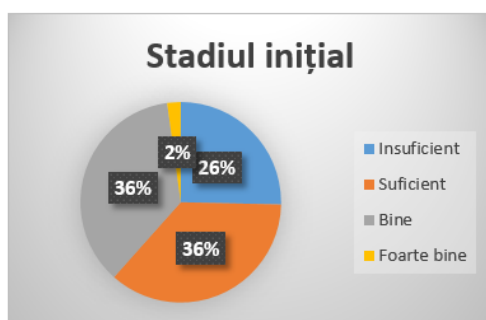
Stadiul inițial/nr. elevi

Stadiul final/nr. elevi

Disciplina/ calificativ	Insuficient		Suficient		Bine		Foarte bine	
	Stadiul inițial	Stadiul final	Stadiul inițial	Stadiul final	Stadiul inițial	Stadiul final	Stadiul inițial	Stadiul final
Lb. și lit. rom.	4	2	3	4	6	6	4	5
Matematică	5	4	4	3	5	6	3	4
Istorie	3	2	6	4	4	6	4	5
Geografie	2	2	7	4	5	7	3	4

Pruteanu Claudia, Școala Gimnazială „Ion Murgeanu” Zorleni - Stațiile de lectură

Studiul limbii și literaturii române are o însemnătate deosebită în formarea cursanților ADȘ, iar textul reprezintă sursa validă de informații, pe care acesta o primește.

Prin urmare, metoda de lucru pe care o propun, denumită STAȚIILE DE LECTURĂ, a apărut din necesitatea de a accesibiliza întregul demers de receptare a mesajului unui text citit, de a depăși tiparele de tipul „oricât m-am străduit, nu am reușit să-i fac pe cursanți să povestească ceea ce au citit”.

Deoarece colectivul pe care îl coordonez este eterogen, am încercat să abordez receptarea textului literar într-o manieră atractivă, dar mai ales eficientă, care să trezească atât interesul cursanților mai puțin interesați de actul lecturii, cu o exprimare deficitară atât oral cât și în scris, sau care, pur și simplu, nu au timpul necesar să lectureze și singurul lor contact cu cartea se face în clasă, dar și a celor care au potențial creativ, au intuiție, imaginație, care sunt atrași de actul lecturii. Pentru ambele categorii de cursanți, scopul implementării metodei este de a dezvolta capacitatea de a comunica, de a satisface interesul de a cunoaște viața, oamenii și faptele lor, de a se raporta într-un mod obiectiv la realitatea înconjurătoare, de a asocia actul lecturii cu o „cheie” care să descurie porțile cunoașterii.

Prin urmare, pentru realizarea în mod optim a aspectelor menționate anterior, cursantul ADȘ are nevoie de un ghid bun, care să îl ajute să pășească în lumea mirifică a cărților, să descifreze „misterele” aflate dincolo de un titlu, să-i faciliteze parcursul pentru a face accesibil ceea ce pentru unii, la prima vedere, este total inaccesibil.

Obiective urmărite:

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- să delimiteze un anumit fragment dintr-un text narativ;
- să selecteze ideile semnificative din fragment pe baza indicațiilor primite;
- să-și exprime propria părere în legătură cu anumite întâmplări din text;
- să colaboreze în realizarea sarcinilor;

Aspecte practic aplicative:

a) *Explicarea denumirii metodei:* am asociat parcurgerea unui text literar cu o călătorie cu autobuzul (cu trenul, tramvaiul etc.) și asemenea unui autobuz care trebuie să treacă prin mai multe stații pentru a ajunge la destinație, la fel și noi trebuie să facem mai multe „opriți” în timpul lecturării unui text pentru a-i înțelege mesajul, însemnătatea.

b) *Etape de lucru:*

Text suport „Ciuboșele Ogarului” de Călin Gruia

Se împarte colectivul clasei în mai multe grupe (numărul grupelor va corespunde cu numărul fragmentelor în care expertul ADȘ a împărțit textul).

Fiecare grupă primește un plic (plicurile vor fi împărțite grupelor în mod aleatoriu) pe care va fi notată denumirea stației:

- a) Sosește toamna
- b) Întâlnirea dintre Iepure și Ogar
- c) La hanul Ursului
- d) Un ospăț pe cinste!
- e) Cine râde la urmă, râde mai bine!

Prima sarcină a cursanților din grupă va fi să identifice acel fragment care corespunde denumirii stației menționate pe plic.

În plic vor găsi cerințe care vizează identificarea unor enunțuri relevante pentru înțelegerea fragmentului respectiv. Cursanții citesc cerințele și apoi colaborează pentru identificarea enunțurilor.

Exemplu: Stația „Un ospăț pe cinste!” – Citește:

- enunțurile din care reiese lăcomia la mâncare a Ogarului;
- enunțul care evidențiază modestia Iepurelui;
- enunțul care conține un proverb;
- dialogul în care Iepurele și Ogarul au neînțelegeri legate de plata bucatelor;
- enunțul în care Moș Martin îi amenință pe cei doi;
- un enunț care are la sfârșit semnul exclamării.

După ce fiecare grupă a rezolvat cerințele din fiecare plic și toți cursanții au participat activ în rezolvarea sarcinilor, se va solicita ordonarea „stațiilor” în ordinea logică a desfășurării întâmplărilor.

Instrumente utile și eficiente de motivare a cursanților:

- feedback-ul constructiv: oferit pe parcursul derulării activității, deoarece este foarte important pentru cursanți să știe că efortul lor este apreciat, să se simtă valorizați, să primească recunoaștere.
- surpriza de final: la începutul activității am adus la cunoștință cursanților faptul că dacă vor finaliza cu succes sarcina, vor avea parte de o surpriză inedită: unul dintre personajele textului le va transmite un mesaj (acest moment a fost realizat cu ajutorul aplicației Voki.com. Am urmărit, bineînțeles, stărnirea curiozității și interesului de a persista în rezolvarea sarcinii cu scopul de a ajunge la final pentru a descoperi surpriza.
- biletul auriu: la finalul activității fiecare grupă va vota o altă grupă care, din punctul ei de vedere, s-a descurcat foarte bine în realizarea sarcinilor. Grupa care va primi cele mai

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

multe voturi va primi și „biletul auriu”. Acest bilet îi va permite accesul în labirintul complimentelor (toți ceilalți cursanți se vor așeza pe două rânduri, câștigătorii se vor așeza în mijloc pentru a primi complimente din partea celorlalți: „V-ați descurcat foarte bine!” „Ați lucrat frumos împreună!” etc.

Concluzii

Modalitățile de evaluare și rezultatele cuantificabile privind evoluția elevilor

Observare sistematică: pe tot parcursul activității se va observa dacă cursanții reușesc să „cearnă” între ceea ce este și ceea ce nu este important, pentru a selecta doar acele enunțuri solicitate. De asemenea, se va observa modul în care colaborează, își împart atribuțiile etc.

Brainstorming-ul: pentru a dezvolta gândirea divergentă a cursanților, ne dorim să creăm diverse contexte în care să găsească soluții proprii pentru diverse probleme propuse: „Ce ați fi făcut dacă erați în locul Iepurelui?”

Lațul ideilor: după parcurgerea tuturor „stațiilor” fiecare membru al echipei va formula o idee pe baza fragmentului pe care l-a avut. Sub fiecare plic corespunzător stațiilor se vor înălțui ideile scrise de cursanți.

Comparație între stadiul inițial și stadiul final după aplicarea metodei

Când vorbim de receptarea textului literar, rezultatele se văd în timp. Ne dorim să stimulăm gândirea autonomă, reflexivă și critică a cursanților în raport cu textul, de a avea capacitatea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria experiență de viață, de a stabili legături nu doar cu cele știute, cu noțiunile cunoscute, ci și cu emoțiile, sentimentele pe care le generează lectura textului. Ori, toate aceste strategii de gândire se formează în timp, nu se naște nimeni cu ele.

Dacă la început cursanții evitau să-și exprime părerea sau, pur și simplu, evitau să citească un enunț din fragment, în urma aplicării instrumentelor de motivare (surpriza de final, biletul auriu, feed-back constructiv) aceștia au prins curaj și s-au implicat în rezolvarea sarcinilor (la început, din curiozitate pentru că au vrut să vadă în ce constă surpriza de final sau au vrut să treacă prin labirintul complimentelor), iar ulterior au vrut să-și aducă contribuția la succesul grupului, au început să simtă gustul lecturii, să savureze acțiunea textului. Totodată, nu de puține ori, au surprins prin originalitatea ideilor, părerilor exprimate, soluțiilor propuse.

Metoda „Stațiile de lectură” este o metodă antrenantă prin intermediul căreia învățarea se face prin colaborare, prin schimb de opinii, prin interacțiune.

Este o metodă de lucru la îndemâna oricărui expert ADȘ și poate fi adaptată în funcție de specificul oricărui grup cu care se lucrează deoarece:

- se pot selecta texte de dimensiuni mai mici sau mai mari;
- cerințele pot fi în număr mai mare sau mai mic;
- numărul stațiilor poate crește progresiv (pornim de la texte de dimensiuni mai mici, iar când facem progrese, putem selecta texte de dimensiuni mai mari);
- instrumentele de motivare a cursanților se pot adapta în funcție de interesul și implicarea acestora;
- putem face cu ușurință o evaluare a eficienței metodei în momentul în care constatăm dezvoltarea vocabularului, creșterea interesului pentru actul lecturii.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Cozma Geta, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui -
Strategii didactice interactive cu utilizarea Tehnologiilor Informaționale și de
Comunicare (TIC)

Strategia didactică aplicată la clasa a VIII-a C deficiențe asociate, disciplina Abilități de comunicare și limbaj, constă în activități de învățare utilizând diverse **metode si mijloace TIC** pentru a face materia mai ușor de înțeles și mai atractivă. În perioada aplicării am facilitat înțelegerea conținuturilor prin furnizarea de poze, narațiune și animație în combinație. Apoi au fost **organizate grafic informațiile** cu ajutorul metodelor **ciorchine** (elevii răspund la întrebări din text pe baza imaginilor și se organizează informațiile la tablă).

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

O altă modalitate de înțelegere a textului a fost utilizând metoda **benzilor desenate** pentru prezentarea unor povești. Elevii, în funcție de nivelul fiecăruia, fie au citit benzile desenate, fie au povestit imaginile. Pentru înțelegerea cuvintelor necunoscute și pentru citirea lor și a propozițiilor simple/dezvoltate au fost utilizate **jocuri interactive PPT** cu mai multe povești apoi realizate fișe de lucru cu asocieri de cuvinte și imagini.

Având în vedere vocabularul mult redus al elevilor cu deficiență și ritmul mai lent de prelucrare a informației și de înțelegere a textelor am folosit metode bazate pe TIC care permit o prezentare vizuală a informațiilor. Întrucât acești elevi își dezvoltă mult mai greu abilitățile de scris-citit, ei au nevoie de metodele și tehnologiile actuale pentru a-și menține interesul pentru învățare și pentru a obține rezultate școlare mai bune. TIC folosită în cadrul unor metode activ-participative sprijină trecerea de la prezentarea teoretică a noțiunilor la aplicabilitatea practică a lor. Astfel copilul deficient are ocazia să își exprime opinia, să pună întrebări satisfăcând nevoia sa de autonomie în rezolvarea sarcinilor, ducând la performanțe școlare mai bune și la o motivație de învățare mai bună.

Scopul utilizării strategiei didactice utilizând metode și mijloace TIC a fost Formarea și dezvoltarea capacității de exprimare și de comunicare orală a elevilor de la clasa a VIII-a C deficiențe asociate, perioada implementării fiind de două săptămâni.

Competența specifică - Identificarea semnificației unui mesaj scris audio-vizual, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative și augmentative de comunicare.

Obiectivele urmărite prin aplicarea strategiei au fost următoarele:

- să denumească titlul poveștii;
- să identifice numele personajelor principale;
- să răspundă la întrebări (pe baza suportului imagistic);
- să povestească după imagini;
- să identifice morala poveștii;
- să enumere calități care le-ar fi de folos în viață;
- să citească cuvinte și propoziții simple cu suport vizual;
- să formuleze povestiri logice pe baza unei succesiuni de imagini, folosind cuvinte proprii;
- să realizeze asocieri cuvânt-imagine;
- să identifice litera care lipsește dintr-un cuvânt;
- să scrie enunțuri scurte având suport vizual;
- să scrie cuvinte și propoziții cu ajutorul calculatorului sau tabletei.

Pentru o înțelegere mai bună a textelor elevii au vizionat integral și pe secvențe pe youtube poveștile transpuse în acțiune sau filmul realizat după textul original. Printre poveștile prezentate se numără „Cofetara harnică”, „Fata babei și fata moșneagului”, „Jack și vrejul de fasole”.

După vizionarea poveștilor, elevii au răspuns la întrebări pe baza suportului imagistic din prezentarea PowerPoint urmărindu-se atingerea obiectivelor. La finalul întrebărilor se discută morala poveștii și sunt organizate grafic informațiile cu ajutorul metodelor Brainstorming sau Ciorchine. Pentru identificarea gradului în care elevii înțeleg cuvintele necunoscute și pentru citirea cuvintelor și a propozițiilor simple/dezvoltate au fost utilizate jocuri interactive PPT sau jocuri online ce conțin imagini din povestea vizionată apoi folosite fișe de lucru cu asocieri de cuvinte și imagini.

O altă modalitate de a prezenta textul în imagini a fost utilizând PowerPoint pentru afișarea benzilor desenate. Elevii au reușit astfel să înțeleagă succesiunea evenimentelor textului „Ursul păcălit de vulpe”.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Folosind metoda povestirii după imagini am ajutat elevii să formuleze povestiri logice, structurate, folosind cuvintele proprii. Elevii au corelat imaginile, identificând și secvențe din text și reușind să realizeze, folosind cuvintele lor, o caracterizare a personajelor. Resursele TIC folosite au ușurat și în acest caz înțelegerea conceptelor și corelarea datelor.

Utilizarea TIC în cadrul activităților instructiv-educative cu elevii deficienți a dus la:

- creșterea gradului de comunicare între elevi și profesor;
- înțelegerea mai bună a materialelor prezentate;
- focusarea pe lectură, participarea în clasă având un impact pozitiv asupra motivației, comunicării și formării deprinderilor elevilor.

Mijloace didactice bazate pe TIC utilizate în cadrul unor metode activ-participative au avut rol de facilitare a comprehensiunii informațiilor. Astfel informația a fost prezentată sub unghiul comunicării totale, copiii cu deficiență putând selecta în funcție de particularitățile fiecăruia de comunicare, modul optim de recepționare a informației.

Concluzii

Evaluarea calitativă a activităților s-a realizat pe parcursul fiecărei lecții prin aprecierea gradului de atingere a obiectivelor vizate cât și la final pe baza fișelor de lucru individuale ale elevilor. Evaluarea cantitativă s-a concretizat în calificativele obținute de elevi și care au arătat progres. Sub aspect calitativ, eficiența utilizării metodelor TIC împreună cu cele clasice și cele activ-participative a fost demonstrată prin creșterea gradului de activism al elevilor în timpul orelor. Aceștia au fost mai atenți la conținuturi, la sarcinile de lucru. Elevii au demonstrat o mai bună înțelegere a evenimentelor din povești prin răspunsurile corecte privind textul, prin întrebările adresate, prin răspuns în scris la întrebări. Ilustrarea pe fragmente cu imagini a contribuit la o mai bună organizare logică și temporală a întâmplărilor din povești. S-a demonstrat și o mai bună organizare a reprezentărilor mintale privind personajele din povești, elevii reușind să identifice caracteristicile personajelor. Exercițiile de vocabular utilizând tot organizarea grafică a informațiilor și adăugarea imaginilor au contribuit la îmbogățirea vocabularului și la utilizări corecte ale cuvintelor noi în diferite contexte. Utilizarea resurselor web a determinat o mai bună înțelegere și a conceptelor, elevii putând face legătura cu viața reală și conexiunea cu noțiuni pe care ei deja le știau. Folosirea imaginilor animate a determinat elevii să dea exemple personale, să pună întrebări suplimentare ceea ce dovedește rolul pozitiv al prezentării informațiilor în acest mod. Jocurile didactice utilizate, softurile de exersare au determinat aplicarea noțiunilor teoretice învățate și au dat posibilitatea unei autoevaluări a elevului privind propriile cunoștințe.

Sub aspect cantitativ, diferențele semnificative dintre calificativele inițiale ale elevilor și ale celor obținute la lecțiile în care a fost aplicată strategia evidențiază rolul pozitiv al utilizării TIC în procesul educațional și efectele asupra motivației de învățare a elevilor deficienți.

Strategia didactică utilizând diverse metode și mijloace TIC pentru a face materia mai ușor de înțeles, și mai atractivă poate fi adaptată și aplicată și cursanților ADȘ întrucât aceștia au acumulat lacune uriașe în cunoștințele și abilitățile de bază, cum ar fi cititul, scrisul, au ritmul mai lent de prelucrare a informației și de înțelegere a textelor scrise. Ei au o stimă de sine scăzută și au nevoie de metodele și tehnologiile actuale pentru a-și menține interesul pentru învățare și a-și dezvolta abilitățile. Utilizând această metodă, cursantul ADȘ are ocazia să înțeleagă mai bine un text, să își exprime opinia, să pună întrebări, să rezolve sarcini singur, să aplice în practică informațiile. Potențialul tehnologiilor informației și comunicării pentru ameliorarea instruirii și pentru eficientizarea învățării este mare, textele, materialul video și jocurile interactive pot fi selectate în funcție de nivelul de înțelegere și abilitățile cursanților ADȘ.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Anexe

SCHIȚA DE LECȚIE

Disciplina: Abilități de comunicare și limbaj

Unitatea de învățare: Receptarea și utilizarea adecvată de mesaje orale și/sau prin intermediul metodelor alternative și augmentative în diverse situații de comunicare

Subiectul lecției: Cofetara harnică

Tipul lecției: Lecție de consolidare (secvență)

Scopul lecției: Formarea și dezvoltarea capacității de exprimare și de comunicare orală

Competențe specifice:

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

2.3. Identificarea semnificației unui mesaj scris audio-vizual, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative și augmentative de comunicare

Obiective operaționale:

- să denumească titlul poveștii;
- să identifice numele personajelor principale;
- să răspundă la întrebări (pe baza suportului imagistic);
- să povestească după imagini;
- să identifice morala poveștii;
- să enumere calități care le-ar fi de folos în viață.

Obiective afective:

Participarea activă și cu interes la lecție

Strategii didactice:

Metode și procedee didactice: metode TIC, conversația, descoperirea dirijată, observația, explicația, expunerea, exercițiul

Material didactic:

- material audio-video cu povestea „Cofetara harnică”;
- prezentare power-point cu imagini din poveste;
- joc didactic „Așa DA-Așa NU” cu imagini din poveste.

Loc de desfășurare : sala de clasă.

Durata activității: 15 minute

[Andor Elena, Școala Gimnazială „Mihai David” Negrești - Metoda Explozia stelară răspunde nevoii de rezolvare a problemei de analfabetism funcțional pentru orice tip de grup țintă de elevi”](#)

Metoda „Explozia stelară” este o metodă de stimulare a creativității, folosită des, în special la disciplina Limba și literatura română. Termenul vine de la cuvântul englez „starbursting” - „star – stea” și „burst – a exploda”, având elemente comune cu metoda brainstorming-ului. Pe baza acesteia, se formulează întrebări și răspunsuri care vizează anumite contexte de învățare. Metoda presupune existența unei stele mai mari pe care este scrisă sau desenată ideea principală a textului, lecturii, iar pentru fiecare colț este necesară o stea mai mică pe care sunt scrise întrebări ca: Cine? Ce? Când? Unde? De ce? Cum?

Metoda poate fi aplicată frontal, individual sau pe grupe în funcție de numărul de elevi al clasei. Se formulează mai multe întrebări care sunt apoi expuse celorlalți colegi. Aceștia vor da răspunsuri sau vor forma chiar întrebări la întrebări. Metoda se poate utiliza în foarte multe activități cu caracter creator, dezvoltă gândirea divergentă, răspunde nevoilor de cunoaștere ale elevilor, rezolvă probleme de înțelegere a unor evenimente, acțiuni, fenomene, ajută semnificativ la îmbogățirea limbajului și dezvoltarea competențelor de comunicare pentru orice tip de grup țintă vorbim, atât elevi din școala de masă, cât și elevi din programele de tip ADȘ. Consider că este o metodă pe cât de simplă, pe atât de complexă prin beneficiile ei și poate rezolva și probleme de analfabetism funcțional.

Exemplificare

Clasa: a II-a

Obiectul: Comunicare în limba română

Subiectul: „Cuibul de păsărele”, Cezar Petrescu

Obiective operaționale:

O1 - să citească corect, coerent, expresiv fragmentul dat;

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- 02** – să explice cuvinte și expresii noi;
- 03** – să ofere răspunsuri pentru întrebări formulate folosind metoda „explozia stelară”;
- 04** – să completeze harta lecturii citite;
- 05** – să realizeze un desen creativ în legătură cu textul dat.

În etapa de captare a atenției se va urmări un scurt video introductiv despre păsări și mediul lor de viață, pe un fond muzical special ales pentru efectul de relaxare pe care îl poate aduce organismului.

<https://youtu.be/9GMIPVvEim4>

Activități ce se pot desfășura în etapele dirijarea învățării și obținerea performanței:

Joc didactic: Pixurile în pahar

Trei elevi sunt rugați să pună câte un pix într-un pahar aflat pe catedră. Învățătorul va atașa fiecărui pix un bilețel cu câte o întrebare legată de autorul textului nou și opera sa, primăvară, păsări, ulterior se vor deschide filmulețele și resursele educaționale online pregătite.

Exemplificare:

Cum este primăvara?

<https://youtu.be/rCPJmFLZC0g>

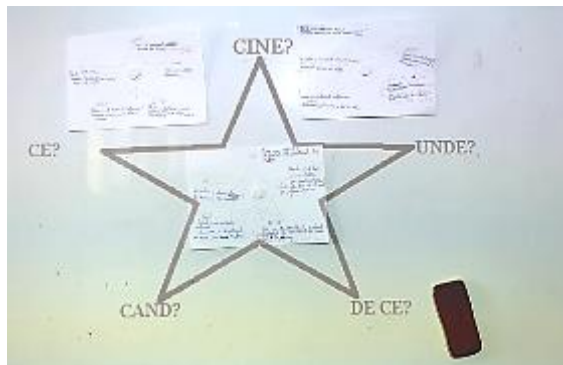
De ce călătoresc păsările călătoare?

https://youtu.be/qY2vS_pSzSY

Ce știi despre Cezar Petrescu și opera sa?

https://ro.wikipedia.org/wiki/Cezar_Petrescu

După ascultarea și citirea textului se face lectură explicativă și se aplică **metoda exploziei stelare** pe grupe pentru înțelegerea textului.

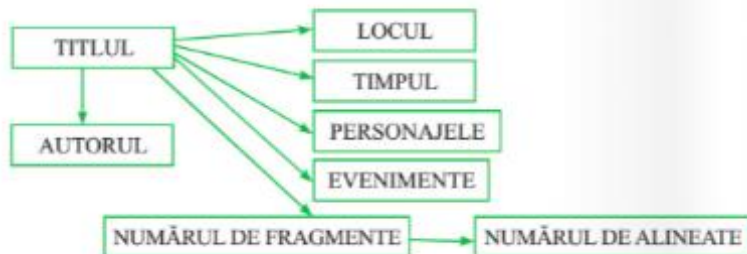

În etapa de fixare a cunoștințelor se completează **harta textului** citit, se folosește manualul digital: <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-a/Comunicare%20in%20limba%20romana/RWRpdHVyYSBEaWRhY3Rp4/#p=101>

Stimularea atitudinii interogative care favorizează gândirea divergentă este factor de bază al potențialului creator. „Una dintre cele mai importante premise ale creativității constă în disponibilitatea de a relua totul de la capăt, de a considera că nimic nu este definitiv, că nici un proces nu este încheiat o dată pentru totdeauna.” (Landau, 199, p. 110)

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

■ Completează, în caiet, *Harta textului*.

Pedagogia modernă acordă strategiilor didactice care stimulează o atitudine interogativă despre tot ce ne înconjoară un rol esențial în realizarea tuturor cerințelor educaționale, ele având „o poziție privilegiată în ansamblul factorilor responsabili pentru succesul școlar al elevilor”. (Oprea, 2006, p. 49)

În învățământ, o mare atenție se

acordă alfabetizării, deprinderilor de perseverență în activitate, creativității. Toate acestea sunt importante, dar rețeta perfectă presupune o combinaire între clasic/tradițional și modern, simplu, dar cu elemente de noutate menite să atragă elevul și să-l implice în propria lui formare și dezvoltare, să-l conducă în aflarea răspunsurilor pentru ceea ce nu înțelege sau nu știe, sau chiar să învețe să pună întrebarea corectă/potrivită pentru a lămurii necunoscutul. Doar un demers îndreptat în această direcție poate fi potrivit pentru a satisface curiozitatea copiilor, să hrănească setea de cunoaștere, să motiveze elevul să caute, să afle, să știe.

Concluzii

Am ales această metodă pentru că răspunde cu succes principiului accesibilității pentru orice grup țintă de elevi la care poate fi aplicată și în același timp răspunde cu succes unui obiectiv important în dezvoltarea gândirii elevilor, stimularea creativității, înțelegerea unui mesaj, îmbogățirea vocabularului și a cunoștințelor. Am ales această metodă și din perspectiva aplicabilității acesteia atât individual, cât și în grup, a timpului didactic pe care îl putem gestiona cu succes în folosirea ei cât mai des, comparativ cu alte metode, în diferite etape ale lecțiilor desfășurate. Este una din metodele care pot fi folosite la orice text literar sau nonliterar, este o metodă care poate rezolva probleme de analfabetism funcțional pentru că orice context de învățare presupune **întrebări și răspunsuri** și orice situație de învățare trece prin această etapă oral, dar și scris folosind metoda **exploziei stelare**.

Impactul folosirii metodei este unul semnificativ atunci când se aplică pe grupe; cu toții știm că învățarea prin cooperare este apreciată și de copii, ei devin activi, interesați, curioși, îi face mai atenți la conținut, dar conduce și la rezultate foarte bune și progres pentru fiecare membru al unui grup în care abordăm învățarea cu celălalt și de la celălalt. În orice context discutăm, activitatea de grup aduce rezultate superioare versus munca independentă, dar folosită și ca modalitate de evaluare individuală poate furniza informații corecte, măsurabile, din punct de vedere „nivel de înțelegere” la fiecare elev în parte.

Rezultatele copiilor la disciplina comunicare în limba română pot fi comparate prin testele de evaluare sumative aplicate la unitățile de învățare parcurse și conțin text suport cu sarcini didactice care propun formulare de întrebări și răspunsuri referitoare la textul suport. Acest tip de sarcină didactică este nelipsit din tipurile de evaluare aplicate pe parcursul anului școlar; testele de evaluare națională și internațională (testele PISA) fac uz de acest tip de sarcină didactică deoarece reflectă gradul de înțelegere atins de un elev în diferite stadii de dezvoltare. Acesta este și argumentul principal pentru care am ales prezentarea **metodei exploziei stelare**. Ea se află într-o relație directă în procesul de predare cu învățarea și evaluarea elevilor.

Metoda poate fi aplicată și elevilor din învățământul de tip ADȘ la orice tip de text, dar și la alte discipline care urmăresc ca obiectiv înțelegerea unor conținuturi pentru că este accesibilă și asigură formarea unor competențe de comunicare.

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

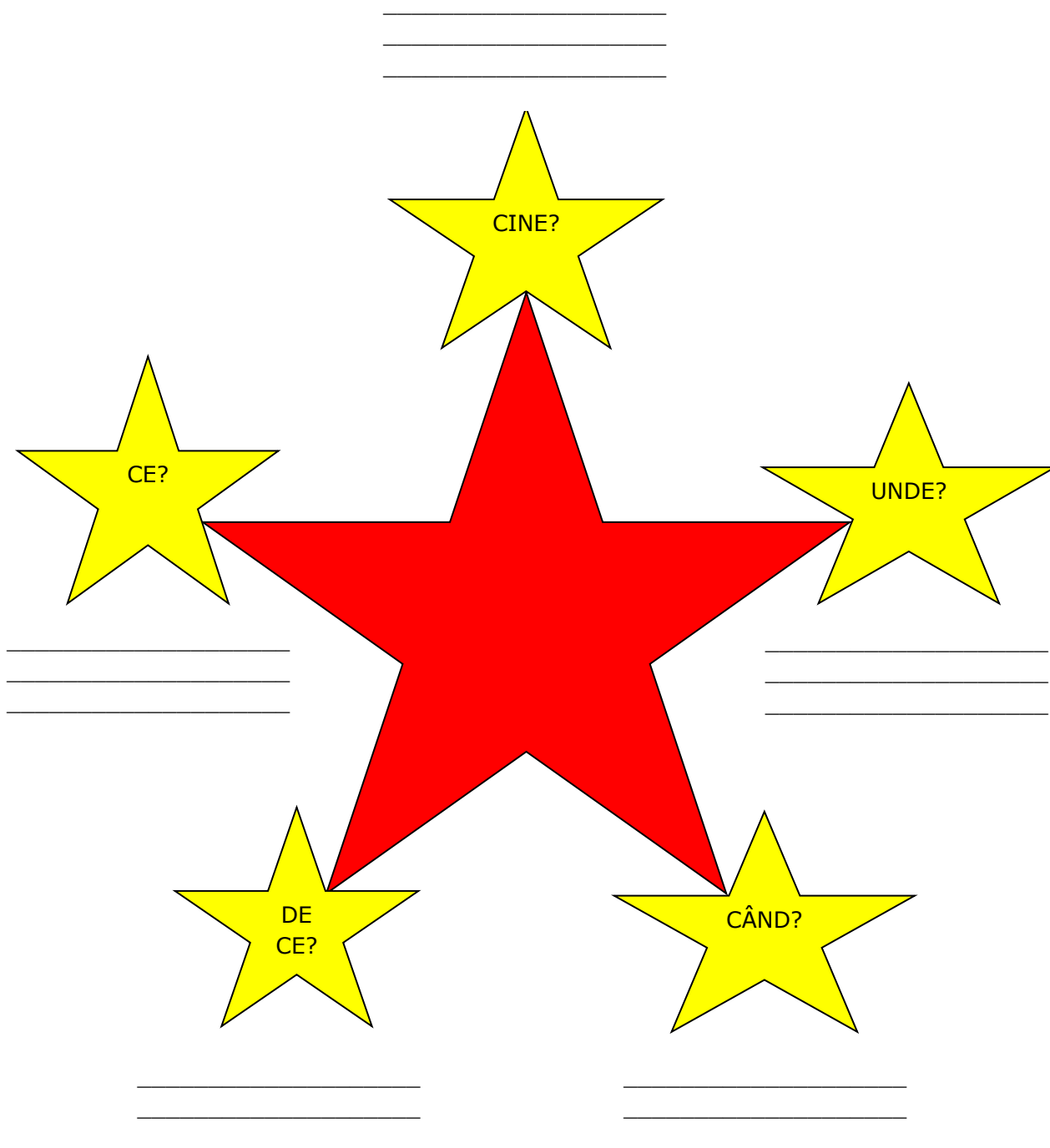
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Anexe

EXPLOZIA STELARĂ - Formulează câte o întrebare despre conținutul textului care să corespundă întrebărilor: CINE? UNDE? CÂND? DE CE? CE?

CINE?

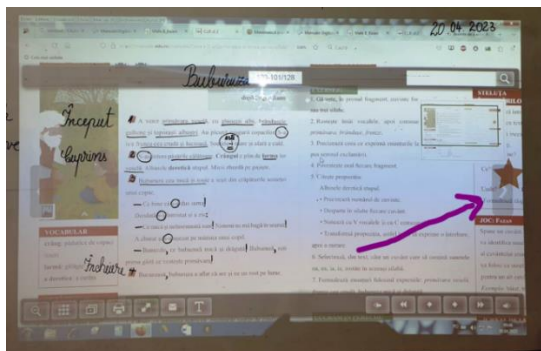
UNDE?

CÂND?

DE CE?

CE?

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Drăghici Tatiana, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui -
Cadrul ERR în predarea unor teme de Consiliere și orientare la elevii din programele
ADȘ

Cadrul ERR este un model în trei etape al predării și învățării (Evocare, Realizarea sensului, Reflecție), care se bazează pe studierea aprofundată a felului cum învață cel mai bine oamenii. Acest cadru este construit de specialiști pornind de la premisa că ceea ce știm determină ceea ce putem învăța și poate fi folosit cu succes mai ales la elevii cu dificultăți de învățare.

Prima etapă a cadrului poartă denumirea **EVOCARE**, și constă în mai multe activități cognitive importante. Elevii sunt implicați activ în încercarea de a-și aminti ceea ce știu despre un anumit subiect, aspect esențial, fiindcă orice informație persistă dacă este prezentată într-un context sau în corelație cu cât mai multe informații. În această etapă pot fi folosite mai multe strategii: *Brainstorming, Ciorchine, Știu – Vreau să știu – Am învățat*.

REALIZAREA SENSULUI constituie etapa a doua a cadrului ERR, când elevul surprinde sensul celor învățate. Elevul vine în contact cu informația nouă, cu ideile noi, de exemplu prin lectura unui text. Dacă scopul este dezvoltarea exprimării orale putem viziona filme, asculta recitări de poezii, etc. Există strategii care pot fi folosite pentru ca elevul să fie implicat și să-i fie menținut interesul în această fază: *SINELG, Lectura ghidată, Jurnalul cu dublă intrare*.

A treia fază a cadrului este **REFLECȚIA**, când elevii își consolidează noile cunoștințe și își restructurează cunoștințele anterioare. Acum are loc învățarea durabilă, care înseamnă schimbare în comportament, într-o convingere ori în înțelegerea unor fenomene. Aici este necesar ca elevul să înceapă să exprime în propriile lui cuvinte ideile întâlnite. Se pot folosi strategii precum: *Eseul de cinci minute, Cubul sau Diagrama Venn*.

Tema: **Interviul de angajare** (Disciplina: Consiliere și orientare)

Obiective operaționale:

O1. Elevii vor putea să indice cele mai importante elemente ale unui interviu de angajare, pe baza vizionării unor filme și a conversației cu profesorul; obiectivul este realizat la nivel minim dacă indică trei elemente (punctualitate, ținută, limbajul nonverbal, pregătirea răspunsurilor la întrebări).

O2. Elevii vor putea să analizeze comportamente ale participanților la interviuri de angajare, prin lectura unor mici texte și prezentarea unor cazuri de către profesor; obiectivul este realizat la nivel minim dacă prezintă două acțiuni adecvate și două erori pe care candidații le fac la interviurile de angajare.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

O3. Elevii vor putea să exprime emoții sau experiențe trăite pe parcursul activității; obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevii exprimă cel puțin o emoție sau experiență plăcută trăită de-a lungul activității.

Descrierea activității:

Suita de activități de învățare propuse elevilor pentru realizarea acestor obiective face apel la metode specifice cadrului ERR (**Evocare – Realizarea sensului – Reflecție**).

1. Pentru primul obiectiv, la prima etapă a activității (EVOCARE) se poate folosi tehnica *Știu – Vreau să știu – Am învățat*. Activitatea va debuta cu o expunere sumară, de către profesor, a temei activității și a utilității acesteia pentru elevi (Interviul de angajare). În această etapă, profesorul împarte elevilor fișe cu trei coloane, invitându-i să scrie cel puțin un lucru pe care îl știu despre interviurile de angajare și ceva ce ar dori să afle. Urmează vizionarea unor secvențe de interviuri de angajare (2 secvențe de 3 minute fiecare). După vizionarea fiecărei secvențe, elevii vor fi dirijați, prin conversație euristică, spre caracteristicile candidatului, intervievatorului și a situației. Astfel, ei vor observa ceva din ținuta, întrebările și răspunsurile, comunicarea nonverbală, emoțiile afișate de protagoniștii filmelor. După conversație, elevii vor completa în rubrica „Am învățat” cel puțin trei elemente pe care le-au reținut.

2. Pentru al doilea obiectiv se poate folosi tehnica *Jurnalul cu dublă intrare*. Elevii primesc o fișă cu două coloane; în prima coloană sunt descrise sumar un număr de comportamente ale unor candidați la angajare (exemple: întârziere, ținută necorespunzătoare, atitudine arogantă, răspunsuri fără legătură cu întrebările, relatarea unor experiențe de viață care nu sunt relevante pentru interviu etc.). În a doua coloană, elevii vor nota două greșeli și două comportamente corecte ale protagoniștilor.

3. Pentru al treilea obiectiv, profesorul va iniția o conversație despre experiențele pe care le-au trăit de-a lungul activității. Filmele vizionate și descrierile comportamentelor potrivite/nepotrivite din *Jurnalul cu dublă intrare* vor fi evocate, cerându-li-se elevilor să își exprime sentimentele pe care le-au trăit. Ulterior, pe un cartonaș, folosind tehnica „Eseul de cinci minute”, elevii vor completa expresii precum: Mi-a plăcut în această oră...; În această oră am învățat...; Aș fi vrut...; Nu mi-a plăcut...; Am avut dificultăți...; Mi-aș fi dorit să... etc.

Argumente pentru noutatea, creativitatea, utilitatea și caracterul motivator al activității: Aspectele practic-aplicative ale metodei constau în activarea elevilor în fiecare etapă, ei fiind solicitați să producă răspunsuri verbale sau mici texte. Tema propusă, metoda/strategia globală (Cadrul ERR) și tehnicile adiacente sunt utile pentru experiențele viitoare ale elevilor pe piața muncii. Varietatea de activități și durata redusă a acestora, claritatea și simplitatea sarcinilor sunt motivante pentru angajarea și menținerea interesului (motivației) elevilor.

Concluzii

Metoda propusă pentru predarea temei „Interviul de angajare” a adus o îmbunătățire semnificativă în cunoștințele și abilitățile de exprimare ale elevilor. Deoarece obiectivele activității au fost formulate operațional, am putut să determinăm parametrii ameliorării competențelor elevilor.

De exemplu, cei mai mulți elevi (circa 80%, după ce au fost sprijiniți prin întrebări ajutătoare de către profesor) au completat rubrica „Am învățat” de la prima secvență a activității (EVOCARE). La etapa a doua (REALIZAREA SENSULUI), toți elevii au evidențiat două (unii chiar mai multe) comportamente pozitive ale candidaților, iar circa 65% au indicat două comportamente nepotrivite (toți au indicat minimum un comportament nepotrivit, după întrebări ajutătoare și recitirea textelor descriptive din Jurnalul cu dublă intrare). În etapa de REFLECȚIE, elevii au exprimat atât emoții (curiozitate, îngrijorare, teamă, încântare), cât și experiențe trăite (și-au imaginat cum vor fi ei în situații similare, au evocat experiențe asemănătoare relatate de

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila

Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

cunoscuți sau rude). Toți elevii au fost capabili să realizeze sarcina Eseul de cinci minute, scriind pe cartonașe o experiență și o emoție trăită de-a lungul activității.

Ca strategii de evaluare, am utilizat evaluarea formativă (aprecieri, încurajări și corectări), iar rezultatele cuantificate se regăsesc în produsele activităților: rubricile tabelului asociat tehnicii Știu – Vreau să știu – Am învățat (am numărat câte lucruri au scris elevii la fiecare din cele trei coloane, cu precădere în coloana a treia – Am învățat); numărul de greșeli și comportamente corecte din fiecare Jurnal cu dublă intrare completat de elevi; numărul de Eseuri de cinci minute în care apar experiențe și emoții (numărul total al acestora).

În stadiul inițial (înaintea activității), elevii aveau foarte puține cunoștințe despre ce este un interviu de angajare, neavând nicio experiență relevantă în acest sens. Unele cunoștințe erau chiar greșite (de exemplu, că la interviul de angajare nu contează cum arăți sau cum vorbești, important e să te prezinți). După activitate, scenariul unui interviu tipic de angajare a devenit mult mai clar pentru toți, au fost capabili să recunoască comportamente potrivite și greșite și să își exprime sentimentele legate de întreaga experiență.

Metoda ERR și tehnicile asociate (cel puțin cele folosite în această activitate) sunt ușor de înțeles și învățat de elevi, nu presupun costuri mari (fișe de lucru), sunt flexibile, putând fi adaptate de la învățământul primar până la liceu. Pot fi folosite și în activități cu elevi cu puține cunoștințe, cu experiențe limitate sau cu CES (de pildă, cu deficiență ușoară sau moderată), adaptând tehnicile, timpul, complexitatea sarcinilor la nivelul lor de cunoștințe și abilități. Se poate practica cu grupuri mici, ia în calcul experiențele de viață și interesele elevilor care participă la programe de tip A Doua Șansă, fiind practice, rapid și ușor de implementat, antrenante și motivante (dacă se aleg teme motivante).

Anexe

Data _____

Numele și prenumele cursantului ADȘ: _____

FIȘĂ DE LUCRU
INTERVIUL DE ANGAJARE

Știu	Vreau să știu	Am învățat

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Notă:

Completați a treia coloană doar după vizionarea filmelor și discuția cu profesorul.

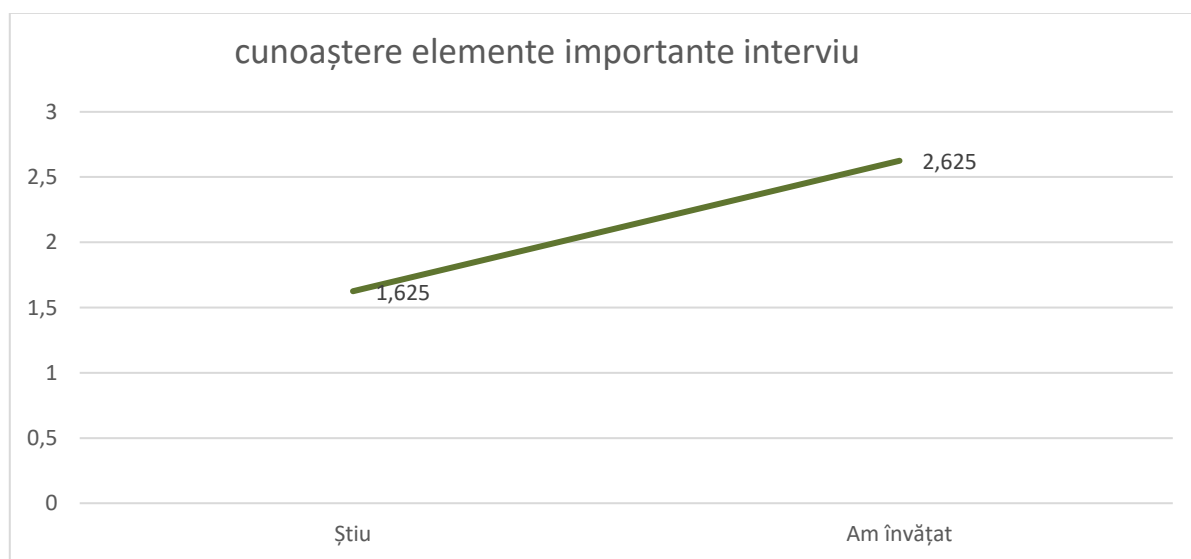
Nu uitați să vă scrieți numele în colțul din stânga.

Centralizare număr de răspunsuri la

Fișa de lucru **Știu – Vreau să știu – Am învățat**

Obiectiv 1. Cele mai importante elemente de care să țină cont când merg la un interviu de angajare: *punctualitate, ținută, limbajul nonverbal, pregătirea răspunsurilor la întrebări, ascultarea întrebărilor intervievatorului, politețea etc.*

Nr.	Inițiale elev	Știu	Vreau să știu	Am învățat
1	V. A.	2	1	3
2	S. C.	1	0	2
3	A. D.	2	1	2
4	C. F.	2	1	3
5	S. P.	1	1	2
6	I. P.	1	0	2
7	C. R.	3	2	4
8	L. M.	1	0	3

Grafic 1: Media numărului de elemente importante cunoscute la interviu, înainte și după activitate

Centralizare număr de răspunsuri la

Fișa de lucru **Știu – Vreau să știu – Am învățat**

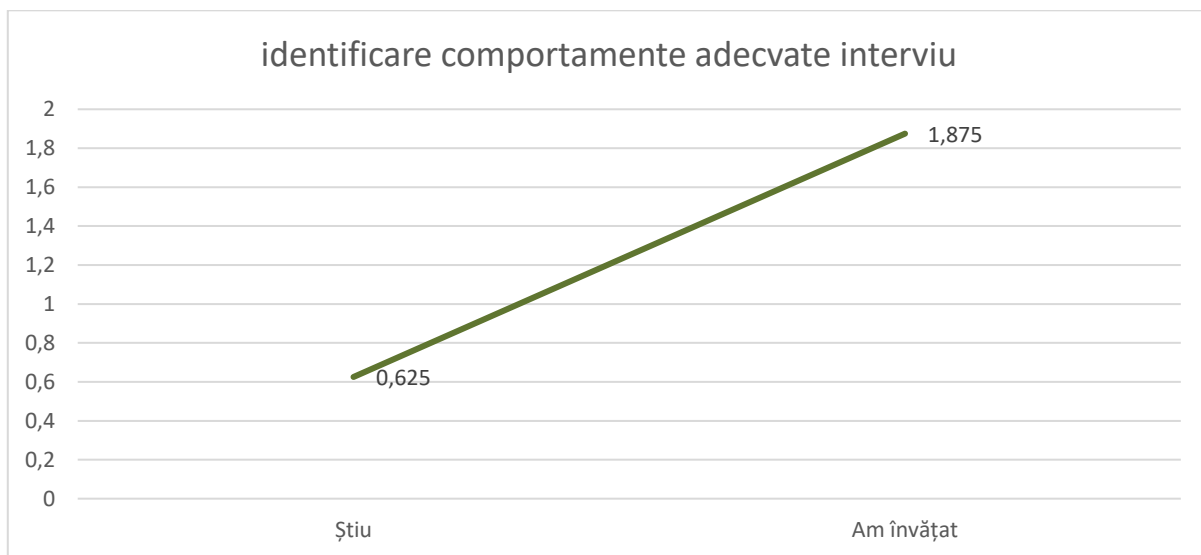
Obiectiv 2. Să analizeze comportamente ale participanților la interviuri de angajare, dând exemple de două acțiuni adecvate și două erori pe care candidații le fac la interviurile de angajare (exemple: *întârziere, ținută necorespunzătoare, atitudine arogantă, răspunsuri fără legătură cu întrebările, relatarea unor experiențe de viață care nu sunt relevante pentru interviu etc.*).

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Compotamente adecvate:

Nr.	Inițiale elev	Știu	Vreau să știu	Am învățat
1	V. A.	1	1	2
2	S. C.	0	0	1
3	A. D.	1	1	2
4	C. F.	1	1	2
5	S. P.	0	1	2
6	I. P.	0	0	2
7	C. R.	2	1	3
8	L. M.	0	0	1

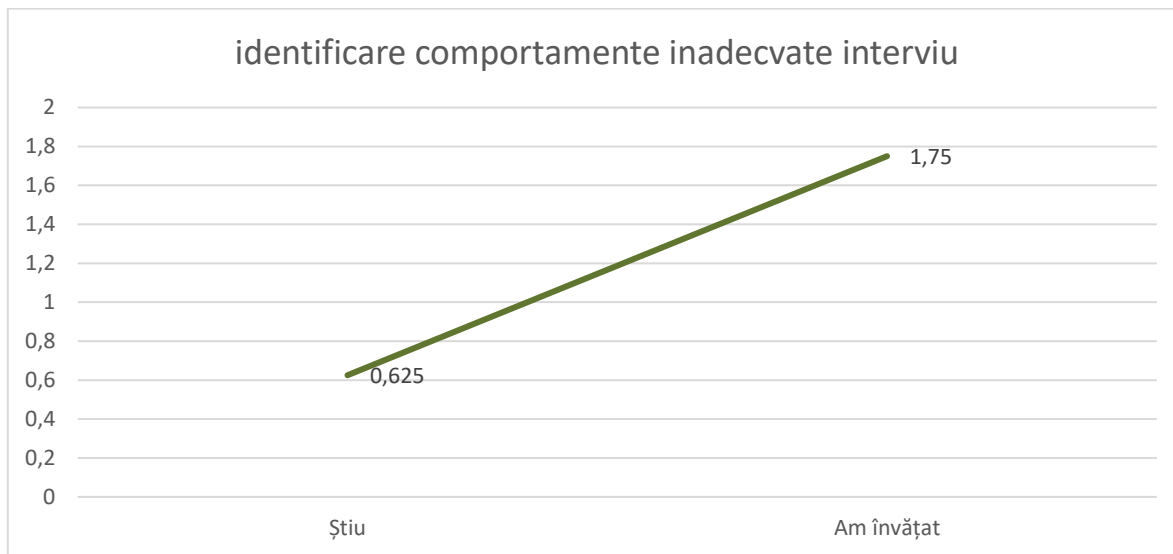

Grafic 2: Media numărului de comportamente adecvate la interviu, înainte și după activitate
 Erori:

Nr.	Inițiale elev	Știu	Vreau să știu	Am învățat
1	V. A.	1	1	2
2	S. C.	0	0	1
3	A. D.	1	1	1
4	C. F.	1	1	2
5	S. P.	0	1	2
6	I. P.	0	0	2
7	C. R.	2	1	3
8	L. M.	0	0	1

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Grafic 3: Media numărului de comportamente inadecvate/erori la interviu, înainte și după activitate

Centralizare număr de răspunsuri la

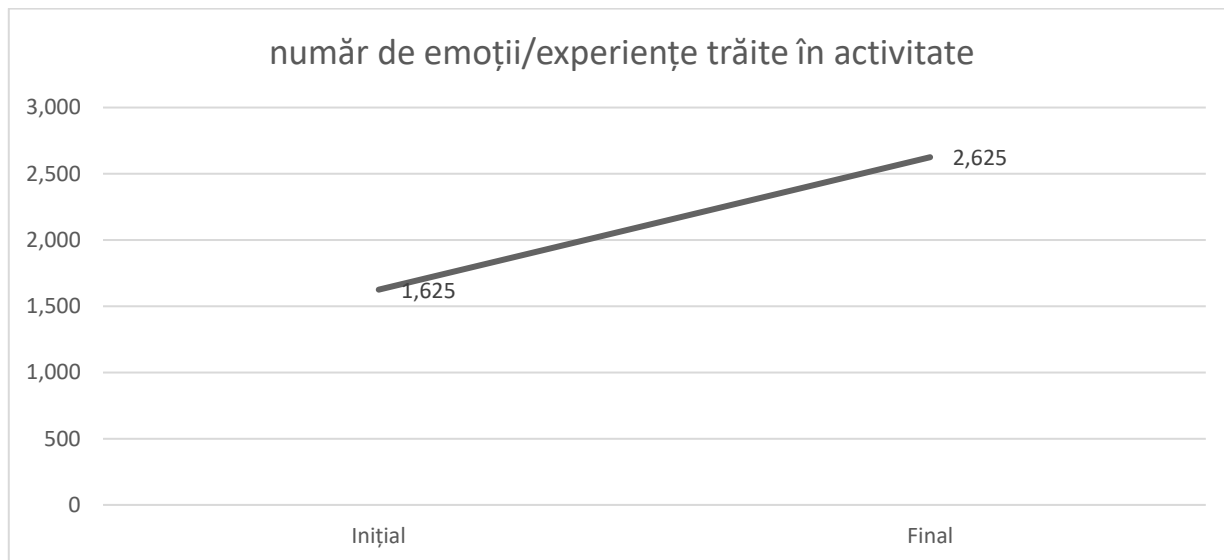
Fișa de lucru **Știu – Vreau să știu – Am învățat**

Obiectiv 3. Să exprime emoții sau experiențe trăite pe parcursul activității minim o emoție sau experiență plăcută trăită de-a lungul activității (*Mi-a plăcut în această oră...; În această oră am învățat...; Aș fi vrut...; Nu mi-a plăcut...; Am avut dificultăți...; Mi-aș fi dorit să...*)

Nr.	Inițiale elev	Inițial	Final
1	V. A.	2	3
2	S. C.	1	2
3	A. D.	2	2
4	C. F.	2	3
5	S. P.	1	2
6	I. P.	1	2
7	C. R.	3	4
8	L. M.	1	3

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Grafic 4: Media numărului de emoții/experiențe indicate de participanți, înainte și după activitate

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Leuștean Dorina, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui -
Proiectul tematic Pentru tine, primavară!, instrument de evaluare/învățare

Am utilizat la clasă proiectul tematic, o metodă de predare-învățare activ-participativă, care promovează dezvoltarea competențelor și aptitudinilor elevilor, fiind totodată și o metodă modernă, alternativă de evaluare.

Metoda ține cont de particularitățile și nevoile psiho-individuale ale copiilor, poate fi aplicată cu succes în activitatea cu elevii cu CES, lăsându-le acestora mai multă libertate de exprimare și acțiune, creându-le ocazii reale de a lua decizii și de a-și asuma responsabilități. Toate acestea duc la crearea unei motivații puternice și o implicare efectivă și afectivă a elevilor, se ține cont de părerea lor, astfel, aceștia căpătând încredere în forțele proprii.

Proiectul este o activitate mai amplă decât investigația, el începe în clasă prin definirea și înțelegerea sarcinii, se poate continua și acasă, în familie, urmând să se încheie tot în clasă prin prezentarea rezultatelor obținute și a produselor realizate.

Activitățile integrate care se desfășoară pe parcursul unui proiect tematic asigură o învățare activă, reflectând interesele și experiența de viață a elevilor cu CES și au finalități reale.

Lucrul pe baza proiectelor tematice are un caracter interdisciplinar și permite abordarea subiectelor propuse din mai multe unghiuri, dezvoltând multilateral personalitatea elevilor.

Important în derularea acestei metode este implicarea mai mare a părinților, a rudelor, aceasta ducând la o mai bună cunoaștere a activității din școală, la cunoașterea mai profundă, mai realistă a propriilor copii, consolidându-se punțile afective și de comunicare între aceștia.

Prin această metodă se realizează schimbări în percepția elevilor cu CES privind învățarea în școală. Prin acest proiect, pe lângă achiziții cognitive, elevii cu CES au dobândit și achiziții comportamentale atât de necesare integrării lor în societate.

Competențele generale ale proiectului tematic „Pentru tine, Primavară!” sunt:

- Lărgirea orizontului de cunoaștere al cursanților ADȘ;
- Consolidarea, îmbogățirea și evaluarea cunoștințelor despre anotimpul de primăvară;
- Socializarea și integrarea acestor categorii de cursanți, prin intermediul activităților proiectului;
- Încurajarea demersului de cunoaștere și protejare a naturii.

Pentru realizarea acestui proiect tematic, cursanții ADȘ au avut nevoie de multă îndrumare, atenție și răbdare. La început a fost necesară **stimularea interesului** și captarea atenției prin ceva deosebit, astfel încât să devină nerăbdători de a crea produse de care să fie mândri.

Tot ce are legătură cu natura este foarte bine înțeles și asimilat de elevii cu CES și cursanții ADȘ deoarece face parte din experiența lor de viață.

După stabilirea domeniilor de interes, elevii au fost împărțiți în grupe mici de lucru în funcție de capacitățile și aptitudinile fiecăruia.

Strategia didactică utilizată a fost adaptată nivelului acestor cursanți, ținând cont de deficiențe și de particularitățile psiho-individuale ale fiecăruia.

Am folosit **metode și procedee** variate: observația, conversația, problematizarea, munca în echipă, vizite, plimbări.

Am utilizat **resursele variate**: reviste, cărți, internet, fișe de lucru atractive, expoziții cu lucrările lor, tablete, calculator, dosare.

Am utilizat **forme de evaluare** bazate pe observare sistematică, apreciere verbală, autoevaluare, aplauze, recompense.

Locul de desfășurare a fost: clasa, curtea și grădina școlii, Parcul Copou, cartierul și împrejurimile școlii, orașul Vaslui.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Disciplinele integrate în acest proiect tematic sunt *Limba și comunicare, Matematică, Științe, Arte, Muzică și mișcare*.

Pentru fiecare disciplină integrată am identificat competențele specifice, am stabilit seturi de activități de învățare, atât teoretice cât și practice.

La *Limba și comunicare*:

- exerciții de citire a unor texte despre primăvară, exerciții de selectare a unor informații din reviste, cărți, site-uri educationale; exerciții de memorare, jocuri de rol, completare de rebusuri sau jocuri de cuvinte, exerciții de scriere, copiere, transcriere, completare de propoziții lacunare etc.;

La *Matematică și Științe*:

- exerciții de organizare a unor date în tabele, exerciții de numărare a diferitelor lucruri din mediul înconjurător, exerciții de măsurare a diferitelor suprafețe cu diferite instrumente, activități de observare în natură, Calendarul Naturii, realizarea unui grafic al temperaturilor pentru observarea variațiilor de la zi la noapte;

La *Muzică, ritm și mișcare*:

- exerciții de învățare a unor cântece despre primăvară, cântece cu mișcări, jocuri muzicale, exerciții de ascultare a unor cântece simfonice, exerciții de învățare a unor pași de dans;

La *Arte vizuale și abilități practice*:

- exerciții de realizare a unor obiecte decorative utilizând materiale reciclabile (plastic, hârtie, carton, sticlă), exerciții de colorare, de desenare, de pictură a unor peisaje de primăvară, copaci înfloriți folosind dactilopictura, prin stropire, ștampilare sau alte tehnici, pictura pe ouă, colaje cu material natural, activități de ornare a clasei utilizând obiectele confecționate.

Activități practice în natură:

- activități de ecologizare a spațiului școlii, curții, grădinii, activități în grădina școlii (plantare pomi și flori de primăvară, curățarea terenului de frunze uscate prin greblare, plimbare în Parcul Copou pentru a observa schimbările în natură).

Am motivat elevii dând **responsabilități și sarcini** în funcție de capacitatea fiecăruia:

- înregistrarea datelor în tabele;
- alcătuirea albumului de poze și a expozițiilor;
- selectarea unor imagini reprezentative din reviste;
- selectarea unor texte, poezii, exerciții din reviste, cărți pentru copii, site-uri educaționale.

Concluzii

Consider că, cu cât mai ușor dobândesc cursanții ADȘ și elevii cu CES noi cunoștințe, cu atât mai rapid își formează priceperi și deprinderi, activând în cadrul unui proiect tematic. Noțiunile însușite la orele de curs capătă substanță, se fixează mai bine în memorie iar operațiile gândirii se dezvoltă mult mai ușor.

Metoda Proiectului tematic a adus reale îmbunătățiri la nivelul grupei de cursanți cu care lucrez, de care suntem foarte mândri.

Pe parcursul derulării acestui proiect, elevii au învățat:

- să se descurce în situații reale de viață, prin intermediul activităților practice desfășurate în natură;
- cum să învețe și altfel decât până acum;
- să-și dezvolte capacitatea de a lucra în echipă, de ajutor și de respect reciproc;
- să-și exerseze capacitatea de autoevaluare;
- să-și dezvolte curiozitatea față de lumea înconjurătoare;
- cum să-și crească stima de sine.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Prin această metodă, am putut observa în ce măsură cursanții folosesc adecvat cunoștințele, instrumentele și materialele de lucru.

A pus elevii în situația de a acționa și a rezolva sarcinile singuri sau în grup, testându-și și dezvoltându-și capacitățile cognitive, sociale, practice.

A implicat și părinți, personalul școlii, comunitatea.

Consider că metoda poate fi adaptată și aplicată cu succes și altor grupe de elevi ce fac parte din categorii dezavantajate.

Anexe

PROIECT TEMATIC „PENTRU TINE, PRIMĂVARĂ!”

SUBIECTUL: PROIECT TEMATIC „PENTRU TINE, PRIMĂVARĂ!”

ARII CURRICULARE: Limba și comunicare, Arte, Tehnologii, Matematică și Științe ale naturii

SCOP:

Consolidarea, îmbogățirea și evaluarea cunoștințelor despre anotimpul de primăvară;

Formarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător, față de natură.

FORMA DE REALIZARE: Activitate deschisă de finalizare și evaluare a proiectului tematic.

LOCUL DESFĂȘURĂRII: sala de clasă, curtea și grădina școlii, Parcul Copou, orașul Vaslui

TIPUL LECTIEI: activitate integrată

DISCIPLINE INTEGRATE: Comunicare în Limba română, Muzică și mișcare, Matematică și explorarea mediului, Științe, Arte vizuale și abilități practice.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee: observația, conversația, problematizarea, exemplul, studiul individual, munca în echipă, portofoliul, expunerea, brainstorming, vizite, plimbări

Resurse materiale: date și informații din diferite surse (cărți, reviste, internet, imagini), ecusoane, fișe de lucru, fișe cu întrebări pentru concurs, expoziție cu lucrările copiilor, calculator, videoproiector, site-uri educaționale, dosare, biblioraft

Forme de evaluare: observarea sistematică, aprecierea verbală, autoevaluarea, aplauze, recompense

Forme de organizare: pe echipe, frontal

RESURSE UMANE: 10 elevi

BIBLIOGRAFIE: WIKIPEDIA. WWW.RO, Youtube

Demersul didactic de realizare, finalizare și evaluare a proiectului tematic

„Pentru tine, primăvară!”

Competențe generale:

- Lărgirea orizontului de cunoaștere;
- Consolidarea, îmbogățirea și evaluarea cunoștințelor despre anotimpul de primăvară;
- Socializarea și integrarea cursanților, prin intermediul activităților proiectului;
- Încurajarea demersului de cunoaștere și protejare a naturii.

Domenii (teme și subteme):

- a) **Schimbări în natură (vremea, vegetația)**
- b) **Activități ale păsărilor, animalelor, insectelor**
- c) **Activități ale oamenilor mari și ale copiilor**
- d) **Sărbători tradiționale și religioase**

1) Alegerea temei:

Am ales pentru elevii clasei a II-a tema „Pentru tine, Primăvară!” ținând cont de o serie de aspecte ca:

- discuțiile pe această temă nu depășesc capacitatea de înțelegere a elevilor;

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- reprezintă un domeniu de interes;
- dispunem sau putem face rost de resurse materiale necesare;
- elevii au capacitatea de a crea produse de care să fie mândri;
- organizarea ideilor și a materialelor într-un raport nu constituie o problemă;
- acest proiect tematic are relevanță și putem face multe conexiuni interdisciplinare.

2) Stimularea interesului:

Am realizat-o printr-o discuție despre anotimpurile anului, despre anotimpul care începe. Am apelat la latura afectivă a cursanților vorbind despre NATURĂ ca despre o prietenă iubită pe care ne propunem să o observăm cum se trezește la viață după somnul lung al iernii. Aduc în clasă un buchet de ghiociei și un cuib de pasăre, prezint și un material Power Power Point.

3) Anunțarea temei și a cuprinsului proiectului (Ce vom realiza, despre ce vom discuta, cum ne vom juca)

Titlul proiectului este: „**Pentru tine primavara!**”

Vom realiza:

- desene, colaje, felicitări;
- activități practice de plantare pomi, flori;
- activități de ecologizare și curățare a grădinii școlii;
- plimbări în natură (Parcul Copou);
- harta proiectului „Pentru tine, primavară!”;
- o expoziție și un album cu poze din activități;

Vom discuta despre:

- sărbători importante (tradiționale și religioase);
- activitatea oamenilor (munci agricole);
- jocurile copiilor;
- viața plantelor, animalelor, insectelor, păsărilor călătoare;
- fenomene ale naturii;
- animale sălbatice și domestice;
- vom citi texte despre primavară (povestiri și poezii);
- vom asculta și vom cânta cântece de primavară.

4) Sarcini date elevilor în funcție de capacitatea fiecăruia:

- înregistrarea datelor în tabele;
- alcătuirea albumului de poze și a expoziției clasei;
- selectarea poeziilor și textelor, scrierea lor pe fise;
- realizarea de măsurători ale unor suprafețe cu diferite instrumente.

5) La finalul proiectului:

Se va realiza și prezenta harta proiectului, tabel cu ce am învățat nou.

6) Prezentarea și discutarea proiectului:

Se va face printr-o activitate frontală, deschisă, pe cât posibil în prezența părinților, rudelor și a profesorilor clasei. Lucrările vor fi incluse în portofoliul clasei, el reprezentând produsul final al proiectului.

Comunicare în Limba română

În timpul acestor ore, voi avea în vedere tratarea diferențiară a elevilor datorită faptului că elevii au deficiențe diferite, vârste diferite, capacități psiho-individuale diferite, clasa fiind eterogenă. Activități de învățare:

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Exerciții de citire a unor texte în proză și în versuri cu tema *primăvară*, însoțită de imagini reprezentative pentru înțelegere; (citirea realizată de învățător, citirea în grup, citirea individuală dar neapărat însoțită de imagini pentru înțelegerea conținutului);

Exemple de texte scurte accesibile („*Cuibul de pasarele*” după Cezar Petrescu, „*Buburuza*” după Eugen Jianu, „*Salcamii în floare*” după Ion Agarbiceanu, „*Puisorul și vulpea*” după Ion Pas, „*Gândăcelul*” de Emil Gârleanu, „*Naluca*” de Cezar Petrescu);

Exemple de poezii: „*Stupul lor*” de Tudor Arghezi, „*Pentru tine, primăvară*” de Otilia Cazimir;

Exerciții de scriere (după dictare, transcriere, copiere)

Completare de fișe de lucru (propoziții lacunare, alegere multiplă), rebusuri, jocuri de cuvinte.

Arte vizuale și abilități practice

Exerciții de desenare, colorare în contur (peisaje de primăvară, ghiocei, lalele, pomi înfloriți);

Realizarea de colaje (flori, copac înflorit), felicitări cu material natural, hârtie, plastic, cu diferite materiale reciclabile (pentru 1 Martie, 8 Martie, Paște, macheta Parcul);

Pictură pe ouă sau alte suprafețe, exersarea diferitelor tehnici de pictură;

Decuparea cofrajelor de ouă pentru realizarea de flori;

Învățarea metodei Quilling pentru realizarea de flori din benzi de hârtie;

Activitate de decorare a clasei cu obiecte realizate de copii.

Matematică și explorarea mediului

Exerciții de compunere și se rezolva probleme simple de adunare și scădere folosind în text ghiocei, pomi, păsări calatoare;

Exerciții de măsurare a clasei, curții și grădinii școlii, folosind diferite instrumente de măsurare;

Exerciții de numărare (a florilor din vază, a păsărilor de pe planșă, a copiilor).

Științe

Discutiile vor avea ca suport planșa „Calendarul naturii” precum și mapa cu planșe despre primăvară, unele filmulețe educative.

- prezentare și discuții despre unele fenomene ale naturii în acest anotimp;
- prezentări și discuții despre viața animalelor, a insectelor și păsărilor;
- prezentări și discuții despre păsările călătoare (care sunt, unde își fac cuib, recunoașterea în imagini);
- discuții despre schimbări în natură (ce se întâmplă cu copacii, iarba, flori, temperatura aerului);
- întocmirea unui grafic al temperaturilor pentru o perioadă de timp;
- discuții despre activitățile oamenilor;
- jocurile copiilor, primăvara.

Muzică și mișcare

Se învață cântece: „Vine, vine, primavara”, „Înfloresc grădinile”, precum și cântece cu mișcări; audiții: „E iarăși primăvară”.

Se învață pași de dans.

Activități practice, în natură

- activități de ecologizare (curățarea de hârtii a curții școlii);
- activități de reciclare;
- activități în grădina școlii (greblare și adunare a frunzelor uscate, punerea în saci menajeri și ducerea la gunoi);
- îngrijirea și tăierea trandafirilor;
- plantare de flori (bulbi);
- plantare de pomi fructiferi;

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- plimbare în Parcul Copou pentru a observa schimbările din natură.

7) Evaluarea și finalizarea proiectului:

Se va realiza prin:

- evaluarea și afișarea lucrărilor;
- realizarea unui album cu fotografii;
- realizarea portofoliului final;
- realizarea și prezentarea hărții proiectului „Primăvara”.

Prezentarea și discutarea proiectului, finalizarea lui se va concretiza printr-o activitate deschisă, frontală, pe cât posibil cu participarea părinților sau a altor persoane. Toate lucrările din portofoliile elevilor vor fi adunate într-un singur portofoliu, cel al clasei ce va reprezenta produsul final al proiectului tematic.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Brăila
Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Brăila

Fii STAR în comunitate! Arată-ne că se poate!

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Roman Gabriela, Școala Gimnazială nr. 1 Draxeni - Metoda brainstorming

În cadrul activității, am folosit metoda brainstorming-ului deoarece este centrată pe cursant și produce idei noi ce rezultă din discuțiile purtate, în cadrul cărora fiecare vine cu mai multe sugestii. Ca rezultat, se urmărește alegerea celei mai bune soluții pentru situația dezbătută. Interesul metodei este de a da frâu liber ideilor neobișnuite, originale, provocând o reacție în lanț, constructivă, de creare a „ideilor pe idei”.

Metoda s-a desfășurat cu un număr relativ mic, dându-mi posibilitatea de a angrena întregul grup la activitate dar și de a-i cunoaște mai bine pe cursanți.

Printre avantajele acestei metode pe care am folosit-o, am identificat obținerea ușoară și rapidă a unor idei noi, dezvoltarea creativității și spontaneității, dezvoltarea abilității de a lucra în echipă.

Metoda a avut impact, stimulând participarea activă, încrederea în sine și capacitatea reflexivă, dezvoltând competențele de comunicare și spiritul de inițiativă, creând un climat educațional pozitiv, ceea ce a făcut ca grupul de cursanți să se simtă liber să-și expună ideile proprii și să devină parte integrantă a activității deși, în debutul acesteia, grupul avea tendințe de a răspunde monosilabic la unele întrebări sau să se eschiveze. Cursanții și-au depășit barierele, având în vedere că am încercat să îi anim neînterupt și să dirijez discuția pe făgașul dorit.

De la începutul activității am stabilit să nu judecăm ideile celorlalți, să înțelegem că toți suntem la fel de importanți, să notăm tot și apoi să selectăm ceea ce este corect, să naștem idei din idei și să nu ne fie frică de exprimare.

S-a urmărit să se parcurgă atât etapa producerii de idei, cât și etapa de evaluare a soluțiilor.

Activitatea pe care mi-am propus-o are ca temă **„Nevoia de lucruri”**.

În cadrul activității, mi-am stabilit ca obiective:

Psihologice:

- să determin cursanții să se deschidă prin verbalizarea gândurilor și ideilor;
- să socializeze cât mai mult cursanții între ei cât și cu mine;

Fizice și sociale:

- să înțeleagă importanța lucrurilor și să își stabilească o ierarhie în achiziționarea lor;
- să folosească lucrurile în mod înțelept.

În forma sa cea mai simplă, brainstorming-ul de idei este atunci când un grup de oameni vine cu **idei multiple la o întrebare deschisă**. Am mers cam așa...

1. Întrebarea adresată cursanților: Care este lucrul din gospodăria ta fără de care nu te-ai putea descurca?

2. Răspunsurile primite: telefonul, televizorul, mașina de spălat, aragazul, soba, căruța, boxele, sapa, tableta, motosapa, frigiderul, roaba, ciocanul, bicicleta, obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte, alimente etc.

3. Toate răspunsurile au fost notate pe post-it-uri și lipite pe tablă.

4. Așa cum am convenit de la început, nu ne-am amuzat de răspunsuri, nu am judecat pe nimeni, însă am selectat prin vot ideile cele mai bune.

5. Ideile cele mai bune au trecut în runda următoare, au fost discutate și rafinate până s-a ajuns la înțelegerea mesajului pe care l-am urmărit.

Cursanții au înțeles că fără lucruri viața noastră nu e posibilă, că avem nevoie de alimente, de îmbrăcăminte, de obiecte care ne ajută să ne asigurăm cele necesare unui trai normal, că ele ne ajută să ne satisfacem nevoile (să învățăm lucruri noi, să ne îngrijim, să fim sănătoși).

Ceea ce am concluzionat este modul în care trebuie să investim în aceste lucruri: le voi cumpăra dacă îmi sunt necesare, dacă în meseria pe care o practic le pot folosi.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

O altă idee pe care am urmărit-o a fost ca aceea de a-i ajuta să înțeleagă că nu trebuie să supraaglomerăm locuințele noastre cu lucruri defecte sau care nu au nicio întrebuințare. Multe dintre lucrurile pe care nu le mai folosim se pot recicla pentru protejarea mediului dar și pentru a avea gospodării aerisite și ordonate. Am realizat un ciorchine cu: lucruri pe care... le arunc, le păstrez, le reciclez, le donez. Cursanții au completat oral în fiecare categorie de lucruri, iar eu am notat răspunsurile lor.

Am determinat cursanții să aranjeze cuvintele următoare în ordinea în care le-ar cumpăra, în funcție de nevoia lor în gospodărie, într-un moment în care situația financiară este una nu foarte bună: o sticlă de suc, o pâine, un ghiveci de flori, un set de ață de diferite culori, pahare de unică folosință, două sticle de bere, diverse legume, țigări, lapte, mătură și detergent pentru rufe. Scopul a fost acela de a le întipări în mintea că trebuie să știm să investim în mod înțelept și în funcție de cât de mare nevoie avem de lucrurile respective.

Instrumente pentru eficientizarea metodei:

1. Auzi toată lumea! Brainstorming-urile ordonate sunt mereu productive!
2. Mergi la cantitate! Încurajarea celor gălăgioși sau mai puțin educați poate să nu sune productiv dar este una dintre cele mai bune idei de a face brainstorming de idei!
3. Interzici șeful! Eu, ca moderator, adresez întrebarea și apoi aștept răspunsurile celor din fața mea! Doar așa pot realiza ceea ce mi-am propus!
4. Fără negativism! Mă asigur că nimeni nu strigă la idei! În loc de „nu, dar...” pot spune „da, și....”.

Concluzii

Un set de măsuri bine puse la punct pentru a ajuta un cursant din punct de vedere fizic, social și psihologic este necesar pentru a lucra cu succes. Dar acest demers este un efort constant, o muncă în echipă, un drum plin de suferințe și coborâșuri în care răbdarea, speranța și perseverența sunt ingrediente vitale.

Succesul acestei metode depinde foarte mult de atmosfera psihologică și de activitatea discuției, așa că rolul meu, ca lider, este foarte important. Eu sunt cel care „sparg impasul,” și pot insufla energie proaspătă, având în vedere că lucrez cu un grup în care pot apărea diverse blocaje (emoționale, de comunicare) sau în care poate apărea dezordinea (vorbitul în cor, disprețul, judecata).

Aplicând corect această metodă, îmi formez propriile reguli, principii dar și cele trei etape indispensabile: enunțarea problemei, generarea de idei, selecția și evaluarea ideilor. Ca urmare, găsesc cea mai eficientă soluție a problemei.

Dacă la începutul activității privirile cursanților erau „oriunde și nicăieri”, pe parcursul activității ei au devenit activi, interesați, deschiși, dornici de a-și pune în ordine anumite gânduri, idei. Au înțeles că trebuie să respecte opiniile celorlalți, că nu întotdeauna avem dreptate, că mereu trebuie să fim deschiși spre a ne însuși lucruri noi, că în fiecare zi putem învăța cum să învățăm. La finalul activității fiecare cursant a spus un cuvânt prin care a exprimat cum s-a simțit la activitate, acestea au fost scrise pe boabele unui strugure desenat pe o foaie de flipchart. Ne-am dat seama că în echipă se lucrează mult mai bine și că, într-un timp scurt, putem pleca acasă mai bogați.

Am citit câteva proverbe din popor despre lucruri, meserii pentru a ne fixa mai bine noțiunile despre lucruri și despre importanța acestora.

Consider că metoda poate fi aplicată și în alte grupe. Având în vedere că, uneori, sunt atât copii, cât și părinții în grupe ADȘ, ei pot aplica în familie cele învățate, se pot completa unii pe alții, se pot corecta sau chiar pot transmite altora lucrurile învățate.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Solomon Margareta, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan” Vaslui -
Utilizarea metodei ciorchinelui în procesul de predare-învățare la elevii cu CES

Luând în considerare faptul că elevii cu deficiență au capacitate foarte slabă de a generaliza noțiunile învățate, de a le asocia, de a face legături între ele și de a vedea partea practică a lucrurilor, am utilizat la clasa a V-a, elevi cu deficiențe, metoda ciorchinelui prin care am urmărit să stimulez la elevi găsirea legăturilor dintre idei privind tema Anotimpul de primăvară sau realizarea de noi asociații de idei.

Se dorește, prin aplicarea metodei în aceste activități, transferul noțiunilor învățate în practică și identificarea unor exemple concrete în viața de zi cu zi, lucru care este în avantajul elevilor deficienți întrucât înțeleg mai bine noțiunile și sunt mai motivați pentru învățare.

Metoda ciorchinelui poate fi folosită în predare-învățare-evaluare și este menită să încurajeze elevii să gândească liber și să stimuleze conexiunile de idei. Este o modalitate de a realiza asociații de idei sau de a oferi noi sensuri ideilor însușite anterior. Este o tehnică de căutare a drumului spre propriile cunoștințe, evidențiind propria înțelegere a unui conținut.

Printre avantajele metodei se numără:

- fixarea și structurarea informațiilor;
- lipsa criticii ideilor propuse;
- realizarea unor conexiuni de idei;
- căutarea unor căi de access spre cunoștințele proprii
- poate fi folosită atât individual cât și în grup;
- încurajează participarea întregii clase și poate fi folosită în evaluare.

Întrucât este o metodă activ-participativă, oferă posibilitatea fiecărui elev de a se afirma, de a răspunde conform cunoștințelor sale, rezultatele pozitive susținând eforturile ulterioare de învățare ale elevilor și ducând la o creștere a motivației de învățare.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Aplicarea metodei ciorchinelui a fost realizată la tema „Anotimpul de primăvară”, disciplina Abilități de comunicare și limbaj.

Obiectivele au fost:

- O1- să răspundă corect la întrebările privind anotimpul de primăvară;
- O2- să identifice aspecte și caracteristici ale anotimpului de primăvară;
- O3- să asocieze imaginile cu caracteristicile anotimpului de primăvară;
- O4- să completeze corect ciorchinele propus;

Obiective psihomotorii:

- O5 – să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare, ascultare, cooperare.

Metoda a fost aplicată de mai multe ori și în diferite forme. Inițial a fost explicată metoda apoi realizată la tablă. Profesorul a scris în mijloc cuvântul PRIMĂVARA și apoi a notat, cu ajutorul elevilor și folosind metoda conversației toate cuvintele, noțiunile sau ideile care le-au venit în minte elevilor referitor la temă. Pe măsură ce s-au scris tot mai multe noțiuni, s-au tras linii de la cuvântul nucleu între toate noțiunile. După ce s-a realizat ciorchinele la tablă elevii au realizat individual și pe echipe câte un ciorchine pe fișele de lucru. Etapa fiind precedată de brainstorming în perechi sau grupuri mici, se îmbogățesc și se sintetizează astfel cunoștințele.

Pentru ca elevii cu deficiențe să înțeleagă mai bine informațiile, să le structureze mai bine, cu caracter de noutate, în aplicarea metodei/derularea activității am aplicat și metoda ciorchinelui în imagini. Elevii au asociat imagini noțiunilor din ciorchinele pentru tema Primăvara atât la tablă cât și pe fișe individual sau pe echipe.

Elevii au fost motivați să participe prin folosirea diverselor materiale cum ar fi imagini, markere colorate, structurarea grafică a informațiilor.

Concluzii

Elevii au fost evaluați atât la aplicarea metodei prin aprecierile facute, feedback-ul primit și numărul de răspunsuri cât și prin notarea fișelor de lucru. Obiectivele urmărite la lecțiile în care a fost aplicată metoda ciorchinelui au fost atinse.

Dacă inițial elevii aveau dificultăți mari în a structura informațiile și a găsi conexiuni între ele, la finalul aplicării metodei ei au reușit să-și fixeze informațiile despre anotimpul de Primăvară.

Metoda ciorchinelui poate fi folosită în activitățile de învățare, activitățile de fixare a cunoștințelor cât și în evaluare și poate fi adaptată și aplicată și la cursanții ADȘ întrucât este o metodă flexibilă, poate fi aplicată la teme familiare cursanților astfel încât să ne putem baza pe informațiile deținute de cursanți. Folosită în grup, metoda ciorchinelui dă posibilitatea cursanților ADȘ să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și asociațiile dintre acestea. Rezultatele finale sunt transmise profesorului care le notează fără a le comenta sau judeca.

„STAR – Școală atractivă pentru toți” - POCU/665/6/23/133608
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

anotimpului de primăvară										
să completeze corect ciorchinele propus	S	B	B	B	FB	FB	S	B	B	FB
să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare, ascultare, cooperare	B	FB	FB	FB	FB	FB	B	FB	B	FB

